

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

АПЕЛАТИВЕН СЪД
ВАРНА

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА
АПЕЛАТИВЕН СЪД
ВАРНА
ЗА 2019 ГОДИНА

Годишният отчетен доклад е изготвен на основание чл.106 ал.1 т.14 от Закона за съдебната власт и в съответствие с Указания на ВСС за структурата и обхвата на годишните доклади. Докладът отразява дейността на Апелативен съд - Варна, за прилагане на Закона и дейността на съдилищата. Апелативен район Варна обхваща шест окръжни съдилища: Окръжен съд – Варна, Окръжен съд – Добрич, Окръжен съд – Разград, Окръжен съд – Силистра, Окръжен съд – Шумен и Окръжен съд – Търговище.

В годишния отчетен доклад за 2019 година, в аналитичен вид са представени данни, анализи и изводи, констатиращи проблеми и конкретни предложения за дейността на съда, които са съпоставени с данните от 2017 и 2018 години. Представени и анализирани са данните от дейността на окръжните и районните съдилища в апелативния съдебен район – Варна.

Докладът съдържа:

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ – стр.3

1. Съдии
2. Служители
3. Структура и управление на съда

II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА - стр.7

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2017 – 2019 година
2. Срочност на правораздавателна дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2017 – 2019 г.
3. Постановени в едномесечен срок съдебни актове
4. Качество на съдебните актове – потвърдени, изменени, отменени и върнати, за периода 2017 – 2019 г.
5. Натовареност – по щат и действителна, спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела, за периода 2017 – 2019 г.

III. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ - стр.15

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на наказателните дела за периода 2017 -2019 г.
3. Разпределение на наказателните дела, изключение от принципа за случайно разпределение
4. Разглеждане на наказателните дела
5. Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
6. Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
7. Натовареност
8. Качество на съдебните актове
9. Тенденции в дейността на Наказателно отделение

IV. ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ - стр.32

- 1.Кадрова обезпеченост
- 2.Постъпление на гражданските дела за периода 2017 -2019 г.
- 3.Разпределение на гражданските дела, изключение от принципа за случайно разпределение
- 4.Разглеждане на гражданските дела
- 5.Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
- 6.Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
- 7.Дела с отменен ход по същество
- 8.Натовареност
- 9.Качество на съдебните актове
- 10.Тенденции в дейността на Гражданско отделение

V. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ - стр.53

- 1.Кадрова обезпеченост
- 2.Постъпление на търговски дела за периода 2017 -2019 г.
- 3.Разпределение на търговски дела, изключение от принципа за случайно разпределение
- 4.Разглеждане на търговските дела
- 5.Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
- 6.Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
- 7.Дела с отменен ход по същество
- 8.Натовареност
- 9.Качество на съдебните актове
- 10.Тенденции в дейността на Търговско отделение

VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ И ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2019 г. - стр.70

VII.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ - стр.87

VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (2014 – 2020) НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН ВАРНА ЗА 2019 ГОДИНА - стр.89

IX. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ - стр.96

X.ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ - стр.98

XI.ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ - стр.101

XII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА - стр.103

XIII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА - стр.107

XIV. ПРИЛОЖЕНИЯ:

- 1.Статистически отчети за работата на Апелативен съд - Варна за 2019 г.
- 2.Комуникационни дейности и медийна политика на АпС - Варна за 2019г.

I.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1.МАГИСТРАТИ

През отчетния период щатната численост на магистратите в Апелативен съд – Варна е 24 , като в началото на 2019г. четири щатни бройки са незаети.

С решение на СК на ВСС по протокол № 29/ 17.09.2019г. е повишена в длъжност „съдия“ в Апелативен съд – Варна на основание чл.160 вр. с чл.193 ал.3 от ЗСВ Даниела Петрова Костова – съдия в Специализиран наказателен съд, встъпила в длъжност на 15.10.2019г.

Така в края на отчетния период от 24 щатни бройки за съдии незаетите са 3, като разпределението на магистратите по отделения е следното:

Ръководител на Наказателно отделение - съдия Янко Янков. В отделението работят съдиите Росица Лолова, Живка Денева, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева, Ангелина Лазарова, Росица Тончева и Даниела Костова.

Ръководител на Гражданско отделение – съдия Милен Славов. В отделението работят съдиите Маринела Дончева, Диана Джамбазова, Петя Петрова и Мария Маринова.

Търговско отделение е ръководено от съдия Анета Братанова. В отделението работят съдиите Вилиян Петров, Магдалена Недева, Радослав Славов, Георги Йовчев, Дарина Маркова и Николина Дамянова. Административният ръководител – председател г - жа Ванухи Аракелян също заседава в Търговско отделение.

За нормалното протичане на правораздавателната дейност и попълване на създадените в отделенията постоянни съдебни състави, както и през предходните години, се наложи командироване на съдии от окръжните съдилища. През 2019г. в Апелативен съд - Варна бяха командировани:

В Наказателно отделение:

– съдия Светослава Колева от Окръжен съд – Варна командирована от 2015г., като със заповед № РД-402/13.08.2015г. е продължен срока на командироване до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс. Командироването ѝ е прекратено, считано от 15.10.2019г., след встъпване в длъжност на съдия Даниела Костова;

- съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд – Търговище командирована със заповед № РД-701/14.11.2017г., считано от 15.11.2017г. до заемане на свободната щатна бройка;

В Търговско отделение:

- съдия Мария Христова от Окръжен съд – Варна командирована със заповед № РД – 0577/ 04.10.2018г.,считано от 01.11.2018г. до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

В Гражданско отделение:

- съдия Росица Станчева от Окръжен съд – Варна командирована със заповед № РД – 0694/ 12.10.2018г., считано от 22.10.2018г. до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

Съдиите от Апелативен съд са с дългогодишен юридически и съдийски стаж. Всички са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Магистратите от Апелативен съд - Варна са отговорни и с висока квалификация професионалисти, които в работата си проявяват задълбоченост, организираност и стремеж към по-нататъшно развитие и повишаване на знанията и уменията си.

Съдиите от Апелативен съд - Варна през 2019г. са участвали в обучения - регионални, организирани от НИП, ВСС и по Европейски програми.

През 2019 г. магистратите са участвали в обучения, някои от които в по две и повече. Посетените обучения са на теми:

"Принципът "Ne bis idem" в европейското право";

"Проблеми в правоприлагането на производствата по стабилизация и търговска несъстоятелност";

"Инструменти на ЕС за взаимно признаване на актове, постановени в производства с наказателноправен характер - практически аспекти“;

"Принципите на върховенството на правото и взаимното доверие между държавите членки в правото на ЕС“;

„Практически въпроси, свързани с уеднаквяване на практиката при търговската регистрация“;

„Ефективна комуникация - специализирани техники в помощ на съдията при препращане към медиация“;

Уебинар „Умения за публично говорене“.

Административният ръководител – председател г-жа Вануши Аракелян е взела участие в:

Работна среща за обсъждане на възможностите за интеграция на разработената единна електронна система за правна помощ и деловодните системи на съдилищата, организирана от Националното бюро за правна помощ;

Като модератор в Обществен форум за правата и интересите на децата при родителски конфликтни и отчуждени, организиран от УНИЦЕФ и Омбудсмана на РБ;

Работна среща на работна група, създадена с решение на СК на ВСС по протокол №6/19.02.2019 г., т.24, във връзка промяна на ролята и функциите на съдебните помощници;

Работна среща по проект "Качествено професионално обучение за повишаване ефективността на правосъдието" по ОПДУ, за представяне на резултатите от междинната оценка на Програмата за регионални обучения на съдилищата и прокуратурите в страната;

Конференция на тема "За ефективността на правосъдието", организирана от Комисия "Съдебна администрация", Комисия "Бюджет и финанси" и Комисия "Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика".

Съдия Ванухи Аракелян и съдия Анета Братанова – заместник-председател и ръководител на Търговско отделение взеха участие в международно обучение, организирано от Академията по европейско право в гр.Трир, Германия, на тема „Преструктуриране и несъстоятелност в рамките на ЕС“. Обучения, организирани от Академията по европейско право, са посетили и съдия Петя Петрова на тема „Професията на съдията и етика“ и съдия Ангелина Лазарова на тема „Надграждащо обучение по Европейско право за съдии – координатори – преюдициални запитвания, основни права и гражданство“.

Освен като участници в различни форми на обучение съдии от Апелативен съд – Варна участват и като лектори.

Съдия Росица Тончева е участвала като временен преподавател в програмата за задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдии в НИП и като лектор в уебинар на тема „Вербална/невербална комуникация“. Съдия Ангелина Лазарова е била лектор в обучения „Европейска рамка по обезпечаване и конфискация по наказателни дела – настояще и бъдеще. Прилагане по отношение на Обединеното кралство.“ и „Международно сътрудничество по наказателни дела“. Участвала е и в кръгла маса по изпълнение на групата решения на ЕСПЧ „С.3./ Колеви срещу България“. Съдии Росица Тончева и Ангелина Лазарова са били участници в международна конференция на тема „Съдебното обучение: минало, настояще и бъдеще“, организирана по повод 15 годишнината на НИП.

Апелативен съд – Варна отново има представител в Националната съдебна мрежа по международно сътрудничество по наказателни дела. С решение на СК на ВСС по протокол № 11/ 26.03.2019г. за член на Националната мрежа е избран заместник-председателят и ръководител на Наказателно отделение Янко Янков. Във връзка с това той е участвал в годишна среща на Националната съдебна мрежа по международно сътрудничество по наказателни дела и в обучение „Международно сътрудничество по наказателни дела. Евроджъст, Европейската съдебна мрежа. Европейска заповед за разследване. Европейска заповед за арест.“

За член на новоучредения, с решение по протокол № 15/ 11.07.2019г. на Пленума на ВСС, Съвет за партньорство към ВСС, като представител на магистрати нечленуващи в професионални организации по чл.217 ал.1 от ЗСВ, е избрана съдия Ангелина Лазарова.

И през отчетния период продължи участието на магистрати от Апелативен съд – Варна в работни групи:

Съдия Мария Маринова – Работна група на МП във връзка с практиката по охранителните производства по ЗН;

Съдия Росица Тончева - Работна група по приложно изследване в областта на наказателно-изпълнителното право на тема "Анализ в материално-правен и процесуален аспект на институтите на условно предсрочно освобождаване, пробационните мерки по чл.67 и чл.70, ал.6 от НК и замяна на наказанието "доживотен затвор" с "лишаване от свобода" към НИП.

Съдия Анета Братанова - Работна група 33 „Сътрудничество в областта на правосъдието“ към Съвета по европейските въпроси, ръководена от Министерство на правосъдието;

Съдия Румяна Панталеева - Работна група за осъществяване на постоянен мониторинг по приложението на НПК, създадена със заповед на министъра на правосъдието.

За поредна година като съд – партньор по Програмата за регионални обучения, провеждана по проект на НИП, Апелативен съд – Варна организира регионални семинари. През 2019г. обучението за магистрати беше на тема „Механизми за успешна комуникация в извънредни и кризисни ситуации в органите на съдебната власт“. В обучението взеха участие и магистрати от съдилищата на Апелативен район – Варна.

Програмата за регионални обучения послужи като основа за възстановяването на изключително полезната практика за професионално обучение на магистратите чрез зонални съвещания, провеждани по апелативните съдебни райони.

2.СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

През 2019г. щатната численост на администрацията на Апелативен съд - Варна е 32,5 щатни бройки, като всички са заети.

Щатната бройка за длъжността „служител по сигурността на информацията“ е 0.5 /половин/ и на нея е назначена, при условията на чл.259 от КТ, Анна Гълъбова – административен секретар.

През 2019г. не са провеждани конкурси и не са назначавани нови съдебни служители, поради което в края на отчетния период числеността на съдебната администрация на Апелативен съд – Варна е непроменена.

През 2019г. съотношението по щат магистрати/ съдебни служители е 1/ 1.35, което е непроменено за последните три години и се доближава до средното за апелативните съдилища. Реалното съотношение между магистрати и служители от специализираната администрация, която пряко подпомага съдиите в тяхната правораздавателна работа е 1/ 0.94.

Повечето съдебни служители на Апелативен съд - Варна са с дългогодишен стаж в съдебната система и доказана професионална квалификация. От 32 служители 4 са със стаж в съдебната система над 30 години, 7 – над 20 години, 16 – над 10 години, 3 – над 5 години и само 2 – под пет години, което сочи за професионализъм, рутина при изпълнение на задълженията и чувство за отговорност към работата.

3.СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА СЪДА

Ръководството на Апелативен съд - Варна се осъществява от Административен ръководител – председател – съдия Ванухи Бедрос Аракелян. Съдия Аракелян изпълнява тази длъжност втори мандат. След участието ѝ в конкурс е назначена за Административен ръководител – председател на Апелативен съд – Варна с решение на СК на ВСС по протокол № 14/ 23.04.2019г., встъпила в длъжност на 08.05.2019г. и от трима Заместник административни ръководители – заместник-председатели, които ръководят и съответните отделения:

Наказателно отделение – съдия Янко Димитров Янков;

Гражданско отделение – съдия Милен Петров Славов;

Търговско отделение – съдия Анета Николова Братанова.

Съдебен администратор на Апелативен съд – Варна през 2019г. е Йорданка Димитрова Чавдарова, а административен секретар - Анна Веселинова Гълъбова. За финансовата дейност отговаря главния счетоводител Румяна Илиева.

II.ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА.

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2017 – 2019 година.

През последните три години, броят на общо постъпилите дела е, както следва:

➤ 2019 година – **1913 бр**;

- 2018 година – 1855 бр.,
- 2017 година – 1789 бр.;

Средно месечно през отчетния период са постъпвали по 159 дела.

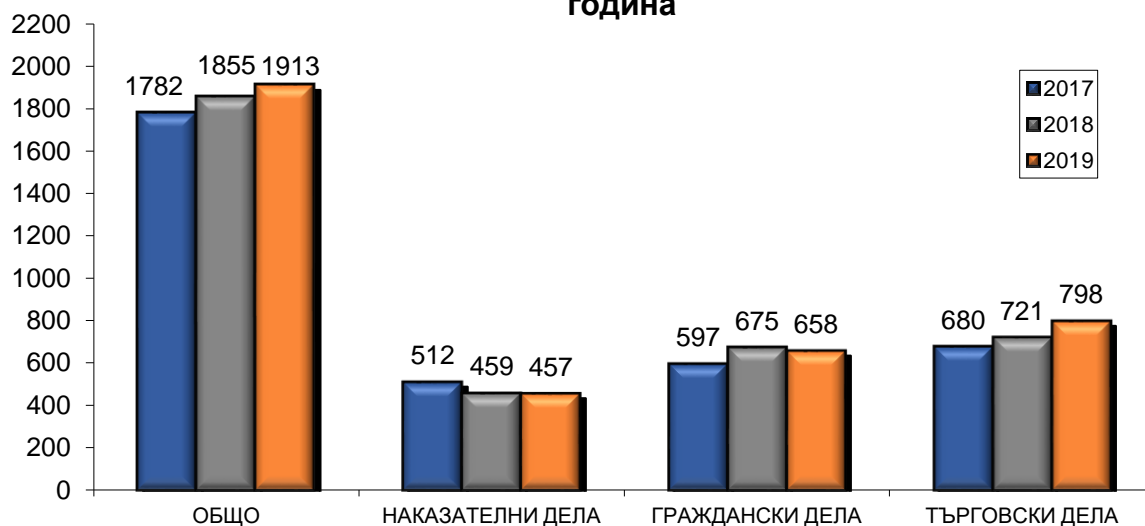
Постъпилите по видове дела са както следва:

- **наказателни дела** - през 2019 година – **457 дела**, през 2018г. – **459 дела** и за 2017 г. – **512 дела**;
- **граждански дела** – през 2019 г. – **658 дела**; през 2018 г. – **675 дела** и за 2017 г. – **597 дела**;
- **търговски дела** – през 2019 г. – **798 дела**; през 2018 г. – **721 дела** и за 2017 г. – **680 дела**.

От тези данни е видно, че постъпленията в гражданско отделение са намалели, което е отражение на намаленото постъпление на дела в окръжните съдилища от апелативния район, а постъпленията в търговско отделение бележат ръст, докато в наказателно отделение се наблюдава устойчивост / с две дела разлика/.

Относителният дял на постъпилите през 2019 година наказателни дела, спрямо общия брой постъпили дела, възлиза на 23.9 %, докато при гражданските дела този процент е 34.4%. Най-висок е относителният дял, на постъпилите търговски дела – 41.7%.

Сравнителна графика на постъпилите дела общо и по видове в Апелативен съд - Варна през периода 2017-2019 година

Общия брой дела за разглеждане през анализирания период – 2017 – 2019 година:

- за 2019 г. - **2086** дела
- за 2018 г. - **2044** дела

- за 2017 г. – 2032 дела

Общо свършени дела през анализирания период – 2017 – 2019 година:

- През 2019 г. са свършени 1832 дела
- През 2018 г. са свършени 1871 дела
- През 2017 г. са свършени 1843 дела

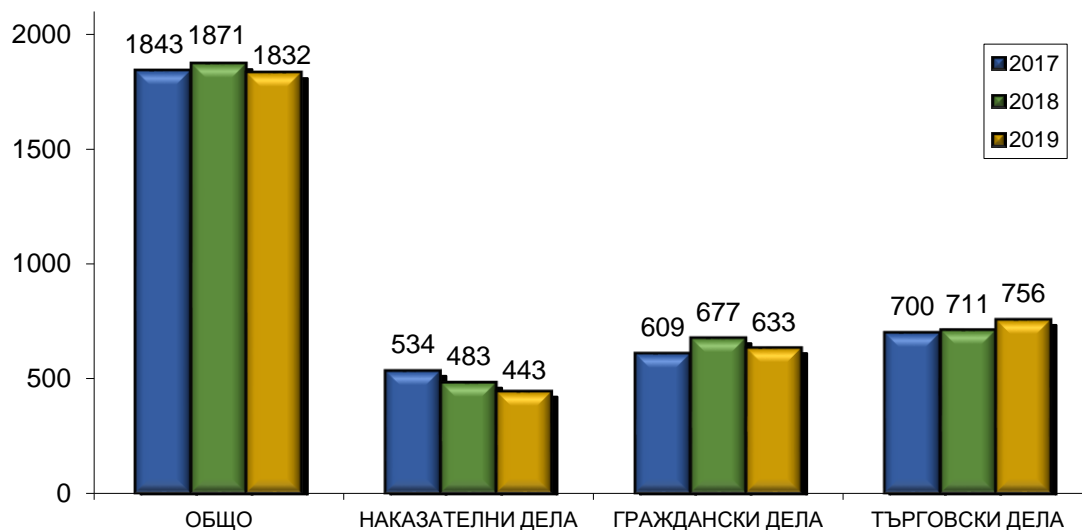
Налице е устойчивост на броя на свършените дела, към леко занижаване, в сравнение с предходната 2018 година, като средно месечно през отчетния период в Апелативен съд – Варна са свършвани 153 дела.

По видове свършените дела в съда са както следва:

- **Наказателни** – 2019 г. – 443 дела ; 2018 г. – 483 дела, 2017 г. – 534 дела;
- **Граждански** – 2019 г. – 633 дела; 2018 г. – 677 дела, 2017 г. – 609 дела;
- **Търговски** – 2019 г. – 756 дела; 2018 г. – 711 дела, 2017 г. – 700 дела.

Относителният дял на свършените през 2018 година наказателни дела, спрямо общо свършените дела, възлиза на 24.18 %, докато при гражданските дела този процент е 34.6. Най-висок е относителният дял, на свършените търговски дела – 41,26 %.

Сравнителна графика на свършените дела общо и по видове в Апелативен съд - Варна през периода 2017-2019 година

2. Сročност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2017 – 2019 година.

- През 2019г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1598, което е 87% от свършените дела;

➤ През 2018г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1607, което представлява 86% от общо свършените дела;

➤ През 2017г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1549, което представлява 84%

Налице е подобряване на показателят срочност през отчетния период в сравнение с предходните две години. Наред с качеството на съдебните актове той е свидетелство за високата квалификация и отговорност на съдиите при спазване на времевите стандарти за разглеждане на делата.

Решенията в тримесечен срок наказателни дела за 2019 г. представляват 86%, за 2018 г. представляват 78%, както и за 2017 г. - 78% от общо свършените. Налице е значително подобряване на този показател за Наказателно отделение, в сравнение с предходните години.

Решенията в тримесечен срок граждански дела за 2019 г. представляват 95%, за 2018 г. представляват 94% от общо свършените, както и за 2017 г. - 94% от общо свършените. За Гражданско отделение това е показател, който се отчита традиционно висок и е свидетелство за отличната работа на съдиите в ГО.

Решенията в тримесечен срок търговски дела за 2019 г. представляват 82%, за 2018 г. представляват 83 % и за 2017 г. представляват 81 % от общо свършените търговски дела.

Налице е устойчивост на този показател по отношение на свършените в тримесечен срок дела в Търговско отделение.

3. Постановени в 1-месечен срок съдебни актове.

Много висок е процентът на постановените съдебни актове в едномесечен срок от обявяването им, като от общо постановените през 2019 г. 1832 съдебни акта 1758 са изготвени в едномесечен срок или 96 %. За сравнение през 2018 г са изготвени 1887 съдебни акта, 1813 са изготвени в едномесечен срок или 96,07% и през 2017 г. са изготвени общо 1861 съдебни акта, 1711 са изготвени в 1-месечен срок, което представлява 91,93%.

Нивото на този показател се поддържа устойчиво висок над 95% и е свидетелство за високия професионализъм и отговорност на съдиите.

При наказателните дела в законовия срок са изготвени 427 съдебни акта от общо 443 или 96,38 % от съдебните актове, като следва да се отбележи, че 5 от просрочените съдебни актове са изготвени с един ден закъснение, а останалите в рамките на една до две седмици след изтичане на срока.

При гражданските дела от изготвените общо 633 съдебни акта, всички са изготвени в едномесечен срок или 100 %.

При търговските дела от изготвените общо 756 съдебни акта 698 са изготвени в едномесечен срок или 92,32 %, като просрочените съдебни актове са с минимално отклонение – до дни след изтичане на инструктивния срок.

Срочността на постановяване на съдебните актове е предмет на ежемесечен мониторинг от административното ръководство на съда.

4. Качество на съдебните актове. Резултати от касационната проверка.

Общо обжалваните съдебни актове през отчетния период са по 493 дела, от които 332 са въззивни и 161 частни.

От тях наказателни са 69 дела, 170 дела са граждански и 254 търговски дела.

Резултати от касационна проверка на делата, върнати през отчетния период:

От обжалваните и върнати през 2019 г., **общо 428 дела**, при касационната проверка са **потвърдени и недопуснати до касационно обжалване общо актовете по 332 дела, което представлява 77.57%**, при 79,86% за 2018, и 72,38% за 2017 г.

По видове **потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове**, са както следва:

Наказателни дела – общо 42 бр. или 60%

Граждански дела – общо 119 бр. или 73,91%

Търговски дела – общо 171 бр. или 86,8 %

През отчетния период броят на делата, по които **са изменени съдебните актове е 41, което представлява 9,57%**, при 7,87% за 2018 г. и 8,39% за 2017 г.

По видове изменени съдебни актове са както следва:

Наказателни дела – общо 17 бр. или 24,28%

Граждански дела – общо 13 бр. или 8,07%

Търговски дела – общо 11 бр. или 5,58 %

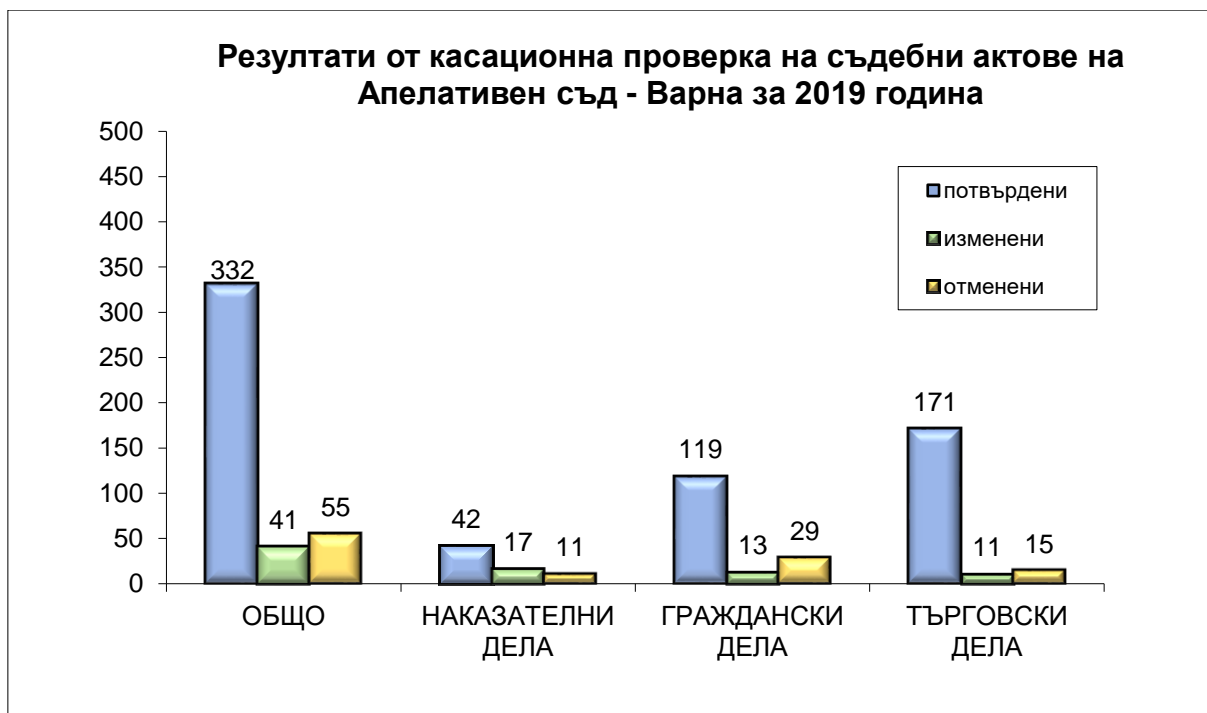
Броят на **общо отменените съдебни актове е 55, което представлява 12,85%** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период, при 12,25 % за 2018 г. и 17,72% за 2017 г.

По видове отменените дела са както следва:

Наказателни дела – общо 11 бр. или 15,71%

Граждански дела – общо 29 бр. или 18,01%

Търговски дела – общо 15 бр. или 7,61 %

Анализът на този показател през отчетния период сочи, че процентът на изменените съдебни актове бележи увеличение, за сметка на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване дела, който процент е занижен. При отменените дела този показател е устойчив.

Анализирани са причините за отмяна и връщане на **наказателните дела**:

- противоречие и непълнота на мотивите;
- поради съществено нарушение, допуснато при оценъчната дейност на съда;
- поради смърт на дееца;
- по реда на възобновяването – едно дело е върнато на прокуратурата, а две – на първоинстанционните съдилища.

Най-чести причини за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, **по гражданските и търговските дела са:**

- поради нарушение на процесуалните правила;
- поради неправилно приложение на материалния закон;
- поради нарушение на процесуалните правила и на материалния закон;
- обезсилено поради недопустимост на иска.

Следва да се има предвид, че отменените съдебни актове, в повечето случаи, са постановени по дела с висока фактическа и правна сложност.

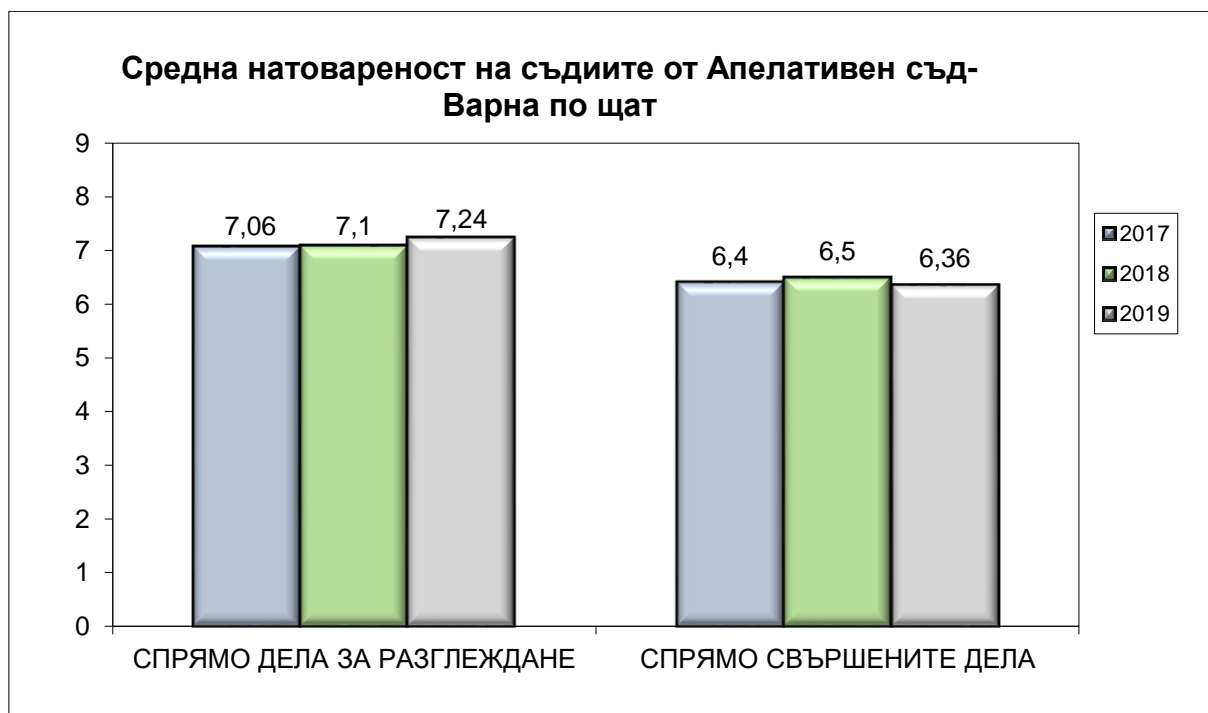
Въпреки тази тенденция, високият процент на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове, от всички видове дела и сравнително ниските проценти на отменените и изменените съдебни актове са атестат за високото качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

5.Натовареност – по щат и действителна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела.

Средната натовареност по щат е, както следва:

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2017	7,06	6,40
2018	7,10	6,50
2019	7,24	6,36

През 2019 г. показателят средна натовареност по щат е устойчив, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

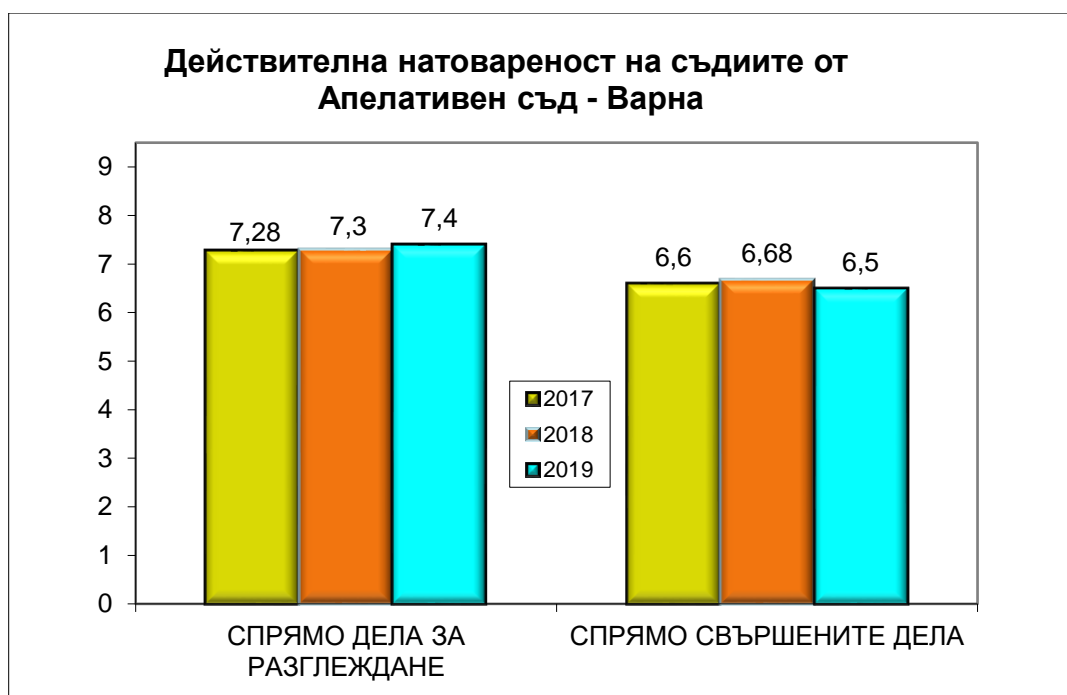

Действителна натовареност, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

9000 Варна, пл. „Независимост” № 2
тел.: 052/686 506, факс: 052/607 798, email: vnaps@appealcourt-varna.org

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2017	7,28	6,60
2018	7,30	6,68
2019	7,40	6,50

Устойчив е и показателят действителна натовареност, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

Таблицата за натовареност на съдите в апелативните съдилища за Първо полугодие на 2019 година сочи, че средната месечна натовареност по щат на един съдия от апелативен съд за страната спрямо делата за разглеждане е 10,42, докато за Варненския апелативен съд е 7.24 дела средно на месец за цялата 2019 година. Съгласно същите данни, средната месечна натовареност за свършени дела от един съдия от апелативен съд за страната е 7.33, докато за Варненския апелативен съд тя е 6,36 свършени дела на месец за цялата 2019 г.

Средната действителната натовареност в апелативните съдилища за Първо полугодие на 2019 година, спрямо делата за разглеждане е 11,06, а във Варненския апелативен съд

възлиза на 7.40. Средната действителна натовареност, спрямо свършените дела за апелативните съдилища за Първо полугодие на 2019 година е 7.78 дела, а за Варненския апелативен съд е 6.50 свършени дела за цялата 2019 година.

Анализът на тези данни сочи, че натовареността на варненските апелативни съдии през 2019 г. по щат е под средната натовареност за страната, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. Средната действителна натовареност на един съдия от Варненския апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела, е също под границата на средната натовареност за страната.

III. НАКАЗАТЕЛНОТО ОТДЕЛЕНИЕ

1.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През отчетната 2019 година, в Наказателно отделение на Варненски апелативен съд са работили девет съдии. Считано от 15.11.2017г. със Заповед на Председателя на Варненски апелативен съд на освободена щатна бройка е била командирована съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд-Търговище, която е работила в Апелативен съд през цялата изминала година. На незаета щатна бройка е била командирована съдия Светослава Колева от Окръжен съд-Варна до 15.10.2019г., а считано от тази дата с Решение от 17.09.2019г. на Съдийската колегия на ВСС на РБ за съдия в апелативен съд е назначена Даниела Костова. Всички съдии от Наказателно отделение на Варненски апелативен съд притежават ранг – „Съдия във ВКС”.

В Наказателно отделение работи и един съдебен-помощник – Милена Райновска. За изминалата 2019година, същата е изготвила проекти на съдебни актове по общо 48 наказателни дела - по 10 броя внохд , 25 броя вчнд и 13 броя ндв. Участва и в организацията и подготовката при осъществяване на видеоконферентни връзки по реда на чл.474 ал.3 НПК със съдебните органи на държави, нечленуващи в ЕС. Извършва предварителна проверка по допустимостта на жалбите и протестите, както и на исканията за възобновяване по чл.424 ал.1 НПК, изготвя проекторазпореждания за отказ от образуване на дела за възобновяване, както и за отстраняване нередовностите по исканията за възобновяване.

От 2019 година специализираната администрация в Наказателно отделение се състои от шест души. Трима от тях са съдебни секретари – Геновева Ненчева, Соня Дичева и Петранка Паскалева, и трима работят в Наказателно деловодство - Даниела Атанасова, Ивелина Илиева и Пламена Владимирова. Всички те са високо квалифицирани, с дългогодишен стаж и

професионален опит. Справят се изключително добре със служебните си задължения, вменени им от ПАС, с което без съмнение допринасят за създадената добра организация в движението на наказателните дела, а оттам и за повишаване качеството на работа в отделението като цяло.

2. ПОСТЪПИЛИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА.

2.1. Общо постъпили

В периода 2017 - 2019 година във Варненски апелативен съд са постъпили наказателни дела както следва :

Период	Постъпили общо	ВНОХД/ВАНД	ВЧНД	ВЧНД чл.243 НПК	НДВ*
2017	512	140/4	249	33	86
2018	459	98/8	255	30	68
2019	457	103/6	263	28	57

*ндв – наказателни дела за възобновяване. Постъпилите /по които са образувани дела/ през 2019 г. са както следва : – 22-по искане на Главния прокурор; -30 – по искане от осъдени лица;-искания за възобновяване по реда на чл.380 НПК – 5 броя.

Очевидно е от посоченото в таблицата, че в рамките на тригодишния период от 2017 година до 2019 година, след значителното увеличение през 2016г. и 2017г. е налице значително занижаване на постъпленията от наказателни дела през 2018г. и съвсем минимално през 2019г. – общо **512** през 2017 година, **459**–през 2018 година, 457 през 2019. Разпределено по видове дела : **144** въззивни наказателни дела за 2017 година, 2018 година - с 38 по-малко сравнено с 2017 - общо **106**, и за 2019 – **109**, като в тях се включват и делата от административно-наказателен характер. Т.е. налице е минимално увеличение на делата от общ характер. Броят на въззивните частни дела през 2017 е **282**, през 2018 година - общо **285**, и през 2019 година – **263**, което сочи на увеличение и на тези дела. 28 броя са образувани на основание чл.243 от НПК, което сравнено с образуваниите през 2018г. е с 2 по-малко. Образуваниите през 2019 година наказателни дела за възобновяване са общо **57**. Сравнено с изминалата 2018 година техният брой е с 11 по-малко, а сравнено с 2017 година – с 29 по-малко.

От изложеното се налагат три извода :

- След значителния спад на постъплениемто на дела през 2018г. понастоящем се наблюдава леко увеличение при постъпленията на наказателни дела от общ характер.
- Постъпленията при въззивните частни наказателни дела бележат леко увеличение – с 8 броя сравнено с 2018г. Запазва се броят на въззивните частни наказателни дела по чл.249 ал.3 НПК – през 2017 година техният брой е бил 9, през 2018 – 23, а през 2019 - 24. Това е последица от въвеждането с ДВ бр.63/2017г. на института на разпоредителното заседание, в рамките на което се обсъждат и решават особено значими за наказателния процес /а и за страните/ въпроси, поради което и почти винаги съдебните актове на окръжните съдилища по чл.248 НПК се обжалват или протестират.
- Очевидна е тенденцията на намаляване на наказателните дела за възобновяване през различните години.

2.2. Постъпили от Окръжните съдилища

Общият брой постъпили дела във Варненски апелативен съд, разпределени по различните Окръжни съдилища в съдебния район на Апелативния съд, е както следва :

Окръжен съд	2017			2018			2019		
	Общо 512			Общо 459			Общо 457		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	144	282	86	106	285	68	109	291	57
Варна	71	166	10	47	186	16	44	187	12
Добрич	9	27	5	9	25	2	12	31	2
Разград	15	10	13	10	21	7	10	23	4
Силистра	21	26	3	14	17	4	7	12	4
Търговище	9	12	9	7	17	10	15	11	7
Шумен	17	24	6	17	18	7	18	21	2

Забележка : 1. В общия брой на образуваните внохд, са включени и три броя дела постъпили от: Окръжен съд – Бургас /едно/ , Окръжен съд – Русе/едно/ и Окръжен съд-Сливен /също едно/.

2.В образуваните въззивни частни наказателни дела са включени и шест дела, образувано по молби за правна помощ.

3.В посочените дела за възобновяване са включени и постъпления от районните съдилища, както следва:8 броя дела от РС – Варна; 5 броя от РС-Девня; 1 брой от РС – Провадия; 1 брой от РС – Генерал Тошево; 1 дело от РС – Дулово; 1 дело от РС –

Кубрат; 1 дело от РС – Нови Пазар; 3 ндв са постъпили от РС – Разград; 4 дела от РС – Силистра; 1 дело от РС – Тервел.

За отделните окръжни съдилища в съдебния район на Варненски апелативен съд съпоставката на постъпилите общо въззивни наказателни дела в периода 2017 - 2019 година е следната :

За Варненски окръжен съд : Продължава намалението на въззивните дела от общ характер – макар и само с 3 сравнено с предходната 2018 година, когато техният брой е бил 47/ което пък е значително намаление в сравнение с 2017 година, когато са били 71 броя/. Налице е устойчивост в постъплението на въззивните частни наказателни дела – през 2018 година техният брой е 186, а през 2019 година - 187. При делата за възобновяване се наблюдава леко намаление – от 16 през 2018 година, до 12 през 2019 година.

За Добрички окръжен съд : Постъпилите от този съд въззивни наказателни от общ характер дела са 12, което е с 3 повече отколкото през 2018 година. Увеличение с 6 броя се забелязва при въззивните частни наказателни дела, липсва промяна при делата за възобновяване, постъпили от Окръжен съд – Добрич през 2019 година.

За Разградски окръжен съд: Липсва промяна при въззивните дела от общ характер – през 2018 година те са 10, също толкова са и през 2019 година. Наблюдава се увеличение на въззивните частни дела с 2 броя. Налице е леко понижение при постъпленията на делата за възобновяване – 7 за 2018, при 4 за 2019 година.

За Силистренски окръжен съд : Понижение в графа постъпили общ характер дела се наблюдава и за Силистренски окръжен съд – общо 7, като те са с 7 по-малко от постъпилите през 2018 година и с 14 от тези през 2017 година. Понижение се наблюдава и при постъпленията на частните дела – 12, като в сравнение с 2018 година те са били с 5 повече. Най-много частни дела са постъпили през 2016 година – общо 26 дела. При делата за възобновяване няма промяна - през 2018 година те са били 4, също толкова са и през 2019.

За Търговишки окръжен съд: Наблюдава се увеличение в делата от общ характер за 2019 година – 15 на брой, докато през 2017 година са били – 7, а през 2018 – 9 броя. Намаление се забелязва обаче при въззивните частни наказателни дела – 11 броя за 2019 година, 17 за 2018 година, и за 2017 – 12 дела. Общо 7 искания за възобновяване са постъпили от този съдебен район – при 10 за 2018г. и 9 за 2017г.

За Шуменски окръжен съд : Почти няма изменение при постъпленията на делата от общ характер на база 2017 година. И тогава и през 2018 са постъпили по 17 въззивни дела от общ характер, а 18 са те през 2019г. Леко увеличение е налице при постъпленията от вчнд - с 3 броя

повече в сравнение с 2018, когато са били 18. Исканията за възобновяване от района на Шуменски окръжен съд значително са намалели – постъпили са 2 броя, при 7 за 2018г. и 6 за 2017г.

В заключение може да се направи следното обобщение за постъпленията на наказателните дела във Варненски апелативен съд през 2019 година :

Както и винаги досега най-голям брой са постъпилите дела от Варненски окръжен съд – 44 въззивни нохд от общо 109, или ако постъпленията се изразят в съотношение Варненски окръжен съд / всички останали окръжни съдилища , то би било 44/109. Още по-очевидна е разликата при въззивните чнд – от Варненски окръжен съд са постъпили 187 дела от общо 291 /повече от половината/, или горното съотношение би било 187/291. Ако по брой постъпили дела в Апелативен съд-Варна окръжните съдилища в апелативния район се подредят в низходяща градация, то тя би изглеждала по следния начин : **ВНОХД** – 1. Варненски окръжен съд; 2. Шуменски окръжен съд; 3. Търговишки окръжен съд; 4. Добрички окръжен съд; 5.Разградски окръжен съд; 6. Силистренски окръжен съд. *Няма промяна при първите две съдилища в сравнение с 2018г./* **ВЧНД** - 1. Варненски окръжен съд; 2. Добрички окръжен съд; 3. Разградски окръжен съд.; 4. Шуменски окръжен съд; 5. Силистренски окръжен съд; 6. Търговишки окръжен съд. *Няма промяна при първите четири съдилища в сравнение с 2018г./*

От изложеното категорично може да се направи извода , че леко увеличение се регистрира при постъпленията на дела от общ характер и на въззивни частни дела, което е за сметка на делата за възобновяване, които продължават да намаляват. В рамките на въззивните частни дела следва да се отбележи, че са намалели и постъпленията на дела по чл.440 НПК, които разбираемо са само от ОС-Варна, където се намира и единствения за апелативния район затвор. През 2017 година те са били 55 броя, през 2018 – 48, а през 2019 – 39.

2.3.Видове постъпили внохд.

През 2019 година в Наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили и образувани въззивни нохд общо по текстове от Наказателния кодекс както следва :

Против личността

1. по член 115 от Наказателния кодекс – общо 2 въззивни нохд,
2. по член 116 от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни нохд,
3. по член 123 от Наказателния кодекс – общо 5 въззивни нохд,
4. по член 124 от Наказателния кодекс – 3 въззивно нохд,
5. по член 142 от Наказателния кодекс – 3 въззивно нохд,

6. чл.152 НК – 0 въззивно нохд/ цифрата е условна, тъй като делата по чл.142 са извършени в условията на съвкупност с нормата по чл.152 от НК/.

Против собствеността

7. по член 199 от Наказателния кодекс – общо 10 въззивни нохд,

Против паричната и кредитната система

8. по член 244 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,

9. по член 248 от Наказателния кодекс – 3 въззивни нохд,

Против финансовата, данъчната и осигурителната системи

10. по член 253 от Наказателния кодекс – няма постъпления,

11. по член 255 и чл.257 от Наказателния кодекс – общо 17 въззивни нохд,

Подкуп

12. по член 301 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,

13. по член 304 от Наказателния кодекс – 3 въззивно нохд,

Общопасни престъпления

14. по член 330 от Наказателния кодекс – няма образувани въззивни нохд,

15. по член 343 от Наказателния кодекс – общо 26 въззивни нохд,

16. по член 354а от Наказателния кодекс – общо 13 въззивни нохд.

В сравнение с 2018 година, когато по чл. 219 от НК са били образувани 3 дела, то през 2019 няма постъпления от този вид; по чл.220 от НК е образувано 1 дело; по чл.282 НК – 1 брой.

Разпределени по глави от особената част на НК през 2019 година най-големи постъпления от дела се наблюдават по :

➤ Глава Втора от НК – „Престъпления против личността” - общо 20 въззивни нохд, от които по раздел I „Убийство” – 17 дела. През 2019 се запазва тенденцията от предходните две години при делата по чл.116 от НК, които са с пет повече от тези по чл.115 от НК.

➤ Глава Единадесета от НК – „Общопасни престъпления” – общо 39 внохд, от които 26 по раздел II „Престъпления по транспорта и съобщенията”. В тази група е налице леко понижение в сравнение с 2018 година, когато са били 32. Налице е обаче увеличение на делата, образувани по чл.354а от НК които са 13 на брой през 2019 година, а през 2018 години са били само 4.

➤ Глава Седма от НК „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи” – тук делата бележат леко увеличение, 17 са образувани през 2019 година, през 2018 година са образувани 13 дела от тази група.

➤ Глава Пета от НК „Престъпления против собствеността”- 10 внохд, с 4 повече от образуваните през 2018 година. 13 са били те през 2017 година.

➤ Глава Шеста от НК „Престъпления против стопанството” – наблюдава се намаление на делата от този вид – образувани са 2 дела, докато през 2018 година те са били 6; през 2017 година е образувано само едно дело;

➤ Глава Осма „Престъпления против дейността на държавни органи” – 4 образувани дела, или с 3 по – малко от образуваните през 2018. За 2017 година, същите са наброявали 5.

Забележка: Така направеното разграничение е доста условно, тъй като често в рамките на едно наказателно производство често са предявени по няколко различни обвинения , поради реални или идеални съвкупности – например чл.142 и чл.152 НК; чл.116, вр. чл.354 а и т.н.

Постъпили са през 2019 година и 15 въззивни дела по ЗЕЕЗА /в които се включват и вчнд по мерки за неотклонение в рамките на производствата по този закон/, както и шест искания за провеждане на видеоконферентни връзки, а също и 5 въззивни чнд по чл.34 от ЗПИИРКОРНФС /дела по искане за признаване на решения по наложени на лица от държави-членки финансови санкции/. При съпоставка с 2018 година се наблюдава спад в делата, образувани по ЗЕЕЗА и увеличение в другите два показателя.

2.4. Несвършени /висящи/ дела към 01.01.2019 г.

Общо несвършените наказателни дела в Апелативен съд-Варна в началото на 2019г., и съответно разпределени по окръжни съдилища, са както следва :

Окръжен съд	Общо 45		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	29	6	10
Варна	9	4	1
Добрич	3	0	0
Разград	2	0	2
Силистра	5	0	2
Търговище	2	1	4
Шумен	8	1	0
Постъпили от други съдилища	0	0	1

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

При разпределението на делата от 01.10.2015г. се използва Централизираната система за разпределение на делата, разработена от „Смарт системс 2010“ ЕООД , създадена в изпълнение на решение на ВСС по протокол №58/8.12.2014 г. Със Заповед №94/17.03.2014г. на Административния ръководител на АС-Варна разпределението на делата на принципа на случаен подбор в Наказателно отделение е възложено на Председателя на НО съдия Янко Янков. Утвърдени със заповеди са и Правила за случайно разпределение на делата, както и Правила за организация на работата в наказателно отделение. След 01.10.2015г. съобразно особеностите на новата програма за разпределение общо четирима от съдиите в Наказателно отделение разполагат с електронни подписи, съответно – имат правата и задълженията да разпределят делата в отделението. Това са съдиите Янко Янков, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева и Ангелина Лазарова. Самото разпределение се извършва в деня на постъпване и образуване на делото, или най-късно на следващия ден – само в изключителни случаи. Също със Заповед на Административния ръководител на АС-Варна и след проведено Общо събрание на съдиите е определена натовареност на Заместник-председателите на съда в размер на 76% за всички видове дела /отговаряща на разполагаемото време на заместник-председателите съобразно Правилата за натовареност/. Т.е. и през отчетната 2018 година, съдия Янков е със 76% натоварване, а за останалите съдии то е било 100%.

С приетите и утвърдени посочени по-горе Правила са обособени три постоянни състава, първият и вторият от които са допълнени с командировани съдии. Тези състави са както следва:

Първи състав : Съдиите Янко Янков, Живка Денева, Даниела Костова – от 15.10.2019г. /до тази дата Светослава Колева-командирован съдия/;

Втори състав : Съдиите Румяна Панталеева, Росица Тончева, Десислава Сапунджиева – командирован от 15.11.2017г. съдия;

Трети състав : Съдиите Росица Лолова, Павлина Димитрова, Ангелина Лазарова.

В случаите, когато член на състава е в невъзможност да участва по определено дело, то той се замества от съдия от следващия състав.

Изключение от принципа на случайното разпределение се допуска единствено и само в случаи, изрично посочени в Правилата - при производствата по чл.64 и 65 НПК, производствата по мерки за неотклонение, разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА, както и тези по чл.69 ал.3 и 4 НПК. Те се разглеждат от дежурни съдебни състави, които включват председател - това е съдия от Наказателно отделение, на когото се разпределя и делото, втори член – съдия от Наказателно

отделение, и трети член - съдия от Гражданско отделение /при ЗЕЕЗА и чл.69 НПК – само наказателни съдии/. За дежурствата се изготвя график от всеки от Заместник-председателите за няколко месеца напред, като за Наказателно отделение това става по азбучен ред. В тези случаи, при разпределение на делото в ЦСРД се използва опцията „Ръчно“ като се посочва името на дежурния съдия.

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА

4.1. Дела за разглеждане

Общо подлежащите на разглеждане въззивни наказателни дела /несвършени и постъпили/ във Варненски апелативен съд за периода 2017-2019 са както следва :

Период	ОБЩО за разглеждане	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2017	603	201 195/6	297	105
2018	528	158 148/10	294	76
2019	502	138 131/7	297	67

В края на 2019 година са останали несвършени общо 59 дела, от които 35 броя въззивни нохд, 11 броя въззивни чнд, 12 броя ндв и 1 дело от административно-наказателен характер.

Разпределени по съдии делата за разглеждане през 2019 г. изглеждат по следния начин :

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	62	15	37	8	2
Д. Костова	18	7	7	3	1
Д. Сапунджиева	53	12	32	8	1
Ж.Денева	55	13	31	9	2
М. Нанкинска	1	1	0	0	0
П.Димитрова	54	16	29	8	1
Р.Тончева	55	16	31	8	0
Р.Лолова	53	15	32	6	0
Р.Панталеева	38	9	24	5	0
Св.Колева	54	13	35	6	0
Я. Янков	59	14	39	6	0

4.2. Насрочване на делата

Веднага след разпределението им делата се предават на докладчиците, които ги насрочват при спазване изискванията на чл.247а, ал.2, т.1 НПК. Обикновено делата се насрочват в двумесечния срок по чл.247а, ал.2, т.1 НПК.

В тримесечния срок по чл.247а, ал.2, т.1 НПК през 2018 година в Апелативен съд – Варна са насрочени 30 дела, за две от тях се установява, че липсва разрешение на председателя на съда. Причините за удължаване срока по чл. чл.247а, ал.2, т.1 НПК от НПК се дължат на правна и фактическа сложност, както и поради обективна невъзможност делото да бъде разгледано по-рано. Както се спомена във всички случаи /с изключение на две дела/ това е станало с разрешение на Председателя на съда. Извън тримесечния срок са насрочени само 2 дела /и двете с 1 ден над срока/.

При насрочването на въззивни дела от общ характер във всички случаи се изготвят определения по реда на чл.327 НПК. Т.е. спазват се указанията към съдилищата, дадени с Протокол от 24.03.2016г. на ОСНК на ВКС.

4.3. Отложени дела. Брой и причини.

Отложените общо съдебни заседания за 2019 година са 40 /или по-точно 38 отложени и 2 спрени дела/, което свидетелства спад на отложените през тази година дела, сравнено с предходната 2018 година, когато техният брой е бил 41 броя. Най-общо причините за отлагане на тези дела могат да бъдат разделени на две основни групи:

1. Неявяване на страни по делото и участници в производството – подсъдими, защитници, вещи лица и свидетели. По тази причина през 2019 година са отложени 7 съдебни заседания, като при само едно от тях причината е нередовно призоваване на страна.

2. Поради необходимостта от събиране на нови доказателства – по тази причина са отложени 31 съдебни заседания. Това събиране на доказателства се изразява най-вече в нов разпит на вещите лица, назначаване на допълнителни или повторни експертизи, разпити на свидетели, събиране на писмени доказателства. За всички тези действия, извършвани в рамките на въззивното съдебно следствие, през 2019 година са изразходвани общо 42 039,19 лева – хонорари на вещи лица, преводачи, пътни разходи за свидетели. Следва да се обърне внимание, че броят на отложените съдебни заседания в сравнение с 2017 година също бележи драстично намаление - през 2017 година са били отложени 70 заседания.

5. СВЪРШЕНИ ДЕЛА. СРОЧНОСТ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

5.1. Общо свършени дела

В периода 2017 - 2019 година във Варненски апелативен съд са решени/свършени/
въззивни наказателни дела както следва :

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2017	534	149 - 145/4	288	97
2018	483	120/9	288	66
2019	443	96/6	286	55

По тяхното постъпление от окръжните съдилища в района разгледаните дела са както следва:

Окръжен съд	2017			2018			2019		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
Варна	66	170	15	69	184	15	39	185	10
Добрич	13	27	3	8	26	4	10	30	2
Разград	19	11	16	11	21	5	7	23	4
Силистра	23	26	3	16	17	3	10	11	5
Търговище	12	14	10	7	16	6	12	12	8
Шумен	14	23	6	16	20	8	23	19	2
Постъпили дела от други съдилища извън/от съдебния район							1	6	24

Забележка:1.Три броя внохд са постъпили от ОС-Бургас, ОС – Сливен и ОС – Русе, а 6 вчнд са молби за правна помощ;

2. Постъпленията при делата за възобновяване са от районните съдилища в съдебния район на съответния окръжен съд.

5.2. Свършени дела по съдии

По съдии от Варненски апелативен съд решените дела за 2019 година са както следва:

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	57	12	36	7	2
Д. Костова	7	1	5	1	0
Д. Сапунджиева	46	8	31	6	1
Ж.Денева	48	6	31	9	2
М. Нанкинска	1	1	0	0	0
П.Димитрова	44	11	27	5	1
Р.Тончева	50	12	31	7	0

Р.Лолова	53	15	32	6	0
Р.Панталеева	31	7	22	2	0
Св.Колева	53	13	34	6	0
Я. Янков	53	10	37	6	0

Общо 443

5.3. Свършени/решени дела в 3-месечен срок.

период	ОБЩО свършени	В 3-месечен срок		ВНОХД/АНД		ВЧНД		НДВ	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
2017	534	414	78%	67- 64/3	44%/45%	281	98%	66	68%
2018	483	379	79%	48/6	40%/67%	278	97%	47	71 %
2019	443	379	86%	51/5	53%/83%	284	99%	39	71%

Значително се е повишил броят на делата, приключени в използвания единствено за целите на статистиката тримесечен срок, като разбира се следва да бъде отчетен и по-малкия брой свършени дела.

5.4. Решени дела по същество.

В периода 2017 – 2019 година са свършени със съдебен акт по същество наказателни дела както следва:

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2017	501	143	263	95
2018	469	116/9	278	66
2019	425	94/6	272	53

Приключените **общо за 2018 година 102 въззивни нохд със съдебен акт по същество**, разгледани по резултати /като краен резултат/ са както следва:

А/ По 39 въззивни нохд присъдата е била потвърдена, което спрямо свършените 102 въззивни нохд представлява 38%. Налице е запазване на процентното съотношение на потвърдените присъди. През 2018 година също са били 38 %. През 2017г. - 34%.

Б/ Присъдите по 45 въззивни нохд са били изменени, което представлява 44%. И тук се запазва процентното съотношение на база 2018 година. През 2017 година - 45%. По отделните параметри присъдите по въззивни нохд са били изменени както следва:

- по 5 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било намалено наложеното наказание ;
- по 9 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било увеличено наложеното наказание ;
- по 29 въззивни нохд присъдата е била изменена с други промени в наказателната част ;
- по 2 въззивни нохд присъдата е била изменена с промени в гражданската част .

В/ / По 16 въззивни нохд присъдата е била отменена - при 10 дела изцяло и делото е върнато за ново разглеждане, при 6 от тях е била постановена нова присъда. Всички 16 дела съставляват общо 16% от общо свършените 102 въззивни нохд. Налице е леко понижение на броя на отменените дела – с три по-малко от предходната година, а обобщено в проценти 16 % - 2019 година; 15 % - 2018 година; 2017 - 21% от общо свършените дела.

Г/ По 2 въззивни нохд делото е било прекратено – те са извън посочените по-горе 16 броя на отменените дела, което съставлява около 2%.

Д/ Наказателни дела за възобновяване – при постъпили 57 броя за 2019 година, решени са общо 53 дела, а 12 от тях са останали несвършени в края на отчетния период. От тях са уважени искания за възобновяване по 28 дела, а исканията по 25 дела са оставени без уважение. Уважените искания са с подател както следва : 22 от Главния прокурор, 6 – от осъдени лица.

Броят на същите през 2018 година е както следва: при постъпили 68 броя за 2018 година, решени са общо 66 дела, а 10 от тях са останали несвършени в края на отчетния период. От тях са уважени искания за възобновяване по 28 дела, а исканията по 38 дела са оставени без уважение. Уважените искания са както следва: 21 от Главния прокурор, 7 – от осъдените лица.

През 2017 година са постъпили 86 броя, решени са общо 95 дела, а 2 са прекратени/ или общо приключени 97 броя/. От тях са били уважени 48 искания, от които 38 от Главния прокурор и 10 от осъдените лица.

През отчетната година се наблюдава намаление на постъпленията и при наказателните дела за възобновяване. За сметка на това, тенденцията голяма част от уважените искания да са с подател Главния прокурор се запазва за трета поредна година.

5.5. Срочност на съдебните актове.

По правило съдебните актове се изготвят в предвидените законови срокове. Има и изключения разбира се, и такива са допуснати при общо 16 дела, което представлява около 3 % от общо свършените дела, които са 443. Т.е. в законовия срок са изготвени около 97% от съдебните актове. Пет от тези съдебни актове са изготвени с един ден над двумесечния срок. Седем съдебни акта са постановени над тримесечен срок.

6. НЕПРИКЛЮЧЕНИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА. ПРИЧИНИ.

С измененията на НПК – ДВ бр.63/2017 година освен всичко друго бяха въведени и сравнително ясни времеви критерии за продължителност на наказателните дела. Това стана с новата разпоредба на чл.368а НПК, чиято алинея първа дефинира като разумност срок от две години за първоинстанционните дела, и една година за въззивните наказателни дела. През 2019 година, има две наказателни производства, за които може да се каже че не са приключени в разумен срок – при съблюдаване на посочените критерии /срокове/. Това са: внохд №389/2018 година и внохд №424/2018. И по двете са назначавани нови и допълнителни експертизи, което е забавило производството. Следва да се отбележи, че първото от тях е обявено за решаване на 31.01.2020г., а по второто съдебният акт е изготвен на 12.02.2020г.

7. НАТОВАРЕНОСТ

Съобразно брой дела

Броят на наказателните съдии по щат през 2019 година е бил 9. При тези обстоятелства натовареността на съдиите от Наказателно отделение е както следва :

Средна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд по щат спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2017	7,06	6,40	5,58	4,94
2018	7,10	6,50	4,89	4,47
2019	7,24	6,36	4,65	4,10

Действителна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2017	7,28	6,60	5,85	5,18
2018	7,30	6,68	5,10	4,66
2019	7,40	6,50	4,83	4,26

8. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

8.1. Първоинстанционни съдебни актове/присъди/, проверявани от Варненски апелативен съд

По-напред бе посочено колко съдебни акта са били отменени и изменени от Варненски апелативен съд. Доколкото обаче този показател е и критерий за качеството на проверяваните присъди, то следва отново да му се обърне внимание. Хронологията по години сочи следното:

Период	Общо решени по същество	Отменени изцяло съдебни актове			
		Общ брой отменени	%	С връщане за ново разглеждане	С постановяване на нова присъда
2017	143	30	21%	22	8
2018	129	19	15%	10	9
2019	102	16	16%	10	6

От изложеното става ясно, че като цяло броят на отменените съдебни актове е понижен в сравнение с 2018 година, когато техният брой е бил 19, както и при съпоставка с 2017 година, когато отменените актове отново са били повече – 30 на брой. Това свидетелства за подобряване качеството на първоинстанционните съдебни актове. /Следва обаче и да се отчете, че цялостното постъпление на делата за разглеждане през 2019 година е намаляло/.

Отнесено изложеното към отделните окръжни съдилища в апелативния район, оформя следната картина по отношение на отменените съдебни актове :

Окръжен съд	2017			2018			2019		
	ОБЩО	За ново разглеж- дане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеж- дане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеж- дане	С нова присъда
Варна	14	11	3	11	5	6	9	5	4
Добрич	4	1	3	0	0	0	2	2	0
Разград	3	3	-	2	2	0	0	0	0
Силистра	3	3	-	3	1	2	2	1	1
Търговище	3	2	1	0	0	0	0	0	0
Шумен	3	2	1	3	2	1	3	2	1

Изложените факти дават възможност да се направят следните изводи:

При Варненски окръжен съд се запазва броят на отменените актове, докато при постановяването на нова присъда, делата са с две по-малко от 2018 година. Следва да се отчете все пак, че причината отменените от ВАпС актове на ОС – Варна да са най-многобройни за целия съдебен район – общо 9 на брой се дължи на големия брой постъпления от този съд.

Значителен спад в отменените съдебни актове, сравнено с 2018 година се наблюдава само за ОС – Разград- през 2019 година няма отменени дела, докато през 2018 година техният брой е бил 2. Същата положителна тенденция се наблюдава и при ОС – Търговище - през 2019 година няма отменени дела, такава е била ситуацията и през 2018 година.

Що се касае за причините, водещи до отмяна на постановените от окръжните съдилища присъди – като основни причини отново следва да бъдат посочени две /като цяло през годините те не търпят промяна/ – допуснати процесуални нарушения, довели до ограничаване правата на страните, както и липсата на мотиви. Отменените съдебни актове поради наличие на процесуални нарушения са сравнително малък брой. По отношение липсата на мотиви следва да се уточни, че не става дума за пълна липса на мотиви, а за липса на мотиви в оня аспект, който разпоредбата на чл.305 ал.3 НПК изисква - неизлагане в достатъчна степен установените от съда обстоятелства, липса на съображения при противоречия на доказателствените материали защо едни от тях се приемат, а други – не.

8.2. Въззивни съдебни актове, постановени от Варненски апелативен съд

Следната таблица дава добра картина за състоянието на върнатите от касационна проверка дела :

Период	Общо върнати след касац.проверка	потвърдени		изменени		отменени	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%
2017	107	67	63%	25	23%	15	14%
2018	78	46	59%	18	23%	14	18%
2019	70	42	60%	17	25%	11	15%

Забележка : В графа общо върнати след касационна проверка дела са включени три дела, които са били проверени по реда на Глава 33 от НПК – възобновяване на наказателни дела, за които липсва отделна графа. Те са възобновени и едно от тях е върнато на прокуратурата, а две – на първоинстанционните съдилища.

Въз основа на изложеното могат да се направят следните изводи по отношение качеството на постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове :

1. Налице е леко намаление на броя на **потвърдените** от ВКС на РБ, постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове по въззивни наказателни дела – 46 през 2018 година, 67 през 2017 година и 42 през 2019 година. Следва да се отбележи обаче, че на фона на върнатите общо дела след касационна проверка, то тяхното процентно съотношение бележи увеличение, сравнено с 2018 година., което се дължи и на по-малкия брой обжалвани /съответно върнати след обжалване/ съдебни актове.

2. Намаление се наблюдава и в **изменените съдебни актове** – 18 през 2018 година, 25 през 2017 година, и 17 през 2019 година. Процентното съотношение на изменени спрямо върнати от обжалване е 25%, за разлика от 2018 година, когато е 23 %, което се дължи на по-малкия брой обжалвани дела. По статистически индекси изменените съдебни актове са както следва : - **4а** изменени в наказателната част по приложението на закона – 5 броя ; - **4б** изменени в наказателната част по отношение на наказанието – 8 броя ; - **4в** – изменени в гражданската част – 3 дела; - **4г** – изменен в наказателната и гражданската част едновременно – 1 брой; **4д** – изменен относно режима на изтърпяване и/или типа на затворническото заведение, в частта относно разноските, или веществените доказателства – 0 броя.

3. Понижение в сравнение с предходната 2018 година се наблюдава при **отменените съдебни актове** – 14% през 2017 година, 18 % през 2018 година, 15% през 2019 година. Като брой те са както следва: 15 – през 2017 година; 14 – през 2018 година; 11 – през 2019 година. Следва да се отбележи, че един съдебен акт е отменен и наказателното производство прекратено поради смърт на подсъдимия.

Съобразно приетите от ВСС на РБ индекси картината е следната : **2а** – отменени изцяло с връщане за ново разглеждане – 5 броя ; **2б** – отменен частично с връщане за ново разглеждане – 2 броя, **3** – един съдебен акт отменен и наказателното производство прекратено поради смърт на дееца, **5а** – 2 броя, **5в** – 1 брой.

Като основна причина за отмяна на постановените въззивни съдебни актове следва да се посочи допускането на съществени процесуални нарушения, неизпълнението в някои случаи от страна на въззивния съд на задължението му по чл.339 ал.2 НПК - необсъждане в цялост на направените от страните възражения против първоинстанционния съдебен акт, в редки случаи – нарушение на закона. И по-конкретно причините, довели до отмяна през 2019 година на 8 съдебни акта на Варненски апелативен съд, се свеждат до следните: - шест съдебни акта са отменени поради противоречие и непълнота на мотивите, един – поради съществено нарушение, допуснато при оценъчната дейност на съда, и един – поради смърт на дееца. Три са отменени в производства по реда на възобновяването – едно дело е върнато на прокуратурата, а две – на първоинстанционните съдилища.

9.ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ.

- Увеличил се е делът на приключените в тримесечен срок дела – 86% от делата са приключени в този срок, при 79% за 2018г.
- Запазва се ръстът на изготвените в законовия срок съдебни актове – през 2019г. той е 97%.
- Намалял е макар и минимално броят на отменените съдебни актове – 11 броя за 2019г.

IV.ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

1.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

И през отчетната 2019 год. гражданското отделение /ГО/ на Апелативен съд-Варна се състоеше от 6-ма съдии, работещи в два постоянни състава, съобразно създадената организация на работа в отделението със Заповед № 119/27.03.14г. на председателя на Апелативен съд-Варна. През годината липсваха и персонални промени в отделението. Съдиите работиха, разпределени в съставите по следния начин:

Първи граждански състав, състоящ се от съдиите М. Славов, П. Петрова и М. Маринова и

Втори граждански състав, състоящ се от съдиите Д. Джамбазова, М. Дончева и командированя още от края на 2018г. от ОС-Варна съдия Р. Станчева.

В рамките на тези два постоянни състава всеки от съдиите-докладчици е разглеждал възложените му граждански дела в закрити и открити съдебни заседания, освен в случаите, когато е имало процесуална пречка за това. Отделно, при невъзможност да се сформира съдебен състав от съдии само от ГО /поради участие при предходно разглеждане на дело, върнато от ВКС за ново разглеждане, поради отводи или поради други обективни причини/, в работата на ГО са включвани съдиите от ТО, а при невъзможност и те да участват – съдиите от НО. Определянето на съдиите от другите отделения е осъществявано чрез програмата за случайно разпределение на делата „Law Choice” като помощен модул.

Освен заетостта по граждански дела, съдиите от ГО продължиха да участват и в разглеждането на някои видове наказателни дела - ежеседмично в заседанията в производства по чл. 64 и чл. 65 от НПК /с изключение на производствата по чл. 64 и чл. 65 от НПК, разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА – по чл. 15, ал. 3 и чл. 43 от посочения закон, които се разглеждат от съдии само от НО съгласно Заповед № РД-0340/07.07.16г. на Председателя на съда/ - по предварително утвърден от заместник-председателя за ГО график. Граждански съдии участват и в състави по ВЧНД по чл. 72-73а и чл. 243, ал. 8 от НПК, както и при необходимост - в състави за разглеждане на ВНОХД /за 2019г. участие по ВНОХД на граждански съдии няма, а конкретните участия по наказателни дела са дадени по-долу/.

Работата на съдиите от ГО и през 2019г. се подпомагаше от един съдебен помощник – Симона Донева. Конкретната ангажираност на съдебния помощник по съдии се определя чрез утвърден от ръководителя на ГО график. Съдебният помощник продължава да изпълнява създадената със Заповед № РД-0164/15.04.14г. на Председателя на съда организация - от 1-во до 20-то число на месеца да работи в ГО, а от 21-во число до края на съответния месец – в ТО. Възложените му функции са съобразно чл. 246а, ал. 1 от ЗСВ и чл. 12 от Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ – извършва проверка на редовността на постъпилите в ГО въззивни и частни жалби, обобщава практиката на ВКС, обобщава становищата по предложенията за ТР на ВКС и изпълнява други задължения, възложени му от зам. председателя на ГО и от Председателя на съда. На съдебния помощник в ГО със Заповед № РД-0250/25.05.15г. е възложено и извършването на проверка за редовността на всички постъпили касационни и частни касационни жалби по гражданските дела, вкл. и чрез съобразяване на

Вътрешните правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, изпратени от Председателя на ВКС с писмо изх. № 192/07.05.15г.

С оглед намаляване случаите на връщане на дела от ВКС поради неточно администриране, със Заповед № РД-0471/03.10.16г. на Председателя на съда е допълнена цитираната по-горе Заповед № РД-250/25.05.15г. и на съдебния помощник е възложено извършването на проверка по редовността на всички постъпили отговори на КЖ, ЧКЖ и ЧЖ, попълвайки лист за проверката, както и да извършва нова проверка при приключване на цялата процедура по администриране на жалбите до ВКС и преди изпращането на преписката с делото на ВКС.

Така създадената организация и професионалното изпълнение на задълженията от съдебния помощник даде своя резултат, като случаите на връщане на делата от ВКС по тази причина значително намаляха – така за цялата 2016г. са били върнати общо 34 бр., за 2017г. общо 20 бр., за 2018г са били 13 бр., а през 2019г. – само **7 бр.**

И за настоящия отчетен период на 2019г. в ГО работиха двама съдебни секретари – Виолета Тодорова и Юлия Калчева, както и трима съдебни деловодители, от които двама, отговарящи за работата по несвършените дела - Маргарита Кирова и Теодора Куцарова, и един, отговарящ за работата по свършените дела – Кирил Грудев. Съдебните служители продължиха да изпълняват функциите си в съответните постоянни състави съобразно разпределението им, извършено със Заповед № 124/01.04.14г. и допълнена със Заповед № РД-0207/07.04.17г. на Председателя на съда. Съдебните служители изпълняваха възложените им задължения, вкл. при осигурена взаимна заменяемост при планирани или извънредни отсъствия на техните колеги /при точно изпълнение и на Заповед № РД-0668/16.12.16г. на административния ръководител за заместването на деловодителя, отговарящ за свършените дела/.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА ЗА ПЕРИОДА 2017-2019г.

През отчетния период в ГО са постъпили **общо 658 бр.**, от които 155 бр. въззивни дела, 426 бр. въззивни частни жалби, 7 бр. молби за определяне на срок при бавност и 70 бр. частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ГО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

СПРАВКА
за постъпилите дела 2017-2019

Видове	2017	2018	2019
ВГр.Д	176	140	155
ВЧГр.Д	353	435	426
Молби по чл.255 от ГПК	3	6	7
ЧГр.Д-274, ал. 2 ГПК	65	94	70
Общо	597	675	658

Средно месечно в отделението са образувани по 54.83 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

Или, наблюдава се тенденция на намаляване на общия обем на постъпленията през 2019г. спрямо 2018г., но увеличение спрямо 2017г. Общото намаляване се дължи на спадането на постъпленията на ч.гр.д. по чл. 274, ал. 2 от ГПК /с 24 бр./ и на в.ч.гр. дела /с 9 бр./. Налице е увеличение на постъпилите въззивни дела с 15 бр. спрямо 2018г., което обаче не може да достигне нивото на постъплението от 2017г.

Следва да се отбележат две обстоятелства, които дават отражение на постъпленията в ГО на съда през 2019г.:

➤ и през 2019г. биваха спирани делата, образувани по исковете, предявени от КПКОНПИ за отнемане на незаконно придобито имущество – една част са спрени пред ВКС /след потвърждаване на определенията на окръжните съдилища за прекратяване на делата поради изтекъл срок за извършване на проверката от Комисията/ до произнасянето по т.д. № 1/2018г. на ОСГК на ВКС, а друга част са спрени от първоинстанционните съдилища на осн. чл. 631, ал. 1 от ГПК поради наличието на отправени преюдициални запитвания пред Съда на Европейския съюз. Поради това и постъпленията на въззивни дела по тези искове е значително намалено.

➤ с оглед осигуряване на равномерното натоварване на съдиите от ГО и ТО, съгласно Заповед № 0652/24.10.19г. на Председателя на съда, **считано от 01.11.19г.** и през месец, постъпилите въззивни дела по предявени преки искове на пострадали против застрахователи /по чл. 226 от КЗ /отм./ и чл. 432 от КЗ/, както и всички дела по предявени искове на увредени лица против Гаранционния фонд, както и всички искове по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД,

започнаха да се разпределят в ГО на съда. Това пък допринесе за увеличаване на постъпленията на въззивни граждански дела /макар и за м. 11.19г. постъпилите по тези предмети дела да са били общо 7 бр./.

Съобразно въведената с решение на ВСС по протокол № 49/01.10.15г. Методика, отчитаща дейността на съдилищата и съдиите в Република България, вече се отчитат и образуваните под нов № дела при повторно постъпване на жалбите – колона 2а от Приложение № 1.

Посочените по-горе данни за постъпленията не включват **колона 2а** от статистическите отчети за работата на ВАпС, тъй като макар и първоначално постъпилите дела да са били прекратени и върнати на първоинстанционните съдилища на предвидените в закона основания и да не са приключили с акт по същество, то по същите е извършвана съответна преценка и са предприети съответни процесуални действия. За 2019г. в тази колона са посочени 10 въззивни дела /при 2 за 2018г., 11 бр. за 2017г./, 6 бр. въззивни частни граждански дела /при 12 бр. за 2018г. и 7 бр. за 2017г./ и 2 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при 1 за 2018г./ - **общо 18 дела** /при 15бр. за 2018г. и също 18 бр. за 2017г./.

Утвърждава се устойчивост на тенденцията за снижен брой на повторно образуваните под нов № граждански дела след постъпване на същите жалби през 2019г., което може да се обясни, както с водените регистри в АпС-Варна по дела и съдии от окръжните съдилища, чиито преписки и дела са били връщани за администриране, отстраняване на ОФГ, допълване на съдебни актове или изменение/допълване на същите в частта им за разноските, така и с ежегодно извършваните от апелативните съдии проверки в окръжните съдилища, вкл. и по този критерий.

Увеличението на върнатите въззивни дела /от 2 на 10 бр./ обаче е симптом за наличието на пропуски при администрирането на делата от окръжните съдилища, който беше отбелязан и причините за това бяха анализирани в отделно изготвения обобщен доклад от проверките на тези съдилища, извършени от апелативните съдии. Докладът беше предоставен на административните ръководители на окръжните съдилища.

Постъпленията **по видове дела** се разпределят по следния начин:

Въззивни граждански дела

- 25 бр. дела по ЗОДОВ /при 24 за 2018г. и 20 за 2017г./;
- 9 бр. дела по ЗПКОНПИ/ЗОПДНПИ (отм.)/ЗОПДИППД (отм.) /при 6 за 2018г. и 13 бр. за 2017г./;

- 3 бр. дела за осиновяване/прекратяването му /3 бр. са били и през 2018г. и 2 бр. през 2017г./;
- 1 бр. за предоставяне на информация за осиновяването;
- 3 бр. дела за запрещение/отмяната му /при 1 бр. за 2018г. и 7 бр. за 2017г./;
- 2 бр. дела за произход /по 2 бр. са били и през 2018г. и 2017г./;
- 8 бр. по искове за недействителност на сделка /при 13 бр. за 2018г. и 19 за 2017г./;
- 10 бр. дела с предмет договорна отговорност /при 17 бр. за 2018г. и 26 бр. за 2017г./;
- 4 бр. дела за разваляне на договор и 3бр. дела по чл. 135 от ЗЗД;
- 25 бр. дела за реализация на деликтна отговорност /при 24 за 2018г. и 31 за 2017г./;
- 10 бр. дела за неоснователно обогатяване/гесция /при 19 бр. за 2018г. и 18 бр. за 2017г./;
- 33 бр. дела по вещни искове /при 25 бр. за 2018г. и 28 бр. за 2017г./;

Останалите въззивни дела са били с друг предмет извън горепосочените.

Прави впечатление, че е налице намаление по всички предмети на въззивните граждански дела с изключение на тези, имащи за предмет реализация на отговорността на държавата по реда на ЗОДОВ, делата по искове на КПКОНПИ, делата за реализиране на деликтна отговорност и делата по вещни искове.

Въззивни частни дела

- 62 бр. по обезпечения /при 56 бр. за 2018г. и 42 бр. за 2017г./, от които 40 бр. по други искове, а 22 бр. – обезпечения по искове на КПКОНПИ;
- 34 бр. по жалби по чл. 463, ал. 2 от ГПК /при 27 бр. за 2018г. и 20 бр. за 2017г./;
- 7 бр. по молби за определяне срок при бавност /при 6 бр. за 2018г. и 3 бр. за 2017г./;
- 88 бр. по ЧЖ против действията на СИ (извън разпределението на суми) /при 102 бр. за 2018г. и 105 за 2017г./;
- 70 бр. по жалби по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при 94 бр. за 2018г. и 65 за 2017г./;
- и 312 бр. са всички останали образувани въззивни частни дела /при 250 за 2018г. и 118 бр. за 2017г./

Налице е тенденция на увеличаване на постъпленията на частни дела по обезпечения и срещу актове по разпределение на съдебен изпълнител. Налице е намаление на постъпилите частни дела по жалби срещу актове на окръжните съдилища против други действия на СИ, както и по такива по чл. 274, ал. 2 от ГПК.

Отчетът за постъпилите граждански дела **по съдилища от апелативния район** сочи на следното разпределение:

- от ОС-Варна – 95 въззивни, 262 въззивни частни, 7 бр. молби по чл. 255 и сл. от ГПК и 34 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 398 бр./;
- от ОС-Добрич - 15 въззивни, 58 въззивни частни и 16 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 89 бр./;
- от ОС-Шумен- 10 въззивни, 42 въззивни частни и 7 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 59 бр./;
- от ОС-Търговище- 6 въззивни, 11 въззивни частни и 5 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 22 бр./;
- от ОС-Разград- 18 въззивни, 19 въззивни частни гр. дела и 1 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 38 бр./;
- от ОС-Силистра- 10 въззивни, 30 въззивни частни граждански дела и 6 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 46 бр./;

От ОС-Русе е постъпило 1 въззивно гражданско дело, изпратено по подсъдност от ВКС след отводи на АпС-Велико Търново и общо 4 дела са постъпили от районни съдилища от апелативния район по повдигнати препирни за подсъдност със съответните окръжни съдилища.

В обобщение може да се посочи, че е налице увеличение спрямо 2018г. на постъпленията на въззивни дела от ОС-Варна, ОС-Шумен, ОС-Разград и ОС-Силистра и намаление на тези постъпили дела от останалите окръжни съдилища. Налице е увеличено постъпление на въззивните частни дела от ОС-Варна и ОС-Шумен и намаление на постъпленията от останалите окръжни съдилища.

Съобразно данните от въведения със Заповед № РД-0255/18.06.14г. на Председателя на съда Регистър на върнатите на окръжните съдилища за администриране, окомплектоване на преписките, за произнасяне по повдигнати процесуални въпроси, които са от компетентност на първоинстанционния съд и други хипотези на връщане, се установяват следните резултати за 2019г.:

Общо върнати на окръжните съдилища дела са **16 бр.** /при общо 11 бр. за 2018г. и 17 бр. за 2017г./, от които **10 бр. на ОС-Варна** /при 5 бр. за 2018г. и 8 бр. за 2017г./; **3 бр. на ОС Силистра** /1 бр. за 2018г. и 2 бр. за 2017г./; **1 бр. на ОС-Добрич** /при 4 бр. за 2018г. и 3 бр. за 2017г./ и **2 бр. на ОС-Разград** /при липсата на такива за 2018г./.
Няма върнати дела на ОС-Шумен и на ОС-Търговище.

Налице е тенденция на повишаване на броя на върнатите дела, макар и да се установи, че няма концентрация на връщанията на дела на едни и същи съдии от едни и същи съдилища – включително и в сравнение с предходните отчетни периоди. Препоръчано е на окръжните

съдилища да направят анализ на причините за такова връщане и преодоляване на случаите, когато това се дължи на пропуск на съда, който може да бъде отстранен своевременно.

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

През целия отчетен период разпределението на постъпилите граждански дела по съдии ставаше с помощта на разработените и одобрени от ВСС софтуерни продукти. Като основен продукт за определяне на съдиите-докладчици се използва **Централизирана система за разпределение на делата /ЦСРД/**, а само като помощен „**Law Choice**” - за определяне на членовете на състави при изключенията, когато член на постоянен съдебен състав не може да участва, както и по наказателните дела, по които участват граждански съдии (извън производствата по чл. 64 и 65 от НПК)

И през настоящия отчетен период продължи разпределението в същите групи дела, които са одобрени от общото събрание на съдиите от ГО, което през годините е осигурило сравнително равномерно натоварване по видове и брой постъпили дела.

През 2019г. с оглед осигуряване на равномерното натоварване на съдиите и взетото решение на ОС на съдите от Апелативен съд-Варна от 18.10.2019г. за разпределение на част от търговските дела в ГО на съда, по решение на ОС на съдиите от ГО, проведено на 23.10.19г., е създадена и нова група за разпределение на въззивни граждански дела – **ВГрД – КЗ** /така съгласно цитираната и по-горе Заповед № 0652/24.10.19г. на Председателя на съда /.

И през настоящата година продължава стриктното спазване на оповестените със Заповед № РД-0178/23.03.17г. на Председателя на съда и приети от Общото събрание на съдиите от ВАпС Вътрешни правила за случайно разпределение на делата. Следва да се отбележи, че за периода на съдебната ваканция продължава да се създава нарочна организация в работата на отделението – за 2019г. това стана чрез Заповед № РД-0428/01.07.19г. Всички изключения от принципа за случайно разпределение на делата се регламентират с отделни мотивирани заповеди на председателя на съда, които се вписват в Регистър с писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпределението на делата между съдиите.

Съгласно утвърдената практика и създадена организация, делата, постъпващи в ГО на ВАпС се разпределят и образуват от зам.-председателя в деня на постъпването им. При негово отсъствие поради командировка или разрешен отпуск, делата се разпределят от магистрата по старшинство, на който е издаден персонален служебен квалифициран електронен подпис /КЕП/ за използване на ЦСРД.

Продължава практиката за разпечатване на генерирания от ЦСРД, респ. от „Law Choice” протокол от разпределението, който се подписва от разпределящия и се прилага по всяко образувано дело, а протокола от разпределението за деня се подрежда в нарочно създадена папка.

И през отчетната 2019г. се наблюдава равномерност на разпределените между съдиите от ГО постъпили дела. При съдиите, при които се наблюдава малко по-високо постъпление /изразява се в няколко броя/, това се дължи на обстоятелството, че на същите са били разпределени дела, по които се е наложило тяхното прекратяване и връщане за надлежно администриране, поправка на ОФГ, допълване или изменение/допълване в частта за разноските, след което същите са им били повторно разпределени.

Точните данни за новопостъпилите и разпределени по съдии дела са следните:

- съдия **Д. Джамбазова** е получила общо **113** дела, от които 28 въззивни, *73 въззивни частни* и 12 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Дончева** е получила общо **116** дела, от които 29 въззивни, *72 въззивни частни* и 15 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Славов** е получил общо **94** дела, от които 22 въззивни, *61 въззивни частни* и 11 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при зададена 76% натовареност/;
- съдия **П. Петрова** е получила общо **105** дела, от които 26 въззивни, *70 въззивни частни* и 9 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Маринова** е получила общо **112** дела, от които 24 въззивни, *74 въззивни частни* и 14 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **Р. Станчева** е получила общо **114** дела, от които 26 въззивни, *79 въззивни частни* и 9 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА.

По всяко дело се прави проверка за редовността на въззивната/частната жалба, при спазване разпоредбите на ГПК, като за въззивните дела се постановява нарочен съдебен акт по всички предварителни въпроси, по допускане на доказателства и насрочване на делото. Определението по чл. 267, ал. 1 от ГПК се постановява преимуществено в срок от 1 до 3 дни от образуването на делото /по изключение при по-сложни и обемни дела - от 5 до 10 дни/, респ. след изпълнение указанията на въззивния съд, когато производството по делото е било оставяно без движение. Първото с.з. се насрочва в срок от 15 дни до 1-1.5 месеца (в зависимост от това дали е допуснато събирането на нови доказателства пред въззивната инстанция и най-вече нови

експертизи). При отлагане на делото и при пренасрочването на с.з., това става за след 20 дни до 1 месец, освен в случаите, когато е необходим по-дълъг срок за изготвяне на експертно заключение.

Общият брой на делата за разглеждане е бил **694** /при 713 за 2018г. и 647 за 2017г./, от които новообразувани 658 и останали несвършени от предходни периоди 36 дела. В края на 2019 година са **останали несвършени 61 дела /което е с 25 повече спрямо 2018г. и с 23 повече спрямо 2017г./**, от които 40 въззивни /при 20 за 2018г. и 28 за 2017г./, 21 частни граждански дела /при 16 за 2018г. и 10 за 2017г./.
Увеличената висиящност на дела в края на годината спрямо предходните отчетни периоди се дължи и на обстоятелството, че през м. 11.2019г. бяха разпределени в отделението въззивните граждански дела по Кодекса за застраховането.

Проведени са били общо **139** открити заседания /при 171 за 2018г. и 186 за 2017г./ и **1267** закрити заседания /при 1315 за 2018г. и 1241 за 2017г./.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите – налице е намаление на проведените открити с.з. спрямо 2018г. и 2017г., което е следствие на намаления брой на постъпленията на въззивни дела като цяло /постъпилите от ТО са в края на годината/ и намаление на броя и на закритите с.з. – следствие на намаленото постъпление на частни граждански дела.

СПРАВКА

за проведените съдебни заседания

2017-2019

Заседания/година	2017	2018	2019
Открити	186	171	139
Закрити	1241	1315	1267
Общо	1427	1486	1406

От общо проведените 139 открити с.з. по граждански дела, **отложени** са били 21 дела, или 15.11 % /при 12.86% за 2018г. и 11.29% за 2017г./.
Запазва се тенденцията на увеличаване на броя на отлаганията.

По-долу са дадени и причините за отлагане на делата:

- 1 бр. дела е било отложено по молба на страната поради непреодолимо препятствие (с представяне на съответните доказателства за удостоверяване на това обстоятелство и при съблюдаване на нормата на чл. 142, ал. 2 от ГПК);

- 9бр. са били отложени за събиране на допълнителни доказателства;
- 7 бр. - поради неизготвено експертно заключение;
- 1 бр. - за изразяване на становище от страната;
- 2 бр. - поради нередовно призоваване на страна;
- 1 бр. – за ангажиране на адвокатска защита;

Горните показатели сочат, че се запазва тенденцията за преобладаващ брой отлагания поради необходимостта от събиране на доказателства /в общо 9 от случаите на отлагане/, а същевременно е налице увеличение на случаите за отлагане и поради неизготвяне на заключението по назначена СЕ /7 бр., а през предходната година са били 6 бр./.

Като цяло следва да се обобщи, че отлагането на делата е ставало **по обективни причини** и не се дължи на пропуски на въззивния съд.

5. СВЪРШЕНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

През отчетния период в гражданско отделение са свършени **633 дела** /от тях 135 въззивни и 498 частни граждански дела/, при 677 дела за 2018г. /от тях 148 въззивни и 529 частни граждански дела/, при 609 дела за 2017г./от тях 179 въззивни и 430 частни граждански дела/.

От общия брой свършени дела, **555 са с акт по същество** и 78 са прекратени. Налице е намаление в броя на приключените с акт по същество дела спрямо предходната 2018г. – тогава са били 625 бр., но е налице увеличение спрямо 2017г. – тогава те са били 539 бр. Това е логично следствие от вида и момента на постъпленията – намален брой на частните дела и увеличен в края на годината брой на въззивните дела.

СПРАВКА

за свършените дела **2017-2019**

Видове дела	2017			2018			2018		
	Брой	в 3-мес. Срок	%	Брой	в 3-мес. Срок	%	Брой	в 3-мес. срок	%
въззивни	179	146	82%	148	110	74%	135	103	76%
Частни	430	425	99%	529	528	100%	498	498	100%
Общо	609	571	94%	677	638	94%	633	638	95%

Средно месечно в отделението са свършени по 52.75 дела.

Данните за приключените с **акт по същество** дела по съдии са следните:

- съдия Д. Джамбазова – 95 бр. /20 решения и 75 определения/;
- съдия М. Дончева – 94 бр. /22 решения и 72 определения/;
- съдия М. Маринова – 98 бр. /16 решения и 82 определения/;
- съдия М. Славов – 79 бр. /16 решения и 63 определения/;
- съдия П. Петрова – 89 бр. /19 решения и 70 определения/;
- съдия Р. Станчева – 100 бр./21решения и 79 определения/.

За настоящата отчетна 2019г. следва да се отбележи, че **са свършени с 20 бр. по-малко въззивни гр. дела спрямо постъпилите и 5 бр. по-малко от постъпилите частни дела**. И този резултат е логичен – при увеличено постъпление на въззивните дела в края на годината е невъзможно въззивните дела да бъдат насрочени, разгледани и решени в рамките на календарната година. При частните дела, които са постъпили в последните дни на годината, също е невъзможно тяхното свършване в рамките на отчетния период.

Запазва се тенденцията от предходния отчетен период за това приключените в 3-месечен срок дела да са около 95% от свършените /по 94% са били за предходните две години/. Налице е увеличение на този процент при въззивните дела.

По правило **срочността на постановяване на съдебните решения** зависи пряко от натовареността на съдиите /която пък следва да се преценява спрямо броя и сложността на делата/. Запазва се тенденцията от предходните години за **спазване на срока по чл. 235, ал. 5 от ГПК – така всичките общо 114 решения през 2019г. са постановени в рамките на този инструктивен срок**.

6. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ.

Към края на отчетната 2019г. има само 2 дела, които са висящи за **период по-дълъг от 1 година** - в. гр. д. 489/2016г., което е спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК и ч. гр. д. № 342/2018г. – спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК.

Към края на 2019г. са налице и още 4 спрени дела, които са били образувани през текущата година и към нейния край не са възобновени - в. гр. д. № 327/2019 г. – спряно на основание чл. 229, ал.1, т. 4 от ГПК; в. гр.д. № 58/2019 г. – спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 2 от ГПК; в.гр.д. № 347/2019г. /образувано на 09.07.2019 г./ - спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК и в.гр.д. № 391/2019г. /образувано на 06.08.2019 г./ - спряно на основание чл. 229, ал.1, т. 4 от ГПК;

Отчетени са и дела, които са били висящи за период по-дълъг от 3 месеца, но към края на 2019г. са били приключени:

- **в. гр. д. № 346/2018г.** – образувано на 10.07.2018г., приключило на 12.04.2019 г. – отложено за изготвяне на комплексна СМЕ и СОЕ, втори път за представяне на допълнителни доказателства, трети път за изготвяне на тройна СМЕ;
- **в. гр. д. № 673/2018г.** – образувано на 31.12.2018г., приключило на 14.10.2019г. – отлагане на делото по молба на въззивниците, два пъти – по молба на в. л.; четвърти път – поради неизготвено заключение от в.л. и пети път – за събиране на нови доказателства;
- **в. гр. д. № 44/2019г.** – образувано на 25.01.2019г., приключило на 26.06.2019 г. – отложено за назначаване на ДНК експертиза; втори път отложено – за нова дата за извършване на ДНК и изслушване по делегация;
- **в. гр. д. № 290/2018г.** – образувано 15.06.2018г., приключило на 29.11.2019г. – било е спряно до приключване на производството пред първата инстанция на част от исковете за срок от 1 год., след което е било възобновено и веднъж отлагано пред ВАпС за събиране на допълнителни доказателства;
- **в. гр. д. № 459/2016г.** – образувано на 08.09.2016г., приключило на 21.10.2019г. – делото е било спряно за допълване на първоинстанционното решение, възобновено е след 3 години/09.08.2019 г./ и веднъж отложено пред ВАпС;
- **в. гр. д. № 396/2018г.** – образувано на 31.07.2018г., приключило на 08.11.2019 г. – поради затруднение при назначаването на вещи лица /поради постановени многобройни отводи/ за изготвяне на назначената от въззивния съд повторна комплексна СМЕ в продължение на около година;

Горното сочи, че и за настоящия отчетен период няма дела, които да са с продължена висящност по причина пропуски в работата на съдебните състави, а от друга страна – че проблемът с осигуряването на експерти за вещи лица и изобщо за извършване на експертизи (особено в областта на медицината), се задълбочава.

Следва да се има предвид и факта, че в края на 2019г. в ГО на съда, най-старото и все още висящо дело, датира от 2016г. и същото е спряно на предвидено в закона основание.

7. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО.

И за 2019г. /както е било и през 2018г. и 2017г./ **няма дела с отменен ход по същество.**

8. НАТОВАРЕНОСТ.

И през настоящия отчетен период натовареността ще бъде измервана **количествено** - чрез броя дела спрямо щатната численост и действителната натовареност.

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2017	2018	2019
Спрямо дела за разглеждане	8,99	9,90	9.64
Спрямо свършени дела	8,46	9,40	8.79

ДЕЙСТВИТЕЛНА МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2017	2018	2019
Спрямо дела за разглеждане	9,17	10,04	9.77
Спрямо свършени дела	8.63	9.54	8.92

Тези данни сочат на **на незначително /по-малко и от половин дело/ намаление на натовареността на един съдия, работещ в ГО на ВАпС** спрямо предходната 2018г., но се запазва тенденцията на увеличение на натовареността спрямо 2017г.

Отделно от горното следва да се посочат и **наказателните** дела по които всеки един съдия от ГО на съда е участвал в съдебен състав за разглеждането им – по общо **157 ВЧНД**, а по съдии данните са следните:

- съдия Д. Джамбазова – в 24 бр. ВЧНД /по 21 в открито с.з. и по 3 в закрито с.з./;
- съдия М. Дончева – в 27 бр. ВЧНД /по 19 в открито с.з. и по 8 в закрито с.з./;
- съдия М. Маринова - в 27 бр. ВЧНД /от тях по 20 в открито с.з. и по 7 в закрито с.з./;
- съдия М. Славов - в 36 бр. ВЧНД /по 30 в открито с.з. и по 6 в закрито с.з./;
- съдия П. Петрова - в 26 бр. ВЧНД /от тях по 22 в открито с.з. и 4 в закрито с.з./;
- съдия Р. Станчева - в 17 бр. ВЧНД /от тях по 11 в открито с.з. и 6 в закрито с.з./;

Следва да се отбележи още, че освен пряката си ангажираност по разглеждане и решаване на възложените им дела, съдиите от отделението за поредна година участват в извършването на **годишните проверки** в окръжните съдилища от апелативния район, за което изготвят и съответните доклади. Същите са анализирани и обобщени и на окръжните съдилища са дадени съответните препоръки.

9. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

9.1 РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБЖАЛВАНИЯТА НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА НА СЪДИИТЕ ОТ ГО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.

През 2018г. са били обжалвани общо 170 дела /при 247 дела за 2018г. и 160 дела за 2017г./ . От тях обжалването е по 87 въззивни и по 83 въззивни частни граждански дела.

Дадените по-долу данни са въз основа на статистическите форми (Приложение 3) с индексите за резултат от обжалването и съобразно указанията за тяхното попълване, дадени с решение по т. 13.1 на ВСС по Протокол № 14/25.03.15г. и допълнени съгласно Писмо изх. № 11-004-236/14.07.15г. на ВСС. Следва да се посочи предварително, че в броя на потвърдените съдебни актове, дадени в таблицата, са включени и тези, които не са били допуснати до касационна проверка.

СПРАВКА

за резултатите от върналите се след обжалване съдебни актове /решения, определения, разпореждания/
2017г.-2019г.

ВЪРНАТИ	2017г.		2018г.		2019г.	
	Брой	%	Брой	%	брой	%
общ брой	167		161		161	
Потвърдени/недопуснати до касационна проверка	132	79,04	128	79,50	119	73,91
Изменени	10	5,99	8	4,97	15	9,32
Отменени	25	14,97	25	15,53	27	16,77

Следва обаче да се има предвид, че в изцяло отменените съдебни актове са посочени и едно обезсилено решение с инд. 4б /по в.гр.д. № 152/18г. – поради отказ от иска пред ВКС/ и едно отменено определение с инд. 4а /по в.гр.д. № 585/18г., тъй като пред ВКС е изслушано заключението на графологична експертиза, която е установила, че подписът под молбата за отказ от иска, депозирана пред въззивния съд, не принадлежи на ищцата/. При това положение изцяло отменените съдебни актове по причина на съда са 15.53 % спрямо върнатите от обжалване дела – показател, идентичен на този от предходната година.

Изцяло отменените решения (индекс 3а – поради допуснати грешки на съда) са общо 13 бр. /при 7 бр. за 2018г. и 9 бр. за 2017г. и 14 бр. за 2016г./; **4 решения са обезсилени** (индекс 3б)

/по 1 бр. са били през 2018г. и 2017г./ и **1 решение** е изцяло обезсилено по обективни причини – индекс 4б /посоченото по-горе/.

Изцяло отменените определения (индекс 3а) са 9 бр. /при по 14 бр. за 2018г. и 2017г./ и 1 бр. е с индекс 3б.

Причините за отмяната/обезсилването на решенията се разпределят в следните групи:

- поради нарушение на процесуалните правила

– 4 решения са обезсилени като недопустими като по 2 от тях е прието, че искът е бил недопустим поради формирана сила на пресъдено нещо между страните в друг процес /в.гр.д. № 71/18г. и в.гр.д. № 226/18г./, по 1 дело /в.гр.д. № 274/17г./ ВКС е приел на осн. чл. 280, ал. 1, т. 3 от ГПК, че при релевирано твърдение пред въззивния съд за наличието на ОФГ в обжалваното първоинстанционно решение, произнасянето по този въпрос на първоинстанционния съд е преюдициално спрямо произнасянето на въззивния съд и по 1 дело /в.гр.д. № 167/17г./ ВКС е приел, че е налице произнасяне по нередовна искова молба /делото има за предмет иск на КПКОНПИ по ЗОПДНПИ /отм./, по което е налице изменение на утвърдената вече от ВКС съдебна практика по приложението на закона/, позовавайки се на първото постановено в тази насока отново по наше дело решение № 97/18.05.18г. по гр.д. № 3224/17г., IV г.о.;

- 4 решения са отменени изцяло – по в.гр.д. № 326/16г., което е допуснато от ВКС по въпроса за значението на прекратяването на наказателното производство за иска на КПКОНПИ за отнемане на незаконно придобито имущество, в зависимост от момента на прекратяването на наказателното производство спрямо момента на предявяване на иска; по в.гр.д. № 185/17г. /за нуждата от изследване на приложимото чуждо право при претенция за обезщетение на вреди от ПТП, настъпило в чужбина/; в.гр.д. № 229/18г. – по приложението на чл. 300 от ГПК; в.гр.д. № 540/17г. /по въпроса за задължението на въззивния съд да изложи мотиви по съществуващото на спора, а не такива като при действие на контролно-отменителна инстанция/;

- поради неправилно приложение на материалния закон – общо 8 бр. дела

– в.гр.д. № 326/17г. /относно формата на завещанието/; в.гр.д. № 338/17г. /относно предпоставките за приложението на чл. 17а от ЗППДОБП /отм./; в.гр.д. № 136/18г. /постановеното по това дело решение на ВКС е послужило като основание за извода за създадена противоречива практика, което е довело до образуването понастоящем и всякако тъйк.дело № 3/2020г. на ОСГТК на ВКС/; в.гр.д. № 125/18г. /нарушение на материалния закон – чл. 183 от ЗЗД и правилата на ПИКЕЕ/; в.гр.д. № 158/18г. /по въпроса за допустимите начини за обезщетяване по чл. 10б, ал. 1 от ЗПСЗЗ/; в.гр.д. № 117/18г. /по приложението на нормата на чл. 59, ал. 1 от ЗЗД за неплатени от общината обезщетения за недвижими имоти, чието отчуждаване

не е било завършено и поради това са останали собственост на ищците/; в.гр.д. № 225/18г. /по приложението на чл. 92, ал. 1 от ЗЗД – относно момента на възникване на правото на неустойка за забава при уговорен срок за изпълнение/; в.гр.д. № 434/18г. /по въпроса дали е налице държане или владение на вещта, когато фактическата власт се осъществява след влязло в сила решение, с което имотът е признат за собствен на друго лице. В постановеното си решение ВКС е споделил едната група решения, които са различни от другата група решения на ВКС по същия въпрос, които е споделил въззивния съд/;

- поради неправилно приложение на материалния закон и поради нарушение на процесуалните правила – общо 1 дело

- в.гр.д. № 96/18г. /по приложението на чл. 116, б. „а“ от ЗЗД относно формата и съдържанието на изявлението на длъжника, с което се признава дългът, неговият адресат, както и относно необходимостта въззивният съд да обсъди всички доказателства по делото – по въпроса относно до кого следва да бъде адресирано признанието по см. на чл. 116, б. „а“ от ГПК също е налице образувано по-късно тълкувателно дело - № 4/19г. на ОСГТК на ВКС/;

Отменените в една част и потвърдени в друга част решения (инд. 5а и 5б) /отчетени по-горе в таблицата като **изменени**/ са общо 12 бр. за годината /по 7бр. са били през 2018г. и през 2017г./, а изменените определения са 1 бр. /толкова и за 2018г. и 3 бр. за 2017г./ – индекс 5а.

Причините за частичната отмяна/обезсилване на решенията се разпределят в следните групи:

- поради нарушение на процесуалните правила – общо 4 бр. дела

в.гр.д. № 446/17г. /частично обезсилено за част от площта на процесния имот, за която е налице изменение на иска чрез намаляването му, което въззивният съд не е съобразил/; в.гр.д. № 301/17г. /частично отменено поради неправилна преценка за значението на предявения граждански иск в наказателното производство, по което наказателния съд не се е произнесъл, относно прекъсването на погасителната давност за вземането за обезщетение от деликта/; в.гр.д. № 475/17г. /отменено в едната част поради неизпълнението на въззивния съд да обсъди всички доказателства в тяхната съвкупност/; в.гр.д. № 520/17г. /допуснато по правния въпрос за това дали получените парични суми чрез системите за бързи разплащания от лица в чужбина, представляват незаконен доход по см. на чл. 1, ал. 1 от ЗОПДНПИ /отм./ или законен такъв по см. на § 1, т. 4 от ДР на закона, както и какво е значението на порочното основание за придобиване на дохода/;

- поради нарушение на материалния закон – общо 6 бр. дела

в.гр.д. № 381/15г. /относно приложението на норми на Закона за защита на потребителите спрямо договор за банков кредит и относно неравноправността на клауза по такъв договор, по който се отпуска кредит в левовата равностойност на швейцарски франкове, а се уговаря погасяването в друг вид валута – швейцарски франкове – допуснато на осн. чл. 280, ал. 1, т. 3 от ГПК/; в.гр.д. № 412/17г. /по приложението на чл. 52 от ЗЗД при определяне на обезщетението за неимуществени вреди/; в.гр.д. № 464/17г. /по въпроса за действителността на завещание, съдържащо две дати/; в.гр.д. № 120/18г. /по приложението на чл. 52 от ЗЗД/; в.гр.д. № 94/18г. /поради нарушение на чл. 86, ал. 1 от ЗЗД чрез неправилното присъждане на законна лихва за частично идентични периода до момента на подаване на исковата молба в съда/; в.гр.д. № 282/18г. /допуснато до касационна проверка на осн. чл. 280, ал. 1, т. 3 от ГПК по въпроса относно съдържанието на понятието противоправни действия, когато такива са били предприети от компетентните органи по чл. 109-113 от НПК, за които може да се претендира обезщетение по ЗОДОВ/;

- поради неправилно приложение на материалния закон и поради нарушение на процесуалните правила – общо 1 дело

в.гр.д. № 496/16г. /допуснато по въпросите за задължението на въззивния съд да обсъди всички доказателства по делото и да изложи съображения по оплакванията на всяка от страните; по въпроса за това дали следва да са налични паричните средства, които се претендират за отнемане по ЗОПДИППД /отм./ към момента на предявяване на иска от Комисията/; в.гр.д. № 579/17г. /допуснато по въпросите за задължението на въззивния съд да обсъди всички доказателства по делото и да изложи съображения по оплакванията на всяка от страните, както и по въпроса за правното значение за иска по чл. 227, б. „а“ от ЗЗД на факта на извършеното безвъзмездно разпореждане на надарения с дарения му имот/;

Допуснатите до касационна проверка и потвърдени решения за 2018г. са общо 6 бр. /при 4 бр. за 2018г. и 3 бр. за 2017г./, а **определенията** са 23 бр. /при 32 бр. за 2018г. и 24 бр. за 2017г./ - индекс т. 1.

Недопуснатите до касационна проверка решения са общо 63 бр. /при 73 бр. за 2018г. и 82 бр. за 2017г./, а **определенията** 27 бр. /при 19 бр. за 2018г. и 23 бр. за 2017г./ - индекс т. 2.

В обобщение следва да се посочи, че горните резултати сочат на запазване на тенденцията за **много добро качество на съдебните актове**. Анализът на отменените дела сочи, че едната група причини са допуснати от съда процесуални нарушения /нарушение на задължението на въззивния съд да обсъди доказателствения материал и да се произнесе по всички оплаквания на страните, както и да изложи собствени мотиви/, които могат да бъдат

преодоляни. Друга група причини са свързани с неправилното приложение на материалния закон, при което или липсва съдебна практика или е приложена тази част от противоречивата съдебна практика, която не се споделя от решаващия съдебен състав на касационната инстанция по конкретното дело. И в тази връзка обаче има възможност за по-прецизна работа от гражданските съдии. Трета група от причините се дължи на създаването на нова практика по приложението на законите за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. В тази насока вероятността да последва образуването на нови тълкувателни дела пред ВКС не е малка.

Продължава практиката в ГО на съда, резултатите от всички съдебни актове /решения и определения/, разпределени в две групи според съдебния акт – допуснати до касационно обжалване и недопуснати до такова, да се попълват в електронни папки, достъпни във вътрешната обща директория на отделението.

9.2. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ПЪРВОИНСТАНЦИОННИТЕ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В СЪДИЛИЩАТА ОТ РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.

От общо подлежащите на разглеждане през отчетния период във ВАпС 175 бр. въззивни гр.дела, свършени са 135 бр.

От тях:

- потвърдени са решенията по 61 бр. първоинстанционни гр.дела, което представлява 45.19% от всички свършени въззивни граждански дела /при 52.03% за 2018г. и 54.75% за 2017г./;
- изцяло отменени с постановяване на ново решение по същество са 10 бр. гр.дела, или 7.41% /при 10.81% за 2018г. и 11.17% за 2017г./;
- обезсилени са решенията по 3 бр. първоинстанционни гр.дела, или 2.22% /през 2018г. и 2017г. са били по 7 бр., но съставляващи около 4% от свършените въззивни дела/;
- -частично отменени са решенията по 40 бр. първоинстанционни гр.дела, или 29.63% /при 27.70% за 2018г. и 20.11 % за 2017г./.
- прекратени са 21 бр. първоинстанционни гр.дела, или 15.56% от свършените /при 4.73% за 2018г. и 10.06% за 2017г./.

През отчетния период са били разгледани общо 7 бр. молби за определяне срок при бавност като нито една от тях не е уважена.

Разгледани по отделни съдилища, резултатите са следните:

- **ОС-Варна** – от общо свършени 79 бр. въззивни гр.дела, потвърдени са 38 (при 54 за 2018г. и 58 за 2017г.), изцяло отменени са решенията по 7 бр. в.гр.дела (при по 12 бр. за 2018г. и за 2017г.), обезсилени са решенията по 2 бр. дела (при 4 бр. за 2018г. и 6 бр. за 2017г.), частично отменени са решенията по 18 бр. гр.дела (при 23 за 2018г. и 16 бр. за 2017г.) и са прекратени производствата по 14 бр. (при 4 бр. за 2018г. и 9 бр. за 2017г.).

Анализът на тези данни показва относителна стабилност в работата на ВОС и при запазване на повишеното качество на постановените решения.

- **ОС-Добрич** - от общо свършени 16 бр. въззивни гр.дела /при по 18 бр. за 2018 и 2017г./, оставени в сила са 6 бр. /при по 10 бр. за 2018г. и за 2017г./, изцяло отменени е решението по 1 дело /при липсващи такива за 2018г. и при 3 бр. за 2017г./, няма обезсилени решения /при 1 бр. за 2018г. и липсата на такива за 2017г./, а 7 бр. решения са частично отменени /при 5 бр. за 2018г. и 3 бр. за 2017г./, Прекратени са били производствата по 2 дела /толкова и за 2018 и 2017г./.

Съпоставката на резултатите на ДОС сочи на относително устойчива тенденция за много добро качество на съдебните актове, въпреки че е налице спад при изцяло потвърдените решения и незначително повишаване на броя на изцяло и частично отменените решения.

- **ОС-Разград** - от общо свършени 14 бр. въззивни дела /толкова и за 2018г. и 18 бр. за 2017г./, потвърдени са решенията по 6 дела /при 4 бр. за 2018г. и 6 за 2017г./, липсват изцяло отменени решения /при по 2 бр. за 2018г. и за 2017г./, липсват обезсилени решения /при 1 такова за 2018г. и липсата на такива за 2017г./, и 6 бр. решения са изменени отчасти /при 7 бр. за 2018г. и 6 бр. за 2017г./; производството по 2 дела е било прекратено.

Налице е положителна тенденция на повишаване на качеството на съдебните актове – повече потвърдени, липсват изцяло отменени и по-малко изменени спрямо предходните отчетни години.

- **ОС-Силистра** - от общо свършени 11 бр. въззивни гр.дела /при 3 бр. за 2018г. и 7 за 2017г./, потвърдени са решенията по 2 дела /при по 1 дело за 2018г. и за 2017г./, 1 е обезсилено /толкова и за предходната година/, изцяло отменено е решението по 1 дело, а 5 бр. решения са частично отменени и производството по 2 въззивни дела е било прекратено.

Посочените резултати запазват тенденцията за понижаване на качеството и през настоящия отчетен период.

- **ОС-Търговище** - от общо свършени 5 бр. в.гр. дела /при 6 бр. за 2018г. и 13 бр. за 2017г./, потвърдени са решенията по 2 бр. /при 3 бр. за 2018г. и 9 бр. за 2017г./, 2 решения са

частично отменени /при по 3 бр. за 2018г. и за 2017г./ и производството по 1 дело е било прекратено.

Запазва се тенденцията за повишено качество на съдебните актове на този съд.

- **ОС-Шумен** - от общо свършени 10 бр. в.гр.дела /при 9 бр. за 2018г. и 21 бр. за 2017г./, в сила са оставени решенията по 7 бр. дела /при 4бр. за 2018г. и 13 бр. за 2017г./ . Отменени частично са 2 бр. решения /при 3 бр. за 2018г. и 4 бр. за 2017г./ . По 1 дело е било изцяло отменено решението /по 2 бр. е било за 2018г. и 1 бр. за 2017г./.

Запазва се тенденцията на много добро качество на съдебните актове от този съд.

Като цяло, съпоставката с резултатите спрямо предходните отчетни години сочи следното:

Налице е запазване на тенденцията на понижаване на процента на потвърдените решения по първоинстанционните граждански дела на окръжните съдилища в апелативния район спрямо общо свършените, който през 2019г. е 45.19%, а през 2018г. - 52.03% и през 2017г. - 54.75%. За сравнение ще бъдат дадени данните и за повече години назад: през 2016г. е бил 51.52%, но през 2015г. е бил 55.40 %, през 2014 год е бил 57.27%, а през 2013г. е бил 60,29%/. Данните повърждават негативна тенденция.

Минимално обаче е намалял и процентът на изцяло отменените първоинстанционни решения, като през 2019г. е 7.41 %, а през 2018г. е бил 10.81% и през 2017г. е 11.17 % /през 2016г. е бил 11.11%, за 2015г. е бил 9.39 %, а за 2014г. – 9.54%/, което следва да се отчете като положителна тенденция.

Намаление има и при броя на обезсилените съдебни решения – общо 3 бр. за 2019г. при 7 бр. за 2018г., колкото и за 2017г. /при 3 бр. за 2016г. и 2 бр. за 2015г./.

Повишен е обаче делът на частично отменените решения – 29.63% /при 27.70% за 2018г. и 20.11 % за 2017г., 24.74% за 2016г.; 21.13% за 2015г./.

Конкретни мерки за повишаване качеството на правораздавателната дейност могат да се набележат от съответните ръководства на окръжните съдилища, вкл. и чрез анализ на отменените и обезсилени дела, чрез повишаване на професионалната квалификация на съдиите посредством организиране и участие в национални и регионални семинари и др. подобни.

10. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.

- Незначително намаляване на общия обем на постъпленията през 2019г. – поради спад на делата по ч.гр.д. по чл. 274, ал. 2 от ГПК и на в.ч.гр. дела. Налице е минимално увеличение на постъпилите въззивни граждански дела;
- Продължава тенденцията за допускане и събиране на доказателства от въззивния съд при наличието на хипотезата на чл. 266, ал. 3 от ГПК, което пък рефлектира и върху отлаганията на делата;
- Запазва се добрата практика за липсата на случаи на отмяна хода по същество и за постановяване на всички актове в рамките на инструктивния срок по гражданските дела;
- Запазване на високия процент на делата, приключени в 3-месечен срок от образуването им в съда;
- Запазва се и високото качество на съдебните актове с оглед осъществения инстанционен контрол от ВКС;

V.ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През 2019 год. в състава на търговско отделение на Апелативен съд-Варна са работили следните съдии:

Съдии	Ранг	Атестация
Ванухи Аракелян	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 33/31.07.13 г.
Анета Братанова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 25/22.11.16г.
Вилиян Петров	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № /19.12.13 г.
Магдалена Недева	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 9/21.06.16г.
Радослав Славов	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот №15/05.12.16г.
Георги Йовчев	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 52/13.11.14 г.
Николина Дамянова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 13/04.04.13 г.
Дарина Маркова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 26/29.11.16 г.
Мария Христова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 23/10.07.18 г.

Съгласно заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна в търговско отделение на АС – Варна са обособени три постоянни търговски състава, които в отчетния период са заседавали в следния състав :

9000 Варна, пл. „Независимост” № 2
тел.: 052/686 506, факс: 052/607 798, email: vnaps@appealcourt-varna.org

Първи търговски състав	Председател: Вилиян Петров Членове: 1. Георги Йовчев 2. Николина Дамянова
Втори търговски състав	Председател: Ванухи Аракелян Членове: 1. Анета Братанова 2. Магдалена Недева
Трети търговски състав	Председател: Радослав Славов Членове: 1. Дарина Маркова 2. Мария Христова

Съставите заседават по утвърден със заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна график на заседателните дни. В рамките на обособените постоянни състави се разглеждат в открити и закрити съдебни заседания делата, разпределени на всеки един от съдиите чрез избор на докладчик, осъществен с програмата за случайно разпределение на дела.

През отчетния период в Търговско отделение е работил командирования съдия Мария Христова /Заповед № РД – 0677/04.10.2018 г. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна/.

Работата на съдиите от ТО се подпомага от съдебния помощник Августина Липованска, чиято дейност е разпределена по състави съобразно предварително утвърден от ОС на съдиите помесечен график – Решение по Протокол от 06.03.2015 год., т.2 от общо събрание на съдиите в ТО.

В отчетния период в ТО са работили двама съдебни секретари – Десислава Чипева и Ели Тодорова, както и двама съдебни деловодители, отговарящи за работата по несвършените търговски дела – Снежанка Василева и Илиана Пенева.

Свършените търговски дела се обработват от нарочен съдебен деловодител - Валентина Велинова.

II. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА В ПЕРИОДА 2017-2019 год.

1. Постъпили дела: През отчетния период в търговско отделение са постъпили **общо 798 бр.** дела, от които 386 бр. въззивни дела, 364 бр. частни жалби, 10 бр. молби за определяне

срок при бавност и 38 частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ТО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

Справка

сравнителен анализ на постъпилите дела

2017-2019 год.

Видове	2017	2018	2019
ВТърг.Д	318	342	386
ВЧТърг.Д	319	334	364
Молби-бавност	6	7	10
чл. 274, ал.2 ГПК	37	38	38
Общо	680	721	798

Средно месечно в отделението са образувани приблизително 66 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

С оглед увеличението на търговски дела, със Заповед № РД – 0652/24.10.2019 год. на Председателя на АС – Варна всички дела на увредени лица срещу ГФ и делата с правно основание чл. 19, ал.3 ЗЗД, независимо от качеството на страните, се образува и разглежда в ГО. Делата с правно основание чл. 226 КЗ /отм./ и чл. 432 КЗ по застраховка «Гражданка отговорност» се разпределят последователно през месец между ГО и ТО.

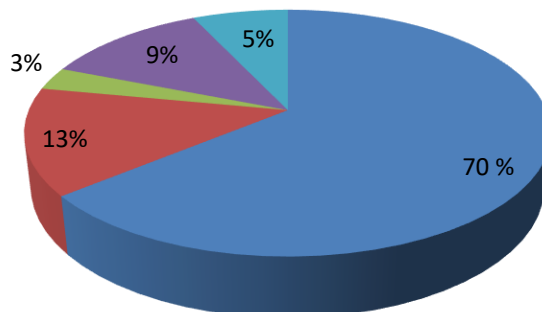
Анализ на постъпленията на въззивни търговски дела по предметен критерий:

Постъпленията от въззивни търговски дела, диференцирани по предметен критерий, са както следва: **70%** от постъпилите дела са с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек. В отчетния период **3 %** от делата имат за предмет дружествени спорове. **9%** от делата са свързани с регистърни производства по ЗТР и ЗЮЛНЦ и др. **13 %** от постъпилите търговски дела са свързани с обжалване на актове на съда по несъстоятелността или със съпътстващи производството по несъстоятелност искиове за попълване на масата, в т.ч. и искиове по чл. 694 ТЗ и други – **5%**. Постъпленията на въззивни търговски дела, диференцирани по предметни критерии са онагледени в графиката по-долу:

Въззивни търговски дела

■ Търговски сделки ■ Несъстоятелност ■ Др.спорове ■ Рег. пр- ва ■ Други

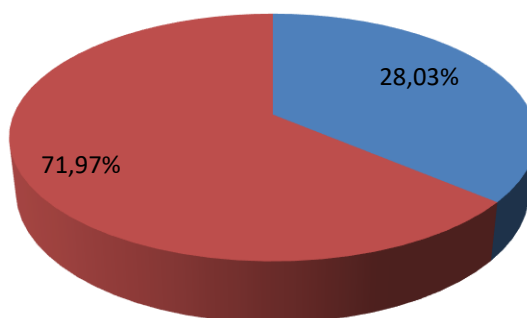

Анализ на постъпленията на въззивни частни търговски дела по предметен критерий:

Постъпленията от въззивни частни търговски дела / без молбите по чл.255 ГПК и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК/, диференцирани по предметен критерий са както следва: бързи производства - **28,03 %**; **71,97%** - други дела, като от тях **3,64 %** са образувани по частни жалби срещу актове в производството по несъстоятелност.

Частни търговски дела

■ Бързи пр-ва ■ Други

С оглед промените в процесуалния закон – ЗИДГПК /ДВ бр.50/2015 год./, в търговско отделение на АС – Варна са постъпили и общо **38** броя частни жалби по чл. 274, ал.2 ГПК.

2. Подлежащи на разглеждане търговски дела: Общият брой на подлежащите на разглеждане търговски дела, образуван от сбора на висящите несвършени дела от началото на отчетния период и постъпилите дела, е както следва:

СПРАВКА

за подлежащите на разглеждане дела

2017-2019 год.

Видове	2017	2018	2019
Висящи в началото на периода ВТдела	78	66	75
Постъпили ВТдела	319	342	386
Висящи в началото на периода ЧТД	24	16	17
Постъпили ЧТД	361	379	364
Общо	782	803	842

АНАЛИЗЪТ на всички горепосочени данни, при тяхното сравнение с предходните 2017 г. и 2018 г. , очертава следните тенденции:

1.**УВЕЛИЧАВАНЕ** на броя на постъпилите въззивни търговски дела;

2.**УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на постъпилите въззивни частни търговски дела спрямо предходната 2018 год.

3. Като резултат от т.1 и 2 - **УВЕЛИЧЕНИЕ** на делата, подлежащи на разглеждане.

4. **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, мениелница, записи на заповед и чек.

5.**ЗАПАЗВАНЕ** на значителен брой на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл. 536 ГПК; предварителни обезпечителни мерки в производството по несъстоятелност и др.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

Считано от 01.01.2016 год., в ТО са въведени нови окрупнени шифри /кодове/ за разпределение, позволяващи равномерност в постъпленията и бързо изравняване в индивидуалната натовареност /така решение на ОС на съдиите в ТО от 10.12.2015 год. и Заповед № РД – 0718/16.12.2015 год. на Председателя на АС – Варна/. Същите са както следва:

ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА:

- **КОД – решения в производство по несъстоятелност**
- /чл. 630, 631, 632 от ТЗ, чл. 705, 709, 710, 735, 740, 744, 755/;
- **КОД – несъстоятелност, искове**
- (чл. 694, 645, 646, 647, 663, ал.2 и ал.3 ТЗ);
- **КОД – жалби срещу отказ за вписване в ТР**
- (чл. 25 от ЗТР);
- **КОД – дружествени спорове по ТЗ, вкл. искове по чл. 29 ЗТР**
- (чл. 74, 70, 71, чл.263о ТЗ, чл.155 ТЗ, чл.252, ал.1, т.4, 5 и 6) и по чл. 25 от ЗЮЛНЦ; чл. 13 от ЗЮЛНЦ и по чл. 15 от ЗНЧ и др., вкл. искове по чл. 29 ЗТР и др.);
- **КОД – облигационни искове**
- (по ТЗ, ЗЗД – вкл. искове чл.26 ЗЗД, чл.135 ЗЗД и др. , чл. 422 от ГПК, застраховки и др.);
- **КОД – други**
- (чл. 517 от ГПК; молба за отмяна на неприсъствено решение и др. ; чл.717з, ал.3 ТЗ).
- **ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА:**
- **КОД – бързи** – обезпечения, частни жалби по бързи производства, чл. 629а от ТЗ; жалби за определяне срок при бавност, чл. 536 от ГПК; частни жалби по чл. 634б, ал.1 и ал.3 ТЗ
- **КОД – частни жалби относно производства по несъстоятелност, които не подлежат на разглеждане в кратки процесуални срокове**
- **КОД – други**
- Със заповед № РД -0158/21.02.2019 год. на Председателя на АС – Варна са утвърдени промени в шифрите за разпределение както следва:
- в описателната част на шифър ЧТД – Бързи ДА ОТПАДНЕ частни жалби по чл. 634б, ал.1 и ал.3 ТЗ
- в описателната част на шифър ЧТД – частни жалби относно производства по несъстоятелност да ОТПАДНЕ „които не подлежат на разглеждане в кратки процесуални срокове“.

Всички частни жалби срещу актове на съда в производството по несъстоятелност се разпределят с шифър ЧТД – частни жалби относно производства по несъстоятелност с изключение на мерките по чл. 629а ТЗ и чл. 642 ТЗ и запечатването по чл.650 ТЗ.

Делата се разпределят чрез Централизираната система за случайно разпределение съгласно решение по протокол № 37/29.09.2015 год. на КПКИТС при ВСС.

При разпределението на делата с програмата за случайно разпределение се спазват следните **принципи, залегнали и във Вътрешните правила** на съда:

1. Делата се разпределят по категории: ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА / и ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА, в рамките на съдиите от отделението – чл.1, б.Б и В от Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС;

2. На всички съдии е определена 100% натовареност, с изключение на Председателя на съда /56%/ и на Зам. Председателя /76% - с нарочна заповед на Административния ръководител/;

3. На основание Заповед № РД – 0491/15.10.2015 год. на Председателя на АС – Варна делата се разпределят от Председателя на отделение, а в случай на отсъствие – от магистрата по старшинство, на който съгласно Заповед № РД – 0447/14.09.2015 год. на Административния ръководител на АС – Варна е издаден персонален служебен квалифициран електронен подпис /КЕП/ за използване в централизираната система за разпределение на делата.

4. При разпределението на делата се спазват принципите, обективирани в Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС по чл. 9 ЗСВ.

Прилагане на подбора чрез опция „определен“:

- При прекратяване на делото и връщането му на първоинстанционния съд за администриране на жалбата, за поправка на ОФГ, за произнасяне по молба по чл. 248 от ГПК и др., при последващото постъпване на делото, същото се разпределя на съдията-докладчик при опцията „определен“, като се определя избраният при първото разпределение на делата /преди прекратяването и връщането му/ докладчик и при излагане на мотиви за този избор – чл. 76, ал.9 ПАС.

- След отмяна на съдебния акт, прекратяващ производството по делото, същото се разпределя на първоначално определения докладчик;

Прилагане на подбора без участие на определени съдии:

- При връщане на делото от ВКС за ново разглеждане от друг състав на съда или при отвод/и, при разпределението на делото се изключват съдиите, участвали при първото разглеждане на делото или направилите си отвод, за което се излагат мотиви;
- Ограничаването на подбора се прилага и във всички случаи, когато законът изисква разглеждането на делото без участието на определен съдия;
- Във всички случаи, когато се предвиждат кратки процесуални срокове за произнасяне и постановяване на съдебен акт /в т.ч. по чл. 389 и следв. ГПК, арест на кораб, чл.255 и следв. ГПК, чл. 634б, ал.1 и ал.3 ТЗ/, вкл. по жалби срещу откази за спиране на регистърното производство и др., съдия със заявено отсъствие се изключва от централизираната система за случайно разпределение на посочените дела за период от два дни преди планираното отсъствие и до момента на неговото завръщане – заповед № РД- 0582/04.11.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна във вр. решение на ОС на съдиите в ТО за приемане на Правила за разпределение на бързи дела при отсъствие на съдии;
- Ограничаването на подбора се осъществява и в случаите на дежурство през периода на съдебната ваканция по правила, установени със Заповед № РД – 0290/13.06.2016 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна;
- Ограничаването на подбора по писмено разпореждане на Административния ръководител подлежи на вписване в нарочен Регистър на писмените разпореждания за изключения и отклонения при разпоредението на магистрати. За календарната 2016 год. не са постановени писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпоредението на магистрати. На основание Заповед № РД – 0491/15.10.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна, с помощен модул на програмата за случайно разпределение на делата се определят членове на съставите за участие във ВНОХД и ВЧНД, както и по търговски дела, по които за член/членове от постоянния състав има пречки да участва/т по делото, вкл. и чрез включването на съдии от ГО при изчерпване на съдиите от ТО.
- С помощен модул на програмата за случайно разпределение на делата се определя и съдия от ТО за открито съдебно заседание, който да замести отсъстващ постоянен член на този състав, като това става чрез случаен избор по първото насрочено за с.з. дело, а по всяко следващо дело изборът е при опцията „определен” в лицето на вече избрания по първото дело /решение на ОС на съдиите в АС – Варна от 04.02.2015 год./.

- При кратковременно отсъствие на съдията-докладчик, делата му се отсрочват за друга дата на открито с.з.
- За разпределението на всяко дело се спазват правилата за отчетност и архивиране, съгласно чл. 5 от Единната Методика.

IV.РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Проведени открити и закрити съдебни заседания

През **2019** год. са проведени общо **338** открити съдебни заседания и общо **1955** закрити съдебни заседания.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите – като резултат на намаление на общото постъпление от дела е налице и намаление в общия брой на проведени открити и закрити съдебни заседания.

СПРАВКА

за проведените съдебни заседания **2017-2019**

Заседания/година	2017	2018	2019
Открити	339	330	338
Закрити	1741	1715	1955
Общо	2080	2045	2293

Несвършени дела в края на отчетния период

Останалите несвършени /висящи/ към **31.12.2019** год. дела са общо **134** бр., от които **114** бр. въззивни търговски и общо **20** бр. – въззивни частни / в т.ч. по чл.274 ал.2 ГПК/.

В процентно отношение несвършените в края на 2019 г. търговски дела към общия брой търговски дела за разглеждане е **15.06 %**, /при **11,46 %** за 2018 год. и при **10,49 %** за 2017 г./.

СПРАВКА

за останалите несвършени дела **2017-2019**

Видове	2017	2018	2019
ВТърг.Д	66	75	114
ВЧТърг.Д	16	17	19
Молби-бавност	0	0	0
чл. 274, ал.2 ГПК	0	0	1
Общо	82	92	134

Отлагане на делата. Причини за отлагане

Насрочените през **2019** г. за разглеждане въззивни търговски дела са **338** бр., от които са отложени **60** бр. В процентно отношение броят на отложените дела спрямо насрочените е **17.75%** /при **16,96%** за 2018 год. и при **17,99%** за 2017 г./, т.е. спрямо 2018 г. се отчита минимално увеличение на процента на отложените дела.

Показателят е в нормални стойности при съобразяване на спецификата на работата в отделението:

Съществена част от въззивните търговски дела и от въззивните частни търговски дела в отделението са с предмет – обжалване на съдебни актове в производството по несъстоятелност, за които важи принципа за служебно установяване на факти и служебно събиране на релевантни доказателства - чл.621а, ал.1 т.2 ТЗ.

Преобладаващият предмет на търговските дела е свързан с установяване на парични вземания, за размера на които е приложимо правилото за служебно събиране на доказателства - чл. 162 ГПК.

В ТО на АС – Варна се разглеждат всички дела, по които се предявяват възражения за потребителска защита по ЗЗП. Приложимите материалноправни норми на ЗЗП имат императивен характер и за наличието им съдът следи служебно. В преобладаващия брой от случаи, разглеждането на потребителските възражения изисква служебно събиране на доказателства във връзка с величината на приложими лихвени проценти и във връзка с дължимо преизчисление на дълга при констатации за нарушени потребителски права.

Анализът на причините за отлагане сочи следното диференциране:

Съобразно представената справка, **65.38%** от делата се отлагат основно във връзка с проблеми по събирането на доказателства – в процента влизат отложените дела поради допуснати допълнителни заключения на експертизи; назначена повторна или тройна СЕ при оспорване; непредставени в срок заключения или постъпили молби от вещите лица за отлагане, поради необходимост от допълнително време за изготвяне на заключението; отлагане на делата поради неприемане на дадено заключение; приемане и оспорване на нови писмени доказателства. Идентична структура на причините за отлагане е констатирана и в отчета за 2018 и 2017 год., съобразно който отлагането на производствата е основно за събиране на доказателства. Увеличеният процент на отложени дела във връзка със събиране на доказателствата е следствие от оформената тенденция за увеличаване на броя на делата, по които въззивната инстанция допуска събиране на доказателства. Независимо от изложеното, процентът на отложени дела, поради събирането на доказателства е подобрен в сравнение с 2018 год. /73,21%/

11,54% от делата се отлагат поради нередовно призоваване на страна в процеса, като хронични и постоянни са проблемите при призоваване в други съдебни райони. Независимо от наличието на обективни причини за нередовното призоваване, административното ръководство на АС – Варна е предприело действия за ограничаване на причините за отлагане по сочения показател: на секретарите е разпоредено задължително и стриктно осъществяване на дължимата проверка по чл. 52, ал.1, т.9 ПАС, вкл. задължителното ѝ обективизиране под списъка на лицата за призоваване с предоставяне на делото на докладчика за предприемане на превантивни мерки относно нередовното призоваване. През 2016 год. е отпочнат и ежесечен мониторинг на причините за отлагане, обективиран в писмени констатации на Зам.-Председателя, който е продължил и през настоящата година. Увеличението на процента отложени дела поради нередовно призоваване е основната причина за увеличението и на общия показател за отлагаемост на делата в ТО.

9.60% от делата се отлагат при условията на чл. 142, ал.2 ГПК. Предпоставките за приложение на сочената разпоредба се спазват стриктно от съдиите /за сравнение през 2018 год. показателят е възлизал на **1.80%**/

Останалите **13,46%** от причините за отлагане обхващат други обективни и неспецифични причини – констатации за необходимост от потвърждаване на съдопроизводствени действия от надлежен представител; отвод на състава при условията на чл. 22, ал.1, т.6 ГПК и др.

V. СВЪРШЕНИ ДЕЛА. СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

През отчетния период са свършени всичко **756** дела, при **711** бр. за 2018 и **700** бр. за 2017 г.

От всичко свършените **756** бр. дела въззивните са **347** бр., при **333** бр. за 2017 г. и **330** бр., за 2017 г.

Свършените въззивни частни, вкл. и с тези за определяне срок при бавност и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК, са **409** бр., при **378** за 2018 год. и **370** бр. за 2017 г.

СПРАВКА

за общия брой на свършени дела 2017-2019

Видове	2017	2018	2019
ВТърг.Д	330	333	347
ВЧТърг.Д	325	333	362
Молби-бавност	6	7	10
чл. 274, ал.2 ГПК	39	38	37
Общо	700	711	756

Спрямо общия брой дела за разглеждане през **2019** г. процентът на свършените дела е **84,94 %** /при **88,54%** за 2018 год. при **89.51%** за 2017 г./

Спрямо общия брой постъпили през **2019** г. дела свършените са **94.74 %** /при **98,61 %** за 2018 год. и при **102.94 %** за 2017 г./

Прекратени производства:

Прекратените въззивни търговски дела са **48** бр., а прекратените въззивни частни - **67** бр. или общо прекратените производства са **115** /при **99** бр. дела за 2018 при **102** бр. за 2017 г. /

Основната причина на прекратяване на производството е свързана с факта, че през 2019 год. са прекратени, респ. върнати на първоинстанционните съдилища, общо 50 въззивни и въззивни частни дела поради пропуски в администрирането / за сравнение броят на върнатите за администриране дела през 2018 год. е 42, а през 2017 год. е 47/. Лошото администриране на постъпилите жалби от окръжните съдилища е предмет на ежегоден мониторинг от страна на АС – Варна.

Останалите причини за прекратяване на производствата пред въззивната инстанция най-често са свързани с недопустимост на производства по чл. 274 и следв. ГПК; в по-редки случаи- оттегляне на въззивната жалба, оттегляне или отказ от иска и на постигната във въззивното

производство спогодба, както и неотстраняване в срок на нередовности на въззивните жалби, оставени без движение във въззивната инстанция.

Решени дела по същество:

От свършените **756** бр. търговски дела с акт по същество са приключили общо **641** бр. /при **612** за 2018 год. и **598** за 2017 год./ . Соченият брой формира **84,79 %** /при **85, 43 %** за 2018 год. и при **86,15%** за 2017 г./.

От свършените с акт по същество **299** са въззивните търговски дела /при **295** за 2018 год. и **294** за 2017 год./.

Свършените с акт по същество въззивни частни дела са общо **342** бр. /при **317** за 2018 г., при **304** бр. за 2017 г./

Свършени дела в тримесечен срок:

В срок до три месеца са свършени общо **618** бр. от всички търговски дела през отчетния период, което съставлява **82 %** /при **82,98 %** за 2018 год. и **81 %** за 2017 год./.

От общо свършените **347** бр. въззивни търговски дела в срок до 3 месеца са свършени **210** бр. дела, което прави **61 %**. За сравнение, през предходната 2018 г. процентът на свършените в тримесечен срок въззивни търговски дела е **64,86 %**, а за 2017 год. – **59,39%**.

В изследвания период, **100%** от частните жалби са приключени в инструктивния тримесечен срок.

В обобщение, работата на съдиите от ТО по показателя срочност на приключване на делата следва да се определи като високо ефективна и през отчетния период. Отличен показател за ефективното разглеждане и администриране на търговски дела е липсата на уважени молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 ГПК в отчетния период.

Свършени дела по съдии:

Свършените дела по съдии са онагледени в справка по показатели – постъпили дела, дела за разглеждане и приключили дела

СПРАВКА

за свършени дела по съдии

Съдия	Постъпили дела	Общо дела за разглеждане	Общо свършени дела
Общо дела	798	890	756
АНЕТА БРАТАНОВА	73	87	71
ВАНУХИ АРАКЕЛЯН	57	66	56
ВИЛИЯН ПЕТРОВ	99	101	91
ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ	93	97	85
ДАРИНА МАРКОВА	94	105	97
МАГДАЛЕНА НЕДЕВА	95	113	89
НИКОЛИНА ДАМЯНОВА	96	110	89
РАДОСЛАВ СЛАВОВ	93	104	87
МАРИЯ ХРИСТОВА	98	107	91

При коментариането на настоящите данни следва да се съобрази и заложената натовареност при компютърно разпределение - за съдия В.Аракелян в качеството на Председател на АС – Варна и съдия А.Братанова в качеството на Зам.-Председател и ръководител на ТО, подробно уточнена в р. III от настоящия отчет. Като следствие от предприетите административни мерки и въвеждането на нови окрупнени шифри /кодове/ за разпределение, понастоящем е постигната относителна равномерност в постъпленията.

Срочност на постановяване на съдебните актове:

86, 64 % от актовете в отделението са постановени в срока по чл. 235, ал.5 ГПК /за сравнение през 2018 год. – 92, 69%, през 2017 год. процентът е възлизал на 94, 71%/.

Срочността на постановяване на съдебните актове е предмет на ежемесечен мониторинг от административното ръководство на АС – Варна.

VI. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ

В ТО на АС – Варна няма неприключили дела, които могат да бъдат окачествени като правораздаване в неразумен срок. Всички стари дела в АС – Варна понастоящем са спрени.

VII. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО:

През отчетната 2019 год. в отделението са постановени 2 акта за отмяна на дадения ход по същество /в.т.д.№ 65/2019 год., в.т.д.№ 225/2019 год./

Изложеното обосновава извода, че съдиите в ТО не са злоупотребили с предвидено в закона правно средство за отстраняване на пропуски при изясняване на спора от фактическа и правна страна.

VIII. НАТОВАРЕНОСТ

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2019	2018	2017
Спрямо дела за разглеждане	8.24	7.44	7,24
Спрямо свършени дела	7.00	6.58	6.48

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2019	2018	2017
Спрямо дела за разглеждане	8.40	7,61	7,41
Спрямо свършени дела	7.13	6,74	6,63

Отделно от заетостта по търговски дела, на съдиите от ТО продължи възлагането и на ежеседмичното участие в състави по ВЧНД по чл. 243, ал. 7 от НПК, както и при необходимост участието в състави за разглеждане на ВНОХД.

И през отчетния период съдиите от търговско отделение провериха дейността на окръжните съдилища от съдебния район на ВАпС по търговски дела през 2019г. За резултатите бяха изготвени подробни доклади, обобщени от председателя на отделението с препоръки за подобряване на работата. Продължи и практиката за изготвяне на становища по проекти за тълкувателни решения от Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на ВКС по въпроси от значение за уеднаквяване на съдебната практика.

Съдиите участват и с представител в Работната група за натовареност към ВСС, както и в Работна група към МП за синхронизиране на българското и европейското законодателство.

IX. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ:

Брой обжалвани дела

През отчетната 2019 г. пред ВКС на РБ обжалваните актовете са общо **254** бр. дела, от които **176** бр. въззивни и **78** бр. частни търговски дела / при обжалвани през 2018 год.: **166** бр. въззивни и **75** бр. частни търговски дела и при обжалвани през 2017 год. **139** бр. въззивни и **70** броя частни търговски дела.

Резултати от касационната проверка:

През периода са върнати общо **197** бр. дела, от които **120** бр. са въззивни търговски и **77** бр. въззивни частни.

*ПОТВЪРДЕНИ или **НЕДОПУСНАТИ** до касационна проверка са съдебните актове по общо **171 бр. дела**, което представлява **86,80%** от общо върнатите от касационна проверка дела /при **87,98%** за 2018 год. и при **72,14%** за 2017 г./ . От тях **102** са по въззивни търговски дела и **69** броя по въззивни частни търговски дела.

*ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ са съдебните актове по общо **15** бр. въззивни и въззивни частни търговски дела /9 решения и 6 определения и разпореждания/, което представлява **7,61 %** от общо върнатите от касационна проверка дела / при **7,69 %** за 2018 год. и при **21,37 %** за 2017 г./.

*ЧАСТИЧНО ОТМЕНЕНИ са решенията по 8 бр. въззивни търговски дела и 2 определения /разпореждания/ или общо 10 акта, което представлява **5,08 %** от върнатите от касационна проверка дела /при **4,32%** за 2018 год. и при **3,82%** за 2017 г./.

Резултите от върналите се през отчетната 2018 г., обжалвани търговски дела, са дадени в следната сравнителна графика:

СПРАВКА за обжалваните съдебни актове 2019

9000 Варна, пл. „Независимост“ № 2
тел.: 052/686 506, факс: 052/607 798, email: vnaps@appealcourt-varna.org

Въз основа на изложеното в този раздел от доклада, като се има предвид изключителното разнообразие на търговските дела по предмет и съответно приложим материален закон, по който доста често липсва ясна нормативна уредба, съдебна практика или единна такава, резултатът от анализа на тези данни може да бъде само един – много висок професионализъм, а оттам и високо качество на постановените от съдиите в ТО съдебни актове.

Х. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

В обобщение, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за добри резултати. През отчетната 2019 год. могат да се обобщят следните тенденции:

1. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на постъпилите въззивни търговски дела;
2. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на постъпилите частни жалби;
3. Като резултат от т.1 и 2 – **УВЕЛИЧЕНИЕ** на делата, подлежащи на разглеждане и **УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на проведените открити и закрити съдебни заседания;
4. **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек.
5. **ЗАПАЗВАНЕ** на значителен брой на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл. 536 ГПК; частни жалби срещу актове на съда в производството по несъстоятелност с приложим ред за разглеждане по чл. 634б, ал.1 ТЗ.
6. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на броя на свършените дела, вкл. и на тези с акт по същество.
7. **ЗАПАЗВАНЕ** на показателите за брой приключени дела в 3-месечен срок, независимо от увеличението на търговските дела.
8. **ЗАПАЗВАНЕ** на отличните показатели за качество на постановените съдебни актове.
9. **УВЕЛИЧАВАНЕ** на натовареността на съдиите в ТО.
10. **ЗАПАЗЕНА** е тенденцията за **УВЕЛИЧАВАНЕ** на фактическата и правна сложност на търговските дела. Като резултат от коментираната тенденция, през 2019 год. съдиите в ТО са участвали в в множество форми на национално и международно обучение.

В обобщение, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на много добри резултати при разглеждането и решаването на търговски дела.

VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС И ВКС. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ 2019г.

1. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС

През 2019 година Инспекторатът към Висшия съдебен съвет извърши две планови проверки в Апелативен съд – Варна по наказателни дела и по граждански и търговски дела.

На основание Заповед № ПП-01-26/ 07.05.2019г. на Главния инспектор на ИВСС беше извършена комплексна планова проверка на административната дейност на Апелативен съд – Варна за периода 01.01.2017г. до 31.12.2018г. по **наказателни дела** със задачи на проверката:

Времеви стандарти за администрирането на отделните видове дела, срочност на разглежданите дела и срокове за изготвяне на решенията, определенията и мотивите към постановените присъди;

Върнати за доразследване дела – причини и основания, както и спрени наказателни дела;

Общи данни за постъпилите и решени дела от всеки съдия. Оправдателни присъди;

Изгубени и спрени наказателни дела;

Натовареност на съдии, разглеждащи наказателни дела и срокове за изготвяне и обявяване на съдебните актове;

Общ контрол – извършени ревизии от АС – Варна, предложения за изменение на бъдещи съмнение и водещи до противоречиво приложение на текстове на отделни норми, както и до противоречива съдебна практика;

Деловодни книги;

Заповедни книги.

Изводите от извършената проверка, отразени в Акта за резултатите от извършената проверка са следните:

Организацията и осъществяване на правосъдната дейност в АС – Варна е на много добро ниво.

Образуването, разпределянето, насрочването, разглеждането, решаването и изписването на съдебните актове преобладаващо съответстват на изискванията на закона.

Качеството на осъществения последващ въззивен съдебен контрол върху първоинстанционната дейност на окръжните съдилища в съдебния район е много добро.

Всички видове дейности, осъществявани от АС – Варна се регистрират на електронен и хартиен носител, като използваните форми отразяват адекватно регистрирането, развитието, решаването и отчитането на съответната дейност или въпроси.

Между административното ръководство на АС – Варна и окръжните съдилища от района съществува добра информационна връзка с възможност за права и обратна информация по основните въпроси на правораздавателната дейност и администриране на правосъдието.

Апелативен съд – Варна извършва редовни проверки на цялостната съдебна дейност на окръжните съдилища от апелативния район, което има стимулиращ ефект.

При проверката е установена много добра практика по получаването, съхраняването и предаването на веществени доказателства, които се извършват съгласно нормативните изисквания.

При проверката се установи, че се спазват законовите срокове на администриране на постъпилите жалби, протести и възражения, които се изпращат на въззивната инстанция съгласно срока посочен в чл.325 във връзка с чл.319 ал.1 ат НПК.

Организацията на съдебно – деловодната служба и воденето на деловодните книги е на много високо ниво, за което основна заслуга има съдебният деловодител Даниела Атанасова.

Отправени са следните препоръки:

Процесуалните действия на съдиите по движението на делото, включително и на насрочването в съдебно заседание, да става с изрични разпореждания съгласно изискването на чл.32 ал.2 НПК, като в тях се отбелязва датата на издаването им.

Да се предприемат мерки за преодоляване на практиката някои от съдиите да се произнасят с ръкописни разпореждания, а някои от тях само с ръкописни резолюции при насрочване на делата. Неправилна е практиката разпорежданията да се изписват ръкописно, най – малкото защото част от тях са нечетливи и не могат да бъдат подвързани в кориците на делото като отделни съдебни актове, защото се изписват върху друг лист от делото, например върху протокола за случаен избор на съдия – докладчик или върху друг документ.

На основание Заповед № ПП-01-38/ 11.06.2019 г. на Главния инспектор на Инспектората към ВСС беше извършена комплексна планова проверка, относно работата по **въззивните граждански дела и въззивните търговски дела** за периода от 01.01.2017г. до 31.12.2018г. в Апелативен съд - Варна.

Целта на проверката бе:

- извършване на цялостен анализ и оценка на организацията на административната дейност на АС – Варна;
- организацията по образуване, движение и приключване на въззивните граждански дела, разглеждани по общия ред, на въззивните търговски дела, на въззивните частни граждански и търговски дела;
- организацията по приключване на въззивните граждански и търговски дела в законоустановените срокове;
- анализ на приключилите дела и констатиране на противоречива практика.

Констатациите от извършената проверка отразени в Акта на проверката са следните:

Създадена е много добра организация от страна на административното ръководство на съда по администриране на постъпващите книжа и образуването им в дела.

Организацията на дейността на съдиите от ГО по движението и приключването на въззивните граждански дела в установените процесуални срокове също е оценена като много добра.

След цялостната комплексна оценка на отделните съдии, разглеждащи въззивни граждански дела, като се има предвид липсата на дела с отменен ход по същество, за проверяваните две години и обстоятелството, че само две решения са постановени извън срока по чл.235 ал.5 изр.първо ГПК, като просрочието е само с един ден поощрение заслужава работата на всички съдии от Гражданско отделение.

Поддържането на висок процент свършени дела свидетелства за трайна тенденция и устойчивост на постигнатите отлични резултати в работата на съдиите от ГО и ТО на АС – Варна.

Високият процент на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове и сравнително ниските проценти на отменените и частично изменените съдебни актове е атестат за високото качество на съдебните актове в ГО и ТО на АС – Варна. Отчетено е, че отменените съдебни актове в повечето случаи са по дела с висока фактическа и правна сложност.

Организацията на дейността на съдиите от Търговско отделение по движение и приключване на въззивните търговски дела също е много добра. Изрично е подчертано старанието на съдии Вилиян Петров и Николина Дамянова, които са постановили всички съдебни актове по разпределените им дела в законоустановения срок.

При анализа е отчетено обстоятелството, че преобладаваща част от разгледаните въззивни търговски дела са със значителна фактическа и правна сложност, като немалко от тях са с международно - правен елемент. Това породило участие на чуждестранни търговски субекти

като страни по делата. Немалка част са и делата по сложни правни казуси, по които липсва нормативна уредба или утвърдена съдебна практика. След цялостната комплексна оценка на дейността на съдиите разглеждащи въззивни търговски дела поощрение заслужава работата на ръководителя на ТО съдия Анета Братанова и съдии Вилиян Петров, Николина Дамянова, Георги Йовчев.

Отчетена е и много добрата организация на работа в деловодствата на ГО и ТО.

Оценката на организацията на дейността на съдиите по образуване, движение и приключване на въззивните граждански и търговски дела на АС – Варна е много добра. Много добра оценка е дадена и на организационната и управленска дейност на ръководството на съда. Съобразно изложените констатации и на основание чл.58 ал.2 от ЗСВ, екипът, извършил проверката намира, че не е необходимо да бъдат давани препоръки.

Актовете с резултатите от извършените проверки бяха разгледани и обсъдени на Общи събрания на съдиите от Наказателно отделение, от Гражданско и Търговско отделения. Проверката обективно отразява положителните практики и допусканите слабости по организацията на дейността на съда.

Следва да се отчете и положителната оценка, съдържаща се в двата Акта на Инспектората към ВСС. Констатирано е, че ръководството и осъществяването на правосъдната дейност е на много добро ниво. Издадените заповеди на ръководството на съда, както по отношение организацията на административната дейност, така и относно срочното разглеждане и приключване на делата, са дали резултат. Отчетено е, че за констатираните много добри резултати в дейността на съда несъмнено принос имат както ръководството на съда, така и съдиите и съдебните служители.

2.РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ

На основание заповеди № РД – 0015/ 10.01.2020г. и РД – 0024/ 20.01.2020г. на Административния ръководител – председател на Апелативен съд - Варна и в изпълнение на чл.106 ал.1 т.7 от ЗСВ бяха извършени проверки на дейността на окръжните съдилища от Варненски апелативен район по образуването, движението и приключването на делата и за спазване сроковете за изготвяне на съдебните актове за периода 01.01.2019г. до 31.12.2019г. В заповедите бяха определени критериите, по които ще се извършат проверките, съставите на комисиите, включващи съдии по отделните материи и утвърден стандартизиран вид на обобщени справки за извършена проверка. Резултатите от ревизиите бяха анализирани и

обобщени от заместник председателите и ръководители на отделения и докладите бяха изпратени на ръководителите на окръжните съдилища.

В обобщените доклади са направени констатации и изводи относно постигнатите резултати и дадени препоръки за предприемане на мерки от административните ръководства на окръжните съдилища за отстраняване на констатираните слабости и подобряване на работата.

По отношение на **наказателната дейност** на окръжните съдилища в апелативния район за поредна година е дадена много добра оценка. Констатирано е, че постигнатите добри резултати несъмнено се дължат на създадената добра организация за работа – както от административните ръководители, така и от самите съдии по конкретните дела, и това затвърждава мнението, че в окръжните съдилища наказателното правораздаване се осъществява от хора - професионалисти, притежаващи и чувство за отговорност.

Видно от предоставената статистическа информация постъплението на наказателни дела в съдилищата бележи намаление.

При проверката се констатира, че наказателните дела се образуват своевременно и при спазване на случайния принцип на разпределението, като във всички случаи по делата се прилагат протоколите от случайния избор, генерирани от програмата. Изключенията са регламентирани в Правилата за разпределение на делата и съответните заповед на административния ръководител на всеки съд. На случаен принцип се определят и съдебните заседатели. За целта във всички съдилища е създадена организация за това и в тази връзка са налице заповеди от административните ръководители.

По прилагането на Правилата за оценка на товареността на съдиите във всички окръжни съдилища е създадена организация, както при въвеждане на първоначалните данни в Системата за изчисляване на товареността на съдиите, така и при тяхната корекция.

По отношение на своевременното насрочване се констатира, че във всички окръжни съдилища, делата по правило се насрочват в срока по чл.247а НПК. Хипотезата чл.247а ал.2 т.1 НПК се използва в редки случаи – при правна и фактическа сложност на делата и в рамките на съдебната ваканция. В сравнение с предходни години се отчита намаляване на делата, които са насрочени в тримесечен срок в хипотезата на чл.247а ал.2 т.1 НПК, изключително са намалели и делата, насрочени по този текст без разрешение на председателите на съдилищата.

По отношение на върнатите на Прокуратурата дела по реда на чл.249 НПК се налага констатацията, че като цяло броят им се запазва, с изключение на ОС – Разград, където се е увеличил. Увеличил се и броят на обжалваните пред АС – Варна дела по този текст, но това е

обяснимо, тъй като в разпоредителното заседание се решават въпроси, които са от съществено значение както за делото, така и за страните.

За пореден път се констатира липса на промяна по отношение причините за отлагане на делата. В по-голямата си част причините за отлагане са от обективен характер. Отново, най – висок е процентът на отложените дела в ОС – Добрич, следван от ОС - Търговище, за което е направена препоръка за вземане на съответните мерки. Положителна тенденция в тази насока се отбелязва при ОС – Разград, където този процент е намален от 33% за 2018г. на 25% през 2019г.

При извършената проверка за неприключили в разумен срок дела бяха проверени дела, чиито разглеждане е продължило повече от две години. Такива са и времевите критерии, залегнали в разпоредбата на чл.368а НПК, която приема като разумност срок от две години за първоинстанционните дела и една година за въззивните наказателни дела. За целия апелативен район тези дела понастоящем са общо 6 броя, от които 2бр. на ОС – Варна, 1 бр. на ОС – Добрич, 2 бр. на ОС – Шумен и 1 бр. на ОС – Разград. В ОС – Силистра и ОС – Търговище няма неприключили дела от 2016г. и 2017г., както и по - стари. Във тази връзка е направена препоръка на административните ръководители за вземане на необходимите организационни мерки за приключването им, като се обмисля в тази връзка възможността по отношение движението на тези дела да бъдат извършвани регулярни проверки.

Във всички окръжни съдилища се води регистър на отводите. Същите са подробно мотивирани и аргументирани.

Като цяло делата приключват в тримесечния статистически срок, като над този срок продължават дела, представляващи по една или друга причина някаква сложност. Съдебните актове и мотивите към тях по правило се изготвят в установените законови срокове, като има и изключения, които са изключителна рядкост. Изключенията касаят дела, представляващи правна и фактическа сложност, по които изготвянето на мотивите е трудно да се вмести дори и в двумесечния /след 05.11.2017г./ за това срок. Въпреки това като цяло за апелативния район за предходна година резултатите са много добри – в рамките от 97% до 100%.

Отменените съдебни актове бяха разгледани по два критерия – отменени съдебни актове от ВКС на РБ и отменени съдебни актове от АС – Варна. Работата на съдилищата е оценена като много добра. Отменените от ВКС на РБ съдебни актове отново са изключително малко – само 5, с уточнението, че голяма част от въззивните актове на окръжните съдилища не подлежат на касационен контрол. Отменените от АС – Варна съдебни актове са 59 на брой. Налице е намаление в сравнение с предходни години. Причините, както през предходните години са

допуснати съществени процесуални нарушения и изразяващи се при делата от общ характер най – вече в частична липса на мотиви.

По отношение на отменените и върнати дела на прокурора и районните съдилища по реда на чл.335 ал.1 и 2 НПК като цяло тенденцията е към намаляване. Въпреки това, на фона на общо разгледаните въззивни дела в ОС – Разград и ОС – Добрич броят на тези дела е сравнително висок. Препоръчано е на административните ръководители на тези две съдилища в рамките на своите правомощия да вземат мерки за намаляване броя на върнатите дела чрез изготвяне на анализ на допуснатите пропуски и предотвратяването им за в бъдеще.

Няма случаи, при които въззивното съдебно производство пред АС – Варна да е прекратено и делата са върнати за администриране на съответния окръжен съд. В седем случая образуващият съдия е отказал образуване на въззивното производство и е върнал делото на съответния окръжен съд за администриране на жалбите и протестите. По този ред е постановен отказ за образуване по пет дела на ОС – Варна и две на ОС – Добрич. Обърнато е внимание на съдиите от тези съдилища за стриктно изпълнение на изискванията на чл.319 – 323 НПК.

При проверка на книгите, водени в наказателните отделения на окръжните съдилища съгласно чл.39 ПАС, не са констатирани нарушения.

За поредна година се констатира много доброто ниво на наказателното правораздаване в апелативния район. Посочените недостатъци са несъществени, но въпреки това следва да се положат необходимите усилия за преодоляването им и да се обърне специално внимание на:

- приключване на делата, надхвърлили разумните срокове;
- намаляване на процента на отложените дела – за ОС – Добрич и ОС – Търговище;
- да не се насрочват дела извън тримесечния срок по чл.247а ал.2 т.1 НПК, а тези в тримесечния – при спазване на законното изискване, т.е. с разрешение на председателя на съда, като това касае най–вече съдилищата, където са налични такива дела;
- да се ограничи броят на върнатите на районните съдилища дела.

Обобщеният доклад от проверката на **граждански дела** в окръжните съдилища има за цел да идентифицира добрите практики, които евентуално да бъдат споделени от другите съдилища, респективно при констатирани проблеми – да се идентифицират причините за същите с оглед предприемане на мерки за тяхното отстраняване.

Проверката установи, че във всички окръжни съдилища е налице адекватна кадрова обезпеченост на гражданските отделения. Във всеки съд, с оглед броя на работещите съдии, е създадена специфична, но адекватна организация на разпределение на работата между тях.

Наблюдава се обаче непосредствената проява на зависимостта между намаляването на броя на работещите съдии и увеличението на индивидуалната им натовареност при относително еднакъв обем на постъпилите и разглеждани дела.

Образуването и разпределението на делата се извършва по правило в деня на тяхното постъпване или най-късно на следващия работен ден, като за това се използва Централизираната система за разпределение на делата. С оглед осигуряване на принципа на случайно разпределение в пълен обем и при максимални гаранции, в окръжните съдилища, където няма постоянни състави се използва ЦСРД за определяне на членове на въззивния състав, с изключение на ОС – Търговище, където въззивните състави са определени чрез предварително изготвения 6–месечен график, което също е гаранция за случайност на разпределението на делата.

Във всички съдилища са приети и публикувани на интернет страниците им Вътрешни правила за случайното разпределение на делата, в които подробно са регламентирани гаранциите и изключенията при разпределението на постъпващите дела между съдиите. При необходимост същите са били своевременно актуализирани. Освен това, за всички случаи на вземане на организационни решения във връзка с кадрови размествания или други хипотези на замяна на докладчици или членове на състави, за което е налице необходимост от определена намеса на ръководството, са били издавани конкретни за случаите и подробно мотивирани заповеди от председателя на съответния съд.

По всички образувани дела са приложени протоколите, генерирани от ЦСРД, а протоколите от разпределението за деня се съхраняват в съответните деловодства. Във всички окръжни съдилища се спазват възприетите правила относно сформиранието на въззивни съдебни състави и заместване на отсъстващ член на състава. За периодите на съдебната ваканция и в други конкретни случаи са издавани нарочни заповеди от административните ръководители, осигуряващи обективен механизъм за сформиранието на съставите.

За целта на проверката проверяваните съдилища са предоставили отчетни данни за натовареността на съдиите, измерена чрез СИНС. Измерването е осъществено като в СИНС са въведени данни за приключените през 2019г. дела, извършени са корекции в коефициента за натовареност и дейности по приложения № 5-7, съобразно специализацията в отделението, респ. административни дейности и за съдия – наставник. Няма установени нарушения при прилагането на предписанията в Правилата за оценка на натовареността на съдиите. Данните сочат, че е налице увеличение на натовареността на съдиите, измерена чрез СИНС във всички окръжни съдилища в сравнение с показателите за предходните години. Намаление на средната

натовареност се отбелязва само при съдиите от въззивната инстанция на ГО на ОС – Варна. Въпреки това натовареността остава в рамките на приетата за нормална съобразно границите, дефинирани с нормата на чл.16 ал.1 от ПОНС – от 70 до 100.

От проверените в окръжните съдилища граждански дела, не са установени значителни забавяния в насрочването за о.с.з. - първоинстанционните дела са насрочвани в рамките на няколко дни след изтичане на срока за отговор на ответника с изготвяне на предварителния доклад по чл. 140 от ГПК, а въззивните дела са насрочвани също в рамките на няколко дни до седмица с определение по чл. 267 от ГПК. Изключения са констатирани само в случаите на съдебна ваканция, когато съдията-докладчик е в отпуск или ползва отпуск и извън съдебната ваканция. В ОС-Добрич е създадената отлична организация за своевременно насрочване на въззивните дела, предвид начина на определяне на съдебните състави /липса на постоянни състави/.

При проверките няма констатации за допуснати забавяния и в произнасянето на съда по молбите за допускане на обезпечение, като то е изцяло в съответствие с чл. 395, ал.2 ГПК.

В преобладаващата си част делата се подготвят задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание. Това намира проявление в определенията на съда по чл.140, респ. по чл.267 от ГПК. Докладите по делата като цяло са в изискуемото съгласно чл.146 ГПК съдържание.

Съдебните заседания се провеждат съобразно създадените в отделните съдилища графици, от проверените протоколи е установено, че се спазва часът за началото на съдебното заседание. Спазва се и нормата на чл.142 ал.2 ГПК. Проверките не са установили отложено произнасяне в з.з. на доказателствени искания, формулирани в открито с.з.

Причините за отлагане на делата са типични и по правило обективни и са свързани в преобладаващия брой случаи при първоинстанционните дела за събиране на нови доказателства, за изготвяне на експертизи или поради непредставено в срок заключение от вещи лица или поради нередовно призоваване.

В сравнение с отчетените при предходната проверка данни по този показател, следва да се посочи, че е налице значително увеличение на отложените първоинстанционни граждански дела /от 26.74% на 60.87%/, както и увеличение на отложените въззивни дела /от 14.42% на 21.39%/ в ОС-Шумен. От посочените причини се установява, че те като цяло са обективни /за събиране на доказателства, вкл. и за изготвяне на съдебна експертиза, респ. поради неизготвено заключение на назначена по делото експертиза/. Единични са случаите за отлагане поради

нередовно призоваване, поради дългосрочен отпуск на докладчика или поради отвод на докладчика.

Налице е увеличаване на отлаганията и по въззивните граждански дела в ОС-Варна /от 9% на 18%/, което следва да бъде анализирано и да се положат усилия за намаляване на отлаганията, когато те се дължат по причини на съда.

В останалите окръжни съдилища параметрите на отлаганията са съотносими спрямо предходните периоди по първоинстанционните и въззивните граждански дела, като само в ОС-Силистра е налице намаляване на отлаганията и при двата вида граждански дела.

Като цяло отлаганията по причина необходимостта от изготвяне на експертни заключения или невъзможността същите да бъдат депозираны в срок, придобиват все по-значим дял от причините за отлагане на гражданските дела – тенденция, отчетена и в предходните доклади, която за съжаление няма перспектива да бъде преодоляна чрез усилията само на съдилищата.

Установено бе, че от една страна е незначителен броят на делата, висящи от предходни години, а от друга страна – че основната причина за тази продължителна висящност е спирането им на предвиденото в закона основание и поради извършването на множество процесуални действия, които не се дължат на бездействие или пропуски на съда.

По отношение на делата с отменен ход по същество се установи: за ОС –Варна – 18 дела при 7 дела за предходната година; за ОС – Добрич - 3 броя дела при 5 за предходната година; за ОС – Търговище - 1 дело при толкова и за предходната година; за ОС – Разград - 2 дела - толкова и за предходната година; за ОС – Силистра – 1 дело, като предходната година не е имало такива и в ОС – Шумен – 3 дела, като не е имало такива дела през предходната година. За всички окръжни съдилища е налице, макар и не в голям обем, но влошаване на работата по този показател. Препоръката е за подобряване на подготовката на делата и за извършване на по-точна преценка на съда относно необходимите или извършените процесуални действия от страните.

Подадените през 2019г. молби по чл.255 ГПК до АС – Варна са общо шест /всичките по дела на ОС-Варна/, като нито една от тях не е уважена.

Във всички окръжни съдилища се водят регистри на отводите, като вписаните в тях отводи и самоотводи са надлежно мотивирани. Данните относно постановените отводи в ОС - Силистра, ОС - Шумен и ОС - Разград налагат извода, че направените предложения за изменения на ГПК чрез въвеждането на основание за връщане на иски молби и жалби, в които са използвани обидни думи или нецензурни изрази, или заплахи, следва да бъдат изцяло

подкрепени, тъй като очевидно в конкретните случаи не се цели защита на накърнени субективни права, а засягане на професионалната и лична неприкосновеност на съдиите.

Процентното съотношение на постановените в едномесечен срок съдебни актове спрямо всички постановени актове в ОС – Търговище е 99.7%, ОС - Шумен е 99.61%, в ОС – Добрич и ОС - Разград - 98%, в ОС – Варна – 97% и ОС – Силистра – 93%.

Проверката установи, че качеството на съдебните актове е на много високо ниво – над 70% от решенията са били изцяло потвърдени или не са били допуснати до касационно обжалване и около 75% от определенията също са били потвърдени. Не се установи наличието на концентрация на отменените съдебни актове само при един и същи съдия. Отчетеният висок процент на отменени изцяло определения на съдиите от ОС Силистра сочи на необходимостта от анализ на причините за отмяна и преодоляването им за в бъдеще. При извършената проверка на необжалваните съдебни актове се установи, че всички са надлежно мотивирани.

Като цяло постъпилите въззивни и частни жалби се административно правилно. Връщането на дела за администриране е изключение, а не тенденция. При проверката се установи за ОС – Варна, ОС – Силистра и ОС – Разград увеличаване на броя на върнатите дела по различни причини. Дадени са препоръки за повишаване на контрола преди изпращане на делата в АС – Варна.

По правило деловодните книги и регистри се водят съобразно изискванията на ПАС. Във всички окръжни съдилища е въведена система за периодична проверка на спрените дела от съдебен служител. Своевременно и регулярно се проверяват и оставените без движение дела.

От проверката на изпълнение на дадените препоръки от предходната проверка извършена от АС – Варна, се установи, че във всички окръжни съдилища са предприети съответните мерки.

Направените препоръки по окръжни съдилища за дейността им през 2019г. са въз основа на констатациите по показателите за извършване на проверката.

За ОС-Варна

Да се предприемат мерки и да се определи тяхното съдържание за намаляване случаите на по-значими просрочия на инструктивния срок за постановяване на решения от отделните съдии в ГО – препоръка, давана многократно досега, но за съжаление актуална и понастоящем.

Насрочването на въззивните дела да се извършва с определение по чл. 267 от ГПК от въззивния състав с произнасяне по предмета и допустимостта на въззивните жалби и наличието или липсата на направени от страните доказателствени искания, а не с еднолично разпореждане на съдията-докладчик.

Да се предприемат мерки за намаляване броя на отлаганията на въззивни дела, както и на делата с отменен ход по същество поради пропуск на съда.

Да се обърне внимание и на взаимодействието между съдебния помощник и съдията-докладчик преди изпращане на делото за обжалване на горна инстанция относно наличието на дължими от съда произнасяния по искания, инкорпорирани в подадените жалби или по окомплектоване на делото /идентична по съдържание препоръка е дадена и при предходната проверка/.

Регистърът по чл. 52 от ПАС /на съдебните решения по чл.235, ал. 5 от ГПК/ да се води съобразно предвиденото в чл. 64 от ЗСВ спазване на изискванията за защита на личните данни.

За ОС-Добрич

Съдиите периодично да обсъждат конкретните причини за постановените отменителни решения, с цел запознаване с актуалната практиката на по-горните инстанции.

Да се поставят на общо обсъждане основанията за отвод, когато страна по делото е самият съд и са изразени мотиви, че самият съдия не е пристрастен, но въпреки това се отвежда.

За ОС-Силистра

Подготовката на въззивните дела и разрешаването на всички предварителни въпроси, включително и по редовността на въззивните жалби, да се извършва с определение по чл. 267 от ГПК в състав.

Да се предприемат мерки за подобряване предварителната подготовка на делата, за да се предотвратят случаите на отмяна хода на делото по същество.

Да се предприемат мерки за ограничаване на случаите на изпращане на АС - Варна на неадминистрирани жалби.

Да се предприемат мерки за подобряване на качеството на съдебните актове.

За ОС-Търговище

Да продължи работата за подобряване на качеството на съдебните актове чрез анализ на причините за отмяната на обжалваните актове пред по-горните инстанции.

За ОС-Шумен

Да се анализират причините за отлагане на делата и да се предприемат мерки за намаляване на броя на отлаганията на първоинстанционни и на въззивни дела.

Да се предприемат мерки за намаляване броя на делата с отменен ход по същество поради пропуск на съда.

С оглед констатирания голям брой отводи, следва да се обърне внимание за по-прецизното формулиране на основанията за това, особено в случаите, когато отводът е мотивиран по-общо, напр. „поради познанство със страната“.

За ОС-Разград

Да продължи работата за подобряване на качеството на съдебните актове.

Да се подобри подготовката на делата преди съдебно заседание, за да избегне последваща отмяна на ход по същество.

Да се предприемат мерки за ограничаване на случаите на изпращане в АС - Варна на неадминистрирани жалби.

При извършената проверка на **търговските дела** също беше отбелязано, че е запазена традицията за много добра организация на работата в Търговските отделения на съответните окръжни съдилища, при висока ефективност и качество на правораздаването на фона на увеличената натовареност и постъпление на търговски дела.

Извършен е и текущ мониторинг, обективиращ писмените констатации на всички съдии от Търговско отделение на Апелативен съд – Варна за работата на окръжните съдилища.

Направените препоръки по окръжни съдилища са въз основа на констатациите по показателите за извършване на проверката.

Образуването и разпределението на търговските дела се извършва по правило в деня на тяхното постъпване или най-късно на следващия работен ден. Не е констатирана забава в образуването и разпределението на делата.

Определянето на видовете дела се осъществява от Председателя на съда или Председателя на отделение. Разпределението на делата между гражданско и търговско отделение се осъществява в съответствие с критериите на чл. 365 ГПК, вкл. и критериите, формулирани в Раздел „Касационни жалби“, т.1 от Вътрешни правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, изпратени на съдилищата от ВКС с писмо с изх. № 192/07.05.2015 год.

Във всички окръжни съдилища принципът на случаен подбор на съдията – докладчик по чл.9 от ЗСВ се осъществява чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването на делата при използване на Централизираната система за случайно разпределение. Изборът се документира в подписан от разпределящия протокол, препис от който се прилага по делото. Генериран обобщен протокол от извършеното през деня разпределение се съхранява в отделна папка.

Работата на въззивните състави е организирана с актове на административния ръководител и Вътрешни правила. При проверката се установи спазване на установения механизъм за работа във въззивен състав.

Във връзка с образуването, разпределението на делата и спазване на проведения избор не са констатирани съществени пропуски в работата на отделните окръжни съдилища. По отношение на ОС – Добрич проверката е приключила с препоръка исканията за спиране на регистърните производства по чл.536 ГПК, дори и когато са направени като особено искане в искиви молби по чл.73 ТЗ и др. да се образуват като самостоятелни дела. Това произтича от факта, че производството по чл.536 ГПК има охранителен, а не обезпечителен характер.

Във връзка със спазване на правилата за оценка на натовареността:

Констатирано е, че във всички съдилища е създадена организация за своевременното отразяване на приключването на делата. Използваните шифри съответстват на предмета на спора. Единствено в ОС – Силистра отново са констатирани единични пропуски в използвания шифър. В съответствие с ПОНС са въведени коригираци – намаляващи или увеличаващи, коефициенти. Регламентирани са правилата за работа с бланка – образец към раздел II или III от Глава V от ПОНС.

Следва да се отбележи, че през изтеклата година е налице съществено увеличение на натовареността, отчетена по СИНС.

По отношение разглеждането на делата не са констатирани забавяне в произнасянето на съда по отношение редовността на исковата молба, насрочването на делата и тяхното движение. Правило е отстраняването на нередовности по исковите молби да се отстраняват преди насрочване на делото чрез задълбочено изясняване на правното основание, петитума, качеството и индивидуализиращите признаци на страните и др. Не са констатирани и пропуски в срочността на образуването и насрочването на делата. Дните за открити съдебни заседания се определят във възможно най – кратки процесуални срокове. Анализът на проверените дела сочи, че същите по правило се проверяват задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание. Горното намира проявление в определенията на съда по чл.374, ал.1 ГПК и в доклада по чл.375, ал.1 ГПК. Докладът е в изискуемото съгласно чл. 146 ГПК съдържание.

За въззивните производства се спазва изискването на чл. 267 ГПК за проверка на допустимостта на жалбите и допускането на нови доказателства в закрито подготвително заседание.

Причините за отлагане на делата са типични и по правило обективни и са свързани в почти 100% от случаите със забавено внасяне на депозит, назначаване на експертизи, вкл. и допълнителни, а също и разпит на свидетели. Като цяло, проверката констатира, че отлаганите по обективни причини търговски дела са такива с висока степен на фактическа и правна сложност, вкл. с процесуални усложнения, като обективно съединяване на искове, другарство и др.

По правило в проверяваните съдилища са ограничени случаите на неприключили в разумен срок дела като резултат от бездействие или лошо администриране на съда. Неприключилите стари дела са спрени или са възобновени такива след спиране на производството за продължителен период. Съществуват и случаи на забавяне по други обективни причини – съдебна поръчка, влизане в сила на междуременно постановен обжалваем акт по делото и др.

Делата с отменен ход по същество са 6 за ОС – Варна, 1 за ОС – Шумен, 1 за ОС – Добрич и 1 за ОС – Разград, 3 за ОС - Силистра. В ОС – Търговище няма търговски дела с отменен ход по същество.

Не са констатирани основателни молби по чл.255 ГПК.

В съдилищата се водят регистри на отводите. Няма констатации за наличие на немотивирани отводи.

Констатации и препоръки:

ОС – Варна

Процентът на отложени дела сочи задържане и леко намаление.

В съда е налице тенденция за намаляване броя на делата с отменен ход по същество.

Констатиран е случай на допуснато съществено процесуално нарушение, като при призоваване на ответник по реда на чл.47 ГПК след изпълнение на задълженията по чл.47 ал.3 ГПК, съдат не е назначил особен представител на разноски на ищеца и е решил делото.

ОС – Разград

ОС – Разград е с показатели, сочещи леко увеличение на процента за отлагане на делата – факт, който налага систематизиране на причините за отлагане и предприемане на адекватни мерки, вкл. и такива, дисциплиниращи страните и останалите участници в процеса. В голямата си част, причините за високия процент са обективни, тъй като проверката за поредна година е констатирала хроничен проблем с недостига на компетентни вещи лица, което налага назначаването им от друг съдебен район.

Положителна констатация за съда е липсата на отложени въззивни дела. Има само едно дело с отменен ход по същество.

ОС – Добрич

Проверката е констатирала неизпълнение на задължението на съда по чл.15 ал.6 от Закона за закрила на детето за уведомяване на Агенция «Социално подпомагане» за образувано дело.

Налице е съществено влошаване на показателя за отложени дела – общо 57.4% при 33.88% за 2018г. и 29.07% през 2017г. Особено висок е процентът на отложените първоинстанционни дела. Следва да се извърши анализ на причините за отлагане, вкл. набелязване на мерки за намаляване броя на отложените дела.

ОС – Шумен

Констатиран е изключително висок процент на отложените дела. Следва да се извършва периодичен анализ и мониторинг на причините за отлагане и да се вземат мерки за тяхното преодоляване, вкл. налагане на глоби на страните и вещите лица, когато с поведението си са станали причина за отлагане.

Трябва да бъде съобразен и фактът, че всички актове на съда по чл.83 ГПК подлежат на самостоятелно обжалване и едва след влизането им в сила, производството се оставя без движение за събиране на такса.

ОС – Силистра

Съдът е с рязко увеличение на процента на отложените дела. Препоръките са за периодичен анализ на причините за отлагане и набелязване на мерки за тяхното преодоляване, вкл. налагане на глоби на страните и вещите лица, когато с поведението си са станали причина за отлагане.

ОС – Търговище

Съдът е с отлични резултати за отлагаемост на делата. Няма дела с отменен ход по същество.

По показателя съдебни актове.

Срочността на изготвяне на съдебните актове е много добра, като за ОС – Добрич тя е 100%, за ОС – Търговище – 99%, за ОС – Варна – 98%, за ОС – Разград – 96%, за ОС – Шумен – 85.45% и за ОС – Силистра – 62%. По отношение на ОС – Силистра следва да се отправи препоръка за анализ на причините за същественото влошаване на показателя срочност.

Изцяло и частично отменените съдебни актове: ОС – Търговище – общо 36%; ОС – Добрич – общо 33.3%; ОС – Варна – общо 24%; ОС – Шумен – общо 12.5%, ОС – Разград – общо 44% и ОС – Силистра – общо 41%.

Увеличаването на процента на изцяло и частично отменените съдебни актове на ОС – Разград обуславя необходимостта от предприемането на съответни административни действия.

По отношение на ОС – Добрич са отправени препоръки за прецизиране на постановените диспозитиви по отношение на обжалваемостта на съдебните актове.

През 2019г. са налице отлични резултати за качеството в ОС – Шумен и ОС – Варна.

Констатирано е, че като цяло, постъпилите въззивни жалби се администрират правилно. Връщането на дела за администриране е изключение, а не тенденция.

По отношение на ОС – Шумен се отчита съществено намаление в броя на върнатите за администриране дела.

Към ОС – Добрич е отправена повторна препоръка за прецизиране на работата във връзка с администриране на постъпилите жалби. Предходно отправената препоръка не е изпълнена. Броят на върнатите за администриране дела продължава да е висок.

В ОС – Търговище броят на върнатите за администриране дела е двукратно увеличен.

В ОС – Разград също се наблюдава съществено увеличение на върнатите за администриране дела, като три от тях са върнати поради липса на произнасяне по чл.248 ГПК, останалите – за администриране. Налице е и случай, в който едно и също дело е връщано двукратно. Налага се засилване на проверката преди изпращане на делата в горната инстанция.

Препоръката към ОС – Силистра е за завишено внимание при комплектоването на делата за изпращане във въззивната инстанция, вкл. и от служба «Деловодство».

В ОС – Варна е налице увеличение броя на върнатите за администриране дела, което налага анализ и обсъждане в ТО.

По отношение на деловодната дейност е констатирано, че деловодните книги и регистри се водят съобразно изискванията на ПАС. В съдилищата е въведена система за периодична проверка на спрените дела от деловодителя на състава. Своевременно и регулярно се проверяват и оставените без движение дела.

Проверката установи, че всички окръжни съдилища са изпълнили дадените препоръки от предходната проверка, а случаите на неизпълнение са систематизирани в рамките на направените констатации по настоящата проверка.

Бяха направени следните констатации по съдилища:

ОС – Варна

В две предходни години проверката е приключила с препоръки за фиксиране на по-малък брой страници за том. В хода на текущия мониторинг са констатирани отново случаи, при които изпратеното първоинстанционно дело съдържа прекалено много страници и при работа се разпада, което налага повторното му закопчаване от деловодител на АС – Варна. Констатирани са пропуски и в деловодната работа – зашит съдебен акт в нехронологичен порядък, грешка в номерирането на книга, незашито разпореждане, като оригиналът му е връчен на страната, видно от върнатата в цялост призовка.

ОС – Добрич

Констатирани са случаи, в които след прекратяване на въззивното производство от АС – Варна и връщане на делото за администриране на постъпилата жалба, писменните документи за последващите правни действия на ОС – Добрич се пришиват към възивното дело, а не към първоинстанционното, от което са част.

На ОС – Търговище е препоръчана ежеседмичната проверка на спрените дела да се удостоверява с подписи на деловодител и съдия, вкл. посочване датата на проверката.

В ОС – Разград е констатирано неномериране на приобщена папка с доказателства.

VII.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Структурата на съдебната администрация е съобразена с разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата и Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата и включва:

- съдебни служители на ръководни длъжности 3 – съдебен администратор, административен секретар и главен счетоводител;
- съдебни служители от специализираната администрация 25.5 – 3 съдебни помощници, 7 съдебни секретари, 9 съдебни деловодители, 1 деловодител – регистратура, 2 призовкар – чистач и 0.5 служител по сигурността на информацията;
- съдебни служители от общата администрация 7 – 2 системни администратори, 1 връзки с обществеността, 1 счетоводител, 1 „специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация“ и технически длъжности - 1 домакин и 1 шофьор.

Дейността на специализираната администрация е изцяло насочена към подпомагане и осигуряване осъществяването на основната дейност на съда. Организацията на специализираната администрация е по отделения – Наказателно, Гражданско и Търговско. В трите отделения работят по трима съдебни деловодители, които обработват делата от тяхното

постъпване до приключването им. Съдебните секретари са разпределени по отделения - трима към Наказателно отделение и по двама към Гражданско и Търговско отделения.

Общата администрация, в своята цялост подпомага дейността на административното ръководство на съда. Тя се състои от главен счетоводител, експертни длъжности – обща администрация, включващи системни администратори, връзки с обществеността, счетоводител и специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация и технически длъжности – обща администрация – домакин и шофьор.

На някои от съдебните служители са възложени за изпълнение и допълнителни функции. Счетоводителят съвместява задълженията на касиер, а специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация на завеждащ регистратура за класифицирана информация. Дватама призовкари съвместяват и длъжността чистач, а деловодител - регистратура и архив. Функциите на финансов контролър се изпълняват от съдебния администратор.

Всички съдебни служители, работят добре в екип и при изпълнение на задълженията си следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. Взаимодействието между службите се основава на разбирателство и колегиалност. Тези принципи и добрите практики в това отношение спомагат за бързото, качествено и акуратно обслужване на гражданите, за утвърждаване престижа и авторитета на съдебната институция.

Добре подобреният състав от съдебни служители има безспорен принос за добрите резултати при насрочването, разглеждането и решаването в срок на различните видове дела.

Добрата подготовка, проявеното старание и желанието на съдебните служители да поддържат и повишават квалификацията си, бяха оценени при годишното им атестиране. Комисиите, извършили атестирането отчетоха, както високото равнище на професионална квалификация, така и подобряване на служебните взаимоотношения и работата в екип. За получени отлични оценки от атестирането и на основание чл.170 от Правилника за администрацията в съдилища, бяха повишен в ранг трима съдебни служители, а на един беше определен нов размер на основната заплата.

През 2019г. регулярно и по конкретни поводи са провеждани работни срещи със съдебните служители, на които са обсъждани и решавани текущи проблеми в организацията на работата на администрацията и предложения за подобряването ѝ. Съдебните служители своевременно се запознават с новите или изменени вътрешни правила и процедури, както и със заповедите на председателя, касаещи тяхната дейност.

Екипът от добре подготвени, повечето с дългогодишен опит съдебни служители, е неоценим помощник на магистратите при осъществяването на правораздавателната дейност.

През 2019г. различни обучения са преминали 18 съдебни служители, някои от които и по две.

Административният секретар Анна Гълъбова участва в обучение на тема „Управление и развитие на екипи. Екипна работа и ефективност.“, организирано по проект на НИП.

Съдебните помощници Августина Липованска, Симона Шангова и Милена Райновска участваха в регионални семинари на теми „Техники за преpraщане от съд към медиация“ и „Ефективна комуникация – специализирани техники в помощ на съдията при преpraщане към медиация“

През 2019г. Апелативен съд – Варна, като съд – партньор по Програмата за регионални обучения, провеждана по проект на НИП, организира регионален семинар и за съдебните служители на тема „Протокол и етикет“, в който взеха участие 13 съдебни служители от съда и съдебни служители от съдилищата от апелативния район.

По линия на регионалните обучения 8 съдебни служители са взели участие в обучение на тема „Организационно поведение. Управление на стреса.“, организирано от ОС – Варна.

По линия на РС на НССС е проведено обучение на тема „Уредба на работата на съдебната администрация. Работа в екип.“, в което участие взеха 4 съдебни служители.

Пресаташето на съда Елена Бангиева през 2019г. продължи участието си като лектор в обучения, свързани с изпълнение на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014 – 2020г. Тя беше лектор на обученията "Комуникационни умения и изпълнение на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020" и "Добри практики: форми на комуникация, работа с медии", както и на регионалните обучения организирани от АС – Варна за магистрати и съдебни служители.

Главният счетоводител Румяна Илиева е участвала в обучение, свързано с годишното счетоводно приключване.

VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (2014 – 2020) НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН – ВАРНА ЗА 2019 ГОДИНА

Медийната политика и комуникационните дейности на Апелативен съд-Варна следват заложените изисквания в приетата и утвърдена от ВСС (2015 г.) Комуникационна стратегия на органите на съдебната власт (КС), Медийната стратегия на органите на съдебната власт и

Наръчника за взаимодействие на органите на съдебната власт с медиите. Планирането и реализирането на комуникационните дейности на съда се осъществяваше от Елена Бангиева – експерт „Връзки с обществеността“ в Апелативен съд – Варна, в сътрудничество с ръководството на институцията, със съдии и служители.

Вече петима са назначените служители като експерти „Връзки с обществеността“ в съдебния район на Апелативен съд – Варна. През изминалата година са назначени двама нови служители в пресслужбите на Окръжен съд – Силистра и Окръжен съд – Разград: Пепа Денева и Илияна Банчева. С новопостъпилите кадри са проведени две едноседмични обучения по комуникационни умения. С оглед пенсионирането на досегашния експерт в Апелативен съд – Варна Елена Бангиева през декември 2019 г. започна обучението на човек, който ще я замени на тази позиция.

- Окръжен съд – Варна – Дияна Иванова,
- Районен съд – Варна – Стела Янкова,
- Окръжен съд – Добрич – Емилия Укова.
- Окръжен съд – Силистра – Пепа Денева
- Окръжен съд – Разград – Илияна Банчева

В останалите окръжни съдилища от региона ПР-функции изпълняват упълномощени служители или съдии:

- Окръжен съд – Шумен – съдебен помощник – Стилиян Стилиянов,
- Окръжен съд – Търговище – съдия Татяна Даскалова,

Планиране, изпълнение и отчитане на комуникационни дейности

Пет години след приемането на Комуникационната стратегия на органите на съдебната власт през 2015 г. можем да кажем, че вече са утвърдени единни комуникационни стандарти, канали и инструменти за ефективен обмен на информация. Целта е съдилищата от апелативния район да имат по-голяма обществена и медийна активност, прозрачност и публична комуникация. Този процес е обвързан с разписването и утвърждаването на собствен План за изпълнение на дейностите по Комуникационната стратегия от всеки един съд в района (общо 27).

В своя индивидуален план всеки съд планира конкретни комуникационни дейности, посочват се очакваните резултати, отговорните лица за провеждането и график за изпълнението им. Всеки план предвижда ресурсно обезпечаване и прилага индикатори за изпълнение. В края на годината АС-Варна изготви отчет на плана в апелативния регион. Апелативният съд планира комуникационни дейности с Годишен план за изпълнение на КС, утвърден от председателя на

съда. В него, освен дейностите, предвидени за самия съд, се включват и тези за всички 6 окръжни и 20 районни съдилища в съдебния район.

В Годишния комуникационен план на АС-Варна за 2019 година беше заложено изпълнението на 5 средносрочни, дългосрочни и специфични цели:

Повишаване професионалната квалификация и компетентност по публична комуникация на съдии и служители от АС – Варна и от съдилищата в апелативния район

Подобряване на комуникацията с регионалните медии и кореспондентите на националните СМО в апелативния район, проактивна комуникация със социалните медии и интернет изданията

– Задълбочаване на специфичната вътрешна комуникация

- Повишаване на правната култура, грамотност и информираност на младите хора, както и на общности със специфични потребности за работата на съдилищата от Апелативния съдебен район

- Разширяване на партньорството със сродни съдилища от страни в ЕС. Реализиране на съвместни проекти в областта на правоприлагането с международни НПО

Изпълнението на всяка една от целите се осъществява с планирани дейности. Отчитането им е на годишна база пред ВКС и ВСС. В самостоятелна таблица пред ВКС се отчитат индикаторите за изпълнение на комуникационните дейности и тяхната успеваемост на всички 6 окръжни, на 20-те районни съдилища и на Апелативен съд – Варна. В отделен отчет се анализира изпълнението на Годишния план за комуникационните дейности на целия апелативен район – Приложение към Годишния отчетен доклад – 2019 г.

И през 2019 г. съдилищата планираха в Комуникационните си планове приоритетните си цели, свързани с подобряване на взаимодействието с регионалните и национални медии, повишаване на правната култура на гражданите и в частност на подрастващите, усъвършенстването на комуникацията с вътрешни и външни целеви групи – съдии, съдебни служители, други органи на съдебната власт, държавни и обществени институции, представители на гражданското общество и неправителствения сектор. Анализът на изпълнението на годишния комуникационен план на АС – Варна и плановете на съдилищата от съдебния район показва, че за пета поредна година набелязаните цели се изпълняват с повече на брой дейности и обхващат по-голям брой участници.

Анализът на изпълнението на отчетените чрез индикаторите резултати сочи, че съдилищата от апелативния район имат устойчива, последователна и развиваща се политика в посочените комуникационни дейности. Всички 6 окръжни, 20-те районни съдилища и Апелативен

съд – Варна надграждат чувствително, освен по обем, и по качество на изпълнението практиките за работа с ученици и студенти.

Взаимодействие с младите хора и образователни инициативи

През 2019 г. всички съдилища засилиха взаимодействието с младите хора – в училища и университети, с цел повишаване на юридическата им грамотност и базисните им познания за работата на органите на съдебната власт. Освен утвърдените, са инициирани и осъществени нови образователни практики. В различните кампании, инициативи, проекти и събития, насочени към широката общественост и образователната сфера, са участвали близо 6 хиляди млади хора от над 80 училища и две висши учебни заведения, което е ръст с 50%, в сравнение с обхванатите около 4 хиляди представители на посочените целеви групи през 2018 г.

Широк обществен отзвук намериха информационно-образователните инициативи: „Дни на отворените врати в съда“ и мащабно реализираната национална образователна програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, 10 са регионалните проекти за ученици и студенти – „Час по правосъдие“ /само този проект е с 12 проведени прояви и е обхванал повече от 1200 ученици/, „Младите и правосъдието“, „Правото в действие“, „Прозрачен, достъпен и независим съд с високо обществено доверие“, „Час по Конституция“, „Открито за съдебната власт“, „Децата и съдът“, „Седмица на правото“, „Съдът влезе в училище“, „Дни на медиацията“, „Медиите и съдът“, 20 публични лекции на правни теми пред студенти, беседи, дискусии, срещи и др.:

1 – В националния образователен проект между ВСС и МОН – „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ бяха пряко ангажирани над 40 съдии от целия апелативен район.

2 – В информационната кампания «Ден на медиацията» са проведени 12 тематични беседи. Само за района на Окръжен съд – Варна 76 са проведените медиации, а постигнатите по този способ извънсъдебни споразумения са 37.

3 – Окръжният и Районният съд във Варна продължиха работа по Приложно-образователния проект „Правото в действие“ съвместно с Икономически университет – Варна във връзка с разкритата нова специалност в ИУ – Варна – «Съдебна администрация».

4 – 9 са симулираните наказателни процеси в региона.

5 – Мащабни и многобройни бяха проявите, с които в целия апелативен район беше отбелязана 140-тата годишнина от приемането на Конституцията на Република България:

- 27 са проведените Дни на отворени врати във всички съдилища, посветени на Деня на Конституцията на РБ. В АС – Варна беше проведен още един допълнителен открит ден, извън планирания на 12 април. Общо се включиха 1486 участници.

- От Апелативния съд във Варна беше изнесена публична лекция, посветена на 140 години от създаването на Търновската конституция за студенти от ИУ – Варна.

- От Окръжния съд бе проведена конференция „140 години конституционни устои на държавата“

Социалните проекти в апелативния район са 5. Продължава институционалната подкрепа на Апелативния съд за дейността на Школата по изобразително изкуство за таланти деца и младежи в неравностойно положение „Дедал“ – чрез постоянна изложбена площ в АС-Варна за представяне на произведения на младите автори и техните преподаватели.

Окръжен съд Шумен проведе шахматен турнир „Подкрепи и насърчи“, кулинарна изложба с благотворителна цел, изложба на тема „Забравените детски игри“, а Районният съд в Ген. Тошево – конкурс за детска рисунка „Съдът през погледа на децата“- РС – Ген. Тошево.

В резултат, както посочихме по-горе, ръстът на младите хора – ученици и студенти, обхванати в образователните програми и проекти нарасна с 50%. Всички те получиха широк спектър от правна информация, пряк достъп и впечатления „от първо лице“ от съдебната зала, работата на съдии и служители, и предоставяните съдебно-административни услуги. Над 190 съдии и служители взеха активно участие в подготовката и провеждането на образователните проекти. Събитията и инициативите, насочени към гражданите са били 139 при 122 за 2018 г, което е ръст с 13,9%.

Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура са 43.

В края на 2019 г. всички уебсайтове на съдилищата бяха унифицирани и включени към Единния портал за електронно правосъдие при ВСС, а служителите Връзки с обществеността и системните администратори бяха обучени да администрират данните и информацията в тях.

Взаимодействие с медиите

Чувствителен е ръстът по отношение присъствието на теми, свързани със съдебната власт в медиите. Медийните участия, в т.ч. прессъобщения, пресконференции, медийни изяви, участия в репортажи на регионални и национални средства за масова информация се увеличиха с 20% - те са 2151 през 2019 при 1796 за 2018.

Само за Апелативен съд – Варна отчитаме 82 прессъобщения, свързани с правораздавателната дейност и по теми, посветени на работата, проектите и събитията,

организиран от съда; 141 публикации във ФБ страницата на АС – Варна. 362 са публикациите в електронните издания, 47 са участията в тематични и обзорни предавания и новинарски репортажи, провели сме една пресконференция по повод публичния годишен отчет на съда, 15 са предоставените справки на журналисти по конкретни казуси и дела.

Засили се комуникацията на съда чрез социална мрежа Фейсбук, която се използва от все повече потребители в България. 2481 са последователите в профилите и Фейсбук страниците на 6-те съдилища от съдебния район на АС – Варна: АС – Варна, ОС – Варна, ОС – Търговище, ОС – Шумен, РС – Генерал Тошево, РС – Велики Преслав. Можем да заключим, че информацията за съдебни актове и различни социални и образователни инициативи достига до все по-широк кръг потребители на социалната мрежа и се радва на все по-голямо обществено одобрение.

В 6-те те окръжни съдилища се проведеха 6 работни срещи с представители на национални и регионални медии.

Осъществени бяха 2 обучителни семинара с представители на медиите в съдебния район на ОС – Шумен. В резултат 12 журналисти повишиха правната си осведоменост и грамотност, а с това и разбирането за дейността на органите на съдебната власт.

Вътрешна комуникация

Утвърди се практиката на ежедневна и активна вътрешна комуникация в съдилищата от съдебния район. В интранет страниците на съдилищата от апелативния район са публикувани 1233 вътрешноинформационни бюлетини, заповеди и вътрешни правила, съобщения и документи за сведение и помощ на съдиите и съдебните служители. В мрежи от споделени папки ежедневно съдии и служители обменят информация от служебен интерес. Различните платформи за вътрешна комуникация се използват интензивно всеки ден за обмен на файлове, кореспонденция и съобщения. Те доказаха своята ефективност, като подобриха значително професионалното взаимодействие.

Повишаване на компетентността по публични комуникации

Увеличи се професионалната квалификация и компетентността по публична комуникация на съдии и служители от АС – Варна и от съдилищата в апелативния район. Драматично се увеличи броят на обученията, свързани с развиване на комуникационни умения. Общо за съдебния район на Апелативен съд – Варна те са 72, което е ръст от 118% в сравнение с 2018 г., когато са били 33.

В АС - Варна бяха проведени следните обучения:

- „Механизми за успешна комуникация в извънредни и кризисни ситуации в органите на съдебната власт“. Обучени бяха 74 съдии от съдебния район

- „Протокол и етикет – част 2“. Обучени бяха 134 съдебни служители.

- Продължаващо обучение в областта на защита на личните данни

През 2019г. Елена Бангиева - експерт Връзки с обществеността на Апелативен съд-Варна взе активно участие в инициирането, планирането и организирането на комуникационни дейности, инициирани от АС-Варна, ВСС и НИП, където тя е лектор. Изготви следните презентации и обучения:

- „Сфери на комуникационна компетентност“.

- „Социалните медии и съдебната власт“.

- „Механизми за успешна комуникация в извънредни и кризисни ситуации в органите на съдебната власт“

- „Протокол и етикет“

- „Практическо обучение по планиране на комуникационни дейности и използване на различни комуникационни инструменти“

Завеждащият пресслужбата планира комуникационните мероприятия на Апелативен съд – Варна в Плана за дейности по изпълнение на КС на съдебната власт и координира активизирането и осъществяването им в целия апелативен съдебен район. Проведе обучение на новоназначените служители за връзки с обществеността в Силистра и Разград. Координира и организира основните комуникационни дейности – образователна програма, връзки с медиите, институциите и неправителствения сектор. ПР-експертът изготви периодични справки - отчети пред ВКС на Република България по изпълнението на комуникационните цели, дейностите и индикаторите за отчитането им за всички 27 съдилища от апелативния район – в 2 индикативни таблици.

През цялата година Елена Бангиева изготвя прессъобщения, отразяващи дейността на Апелативен съд - Варна и отговаряше за публикуването им в уеб страницата и Фейсбук профила на съда. Координира медийните изяви на представители на съда. Като резултат дейността на съда бе коректно и разбираемо представена в регионалните, централните, специализираните и социалните медии.

Международно сътрудничество и взаимодействие с НПО

И тази година Апелативен съд – Варна продължи партньорството с Областния съд Нюрнберг, като посрещна гостуваща делегация. Европейски съдии бяха на работни посещения в ОС – Варна, РС – Варна, РС – Балчик.

Продължава и тенденцията на устойчиво сътрудничество с неправителствения сектор, както в Апелативен съд – Варна, така и в съдилищата от апелативния район.

Изводи

Анализът на данните за изпълнението на комуникационните дейности през 5-та година от прилагането на Комуникационната стратегия води до извод за провеждане на устойчива активна политика от всички съдилища в апелативния район, както по отношение на вътрешната комуникация, така и при взаимодействието с важни за съдебната система външни общности. Съдилищата продължават да развиват адекватни дейности по отношение на всички целеви групи, с които си взаимодействат.

Можем да направим извод, че се усъвършенстват уменията за планиране и изпълнение на комуникационни дейности, както и комуникационната компетентност на съдиите и служителите.

Предизвикателства и перспективи

Световната пандемия, свързана с разпространението на COVID-19 в България и обявеното на територията на страната извънредно положение поставя пред сериозно изпитание комуникационните дейности през следващата година. Апелативен съд – Варна и съдилищата в Североизточна България категорично ще продължат ежедневната работа по обезпечаване на обществеността и средствата за масово осведомяване с актуална информация за дейността на съдебната власт. Реална е опасността обаче от намаляване на проявите по различните образователни проекти и програми, с оглед наложените забрани за събирания на хора и масови мероприятия.

Убедени сме, че ограниченията няма да попречат на професионализацията на ПР-експертите и упълномощените съдебни служители в изпълнението на комуникационните им ангажименти. Началният етап на натрупване на опит на част от служителите Връзки с обществеността в съдебния район изисква допълнително обучение. Предвид потенциала на неприсъствени форми на обучение и онлайн семинари, това също е възможност за повишаване на квалификацията им, в случай че останалите варианти останат ограничени.

IX. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Апелативен съд - Варна, ползва пети, последен етаж в сградата на Съдебната палата, в която се помещават и Окръжен съд, Апелативна и Окръжна прокуратури.

За поредна година поставяме въпроса за недостатъчната материалната база, която е изчерпила отдавна всички свои обективни възможности. Това налага нейното разпределение по възможно най-рационалния и ергономичен начин, при спазване на всички правила за здравословни и безопасни условия на труд. Всеобщ проблем на институциите, настанени в сградата е крайно недостатъчният брой на помещенията. Сградата е пренаселена и трудно може да поеме обособяването на нови работни места.

През последните години се предприеха редица трансформации на наличната база, за да се обезпечат места на съдиите и служителите от Апелативен съд – Варна. Съдиите работят по трима в един кабинет, а там, където това обективно не е възможно – по двама. Същото е положението и с канцелариите на съдебните служители, където в четири работят по трима, а след отделянето на съдебните секретари на трите отделения в отделно помещение са настанени седем служители. Това безспорно създава неудобства и пречи на нормалното изпълнение на служебните задължения. Изводът, който се налага е, че с всяка следваща година проблемът с недостига на кабинети се задълбочава и влошава условията на труд.

Апелативен съд - Варна, разполага с една съдебна зала, в която заседават съдебните състави и на трите отделения. Помещението до съдебната зала се ползва за канцелария на съдебните помощници, но разположението му в съседство със залата и отдалечеността му от другите канцеларии на съда, създава известно неудобство, както за съдебните състави, така и за работещите в него. На този етап, това е възможно най-доброто разрешение на проблема с недостига на помещения.

Финансовата и счетоводната дейност на съда беше изцяло организирана и съобразена с нормативните изисквания и принципите на законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства, в рамките на утвърдената за 2019г. бюджетна сметка на съда.

Отчетените приходи на Апелативен съд - Варна към 31.12.2019г. са в размер на 699 919 лв., от които най – голям относителен дял – 97.14 % имат приходите от съдебни такси в размер на 679 911 лв. Следват приходи от други неданъчни приходи – 16 010 лв. и приходите от лихви по банковите сметки на съда в размер на 3 998 лв.

Събраните приходи през 2019г. бележат изменение в посока намаление с 131 977 лв. спрямо отчетените през 2018г., които са били 831 896 лв. Независимо, че се наблюдава увеличение постъплението на търговски дела за 2019г., намалението на приходите от държавните такси може да се обясни с постъплението на дела с различен материален интерес в

сравнение с предходната година. В същото време се наблюдава увеличение на приходите от възстановени разходи и разноски по наказателни дела, което показва за добра събираемост.

Извършените разходи са в рамките на утвърдената бюджетна сметка на съда за 2019г., като разходи с най-голям относителен дял са тези за заплати – 73.89 %. След тях се нареждат 15.15% разходи за осигурителни вноски, 5.40 % разходи за други възнаграждения и плащания на персонала, 4.84% разходи за текуща издръжка, 0.72% разходи за придобиване на ДМА и НДМА и разходите за платени данъци и такси.

При извършване на разходите са спазвани принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Същите са извършвани икономично, целесъобразно и единствено, с цел осигуряване на добри условия за ефективно протичане на работния процес.

В Апелативен съд – Варна е изградена и функционира Система за финансово управление и контрол. Прилаганите контролни дейности и процедури представляват непрекъснат ежедневен процес, в резултат на който се гарантира законосъобразност, целесъобразност, ефективност и икономичност при извършване на разходите на бюджетни средства.

Независимо от проблемите с недостатъчното физическо пространство, ръководството на съда полага усилия за подобряване на условията на работа на съдиите и съдебните служители. През последните три години поетапно се ремонтират кабинети и съдебни канцеларии.

През 2019г. беше извършен ремонт на единия коридор и стълбищното фоайе, включващ боядисване и подмяна на осветителните тела. Подменени бяха с нови, енергоспестяващи и подобряващи осветеността в помещенията, осветителните тела в половината от съдебните канцеларии и съдийски кабинети. Бяха извършени разходи за ремонт и профилактика на климатици, периферни устройства и на оборудване.

В рамките на утвърдената за 2019г. бюджетна сметка бяха осигурени средства за изпълнение задължението на работодателя за провеждане на профилактични медицински прегледи и снабдяване на работещите ежедневно с компютър магистрати и съдебни служители с лични предпазни средства – очила за работа с компютър.

Х.ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ.

Всички работни места в Апелативен съд Варна са оборудвани с необходимата компютърна и периферна техника. Към всяка компютърна конфигурация е включено електрозахранващо устройство, осигуряващо защита на данните, при токови удари и спиране на електрозахранването. Всички персонални компютри в Апелативен съд – Варна са свързани в

локална компютърна мрежа и са членове на домейн, което позволява централизирано управление на работните станции.

През 2019г. бяха закупени 9 броя 19” монитора, с които бяха заменени старите - амортизирани и морално остарели, в експлоатация от 2007 година. Също със средства от бюджетната ни сметка бяха закупени 3 броя непрекъсваеми токозахранващи устройства и един брой лазерно мултифункционално устройство. През изминалата година, със средства отпуснати от ВСС, беше закупено мултифункционално мрежово устройство с функции копиране, сканиране и принтиране. Свързано е в локалната мрежа на съда с възможност за ползване от всички работни места и обезпечава работа с голяма обем документи. В течение на годината бяха подменени 4 броя непрекъсваеми токозахранващи устройства и 10 батерии за ТЗУ.

Независимо от обезпечеността на съда с техника, ежегодно стои въпросът с нейното осъвременяване, което ще продължи и през следващите години.

В Апелативен съд – Варна е създадена и се поддържа възможност за търсене на съдебна практика. Всички съдебни актове са структурирани по видове дела и година на произнасяне. Търсенето се извършва чрез windows explorer и използване на възможността му да търси в съдържанието на документи по зададен стринг. По този начин отпадна необходимостта от закупуването или разработването на допълнителен софтуер.

От 2000г. в Апелативния съд - Варна е въведена деловодната програма на Информационно обслужване АД САС „Съдебно деловодство”. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за регистрация и управление на съдебните дела, предоставяне на справки на страните по делата, изготвяне на статистически отчети, водене на съдебните книги и поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървъра и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството.

През 2019 година на САС „Съдебно деловодство” са направени множество актуализации, отнасящи се до обмена на данни с Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и достъпа на страните по делата и техните процесуални представители до трансферираните данни. Реализирана е функционална възможност за изтегляне на данни за „Дата на връчване“ на конкретна призовка/съобщение, изпратена от текущия съд за електронно връчване през ЕПЕП.

Реализирани са промени в номенклатурите на ЕИСПП и са добавени нови функционални възможности за вписване на събития. Допълнен е алгоритъмът за генериране на комуникационни пакети при изпращане на данни към Информационната система за производствата по несъстоятелност (ИСПН).

През 2019г., използваната от съдиите и служителите на съда вътрешната интранет страница, която осигурява достъп до актуална информация, необходима за ежедневната работа, беше оптимизирана.

В Апелативен съд – Варна се управлява комуникацията, свързана с безхартиения електронен обмен на данни между съдилищата от апелативния район и страната, както и свързаността на апелативния район с ядрото на ЕИСПП. УЕБ Порталът предоставя достъп на оторизирани потребители до информация за движението на съдебните дела в съдилищата от апелативния район, както и до протоколи от открити заседания и съдебни актове от електронните папки на делата,.

В съдебната зала е инсталирана система за аудио запис на заседанията, което свежда до минимум възможността за неточности и грешки при изготвяне на протоколите от съдебни заседания. Осигурена е техническа възможност за презентиране на веществени доказателствени средства – експертизи, материали.

От началото на 2014 година в съдебната зала е инсталирана техника за осъществяване на видеоконферентни връзки.

Ежедневно се предават комуникационни пакети с реални данни към ядрото на ЕИСПП и се извличат реални данни в структуриран вид от ядрото на ЕИСПП. Седем служители от АС-Варна имат достъп до справочната дейност към ядрото на ЕИСПП с цифров сертификат.

Успешно се използва и внедреният към деловодната система модул „Призовкар“, чрез който се изпращат данни за изготвените призовки до призовкарите, обслужващи района на град Варна.

В помощ на ежедневната си работа съдебните служители и съдиите имат осигурен достъп /след съответната регистрация/ и до други бази данни – Националната база данни „ГРАО“, Агенция по вписванията, Търговски регистър, Портал за отдалечен достъп до съдилищата от Апелативен район Варна и др.

Във връзка с изискванията за разпределение на постъпващите за образуване дела, на принципа на случайния подбор от 01.10.2015г. се използва утвърдената от ВСС Централизирана система за разпределение на делата.

Във връзка с приетите правила за оценка на натовареността на съдиите, които влязоха в сила на 01.04.2016г., в Апелативен съд - Варна се използва Системата за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС).

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 7 - модули Право, Практика, Процедури, Финанси и Апис регистър плюс, както и модулите Евро Право и Евро

Финанси. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват се своевременно, по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват - единен счетоводен програмен продукт Контото, ПП за работните заплати TERES, модул „Личен състав” към ПП за работните заплати и ПП за платежни документи.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри се осигурява, с използването на антивирусен софтуер ESET NOD32.

Създаденият интернет сайт на Апелативен съд Варна се поддържа редовно, като своевременно се актуализира информацията в него. Информационният портал на съда съдържа исторически данни, справочна информация, информация за структурата на съда, прессъобщения за постановени съдебни актове и за събития, състояли се в АпС – Варна, декларации на съдебните служители по ЗПКОНПИ, насрочени съдебни заседания (Таблица) и постановени съдебни актове. Съгласно изискванията на Закона за съдебната власт, в него се публикуват отчетните доклади за работата на съда и постановените съдебни актове, като се спазват изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ. От 01.12.2019г. беше пуснат в реална експлоатация новият сайт на Апелативен съд – Варна, реализиран по изпълнявания от ВСС проект по Оперативна програма „Добро управление“ с наименование „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“.

Дейностите по инсталиране, актуализиране и поддръжка на софтуера за управление на делата, правно – информационните системи и останалите програмни продукти, необходими за пряката работа на магистрати и служители, се изпълняват от системните администратори на съда.

XI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ

От представените данни за цялостната работа на Апелативен съд - Варна могат да се направят следните изводи:

- През 2019 година е налице увеличение броя на постъпилите дела. Общият брой на постъпили дела през 2019 г. е 1913 бр., при 1855 бр. за 2018 г. и 1789 бр. за 2017 г
- Общият брой свършени дела за 2019 г. е 1832 бр, при 1871 бр. за 2018 г. и 1843 за 2017 г.
- Общо за всички дела в съда показателят „бързина“ на разглеждане на делата сочи подобряване в сравнение с предходната година – 87% за 2019 г., спрямо 86 % за 2018 г. и 84% за 2017г. Следва да се отбележи, че този показател е подобрен в Наказателно отделение,

където за 2019 г. е 86% спрямо 78% за 2018 и 2017 г. Устойчив е показателят за Гражданско и Търговско отделения.

➤ Един от най-сериозните показатели за ефективността на работата на съда е процентът на постановените съдебни актове в едномесечен срок от обявяването им. Оценката за този показател в работата на АС - Варна е изключително висока. И през 2019 г. изготвените в едномесечен срок съдебни актове са 96 %, какъвто процент е бил и през 2018 г. Нивото на този показател е изключително висок и е свидетелство за високия професионализъм и отговорност на съдиите.

➤ По отношение качеството на съдебните актове, през отчетния период процентът на отменените съдебни актове е 12,85% при 12,25 % за 2018 г., докато през 2017 г. този процент е 17,72 %. Потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове за 2019 г. е 77,57%, докато през 2018 г. те представляват 79,86 %, при 72,38 % за 2017 година, което е атестат за високото качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

➤ Устойчив е показателят натовареност по щат и действителна натовареност, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. И тук изводът е, че той е резултат от достигнатия оптимален съдийски щат на АС - Варна.

➤ През 2019 година се запази тенденцията за увеличаване на делата с фактическа и правна сложност и на делата, по които въззивният съд събира доказателства.

Запазва се трайната тенденция в работата на Апелативен съд-Варна за приключването на делата в кратки срокове, постановяването в законоустановените срокове на съдебните актове и тяхното качество.

Продължителността във времето за финализиране на обявените от ВСС магистратски конкурси и тази година доведе до попълване на съдийския щат в Апелативен съд – Варна, чрез командироване на съдии от апелативния район.

Щатната численост на съдебните служители остана непроменена.

Материалната база, с която разполагаме остава непроменена и ни изправя пред трудното изпитание да осигурим нормални работни условия за поредна година.

Анализът на данните за изпълнението на комуникационните дейности през 5-та година от прилагането на Комуникационната стратегия води до извод за провеждане на устойчива активна политика от всички съдилища в апелативния район, както по отношение на вътрешната комуникация, така и при взаимодействието с важни за съдебната система външни общности. Съдилищата продължават да развиват адекватни дейности по отношение на всички целеви групи, с които си взаимодействат.

➤ Можем да направим извод, че се усъвършенстват уменията за планиране и изпълнение на комуникационни дейности, както и комуникационната компетентност на съдиите и служителите.

➤ И тази година Апелативен съд – Варна продължи партньорството с Областния съд Нюрнберг, като посрещна гостуваща делегация. Европейски съдии бяха на работни посещения в ОС – Варна, РС – Варна, РС – Балчик.

➤ Продължава и тенденцията на устойчиво сътрудничество с неправителствения сектор, както в Апелативен съд – Варна, така и в съдилищата от апелативния район.

Отчетените данни за 2019 година в доклада са резултат от професионалното отношение, отговорността и мотивираността през цялата година на всички съдии и съдебни служители.

XII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.

/сравнителен анализ за изследвания тригодишен период /

Постъпили за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район:

➤ 2017 г. – 140 съдии, са разглеждали 13253 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд, в Апелативния район е 95 дела.

➤ 2018 г. – 137 съдии, са разглеждали 12980 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район е 95 дела

➤ 2019 г. – 133 съдии, са разглеждали 12986 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд, в Апелативния район е 98 дела.

Отчитаме тенденция на леко увеличение броя, на общо постъпилите за разглеждане дела, в сравнение, с предходната 2018 година, както и по отношение на средната натовареност – леко увеличение в сравнение с предходните години.

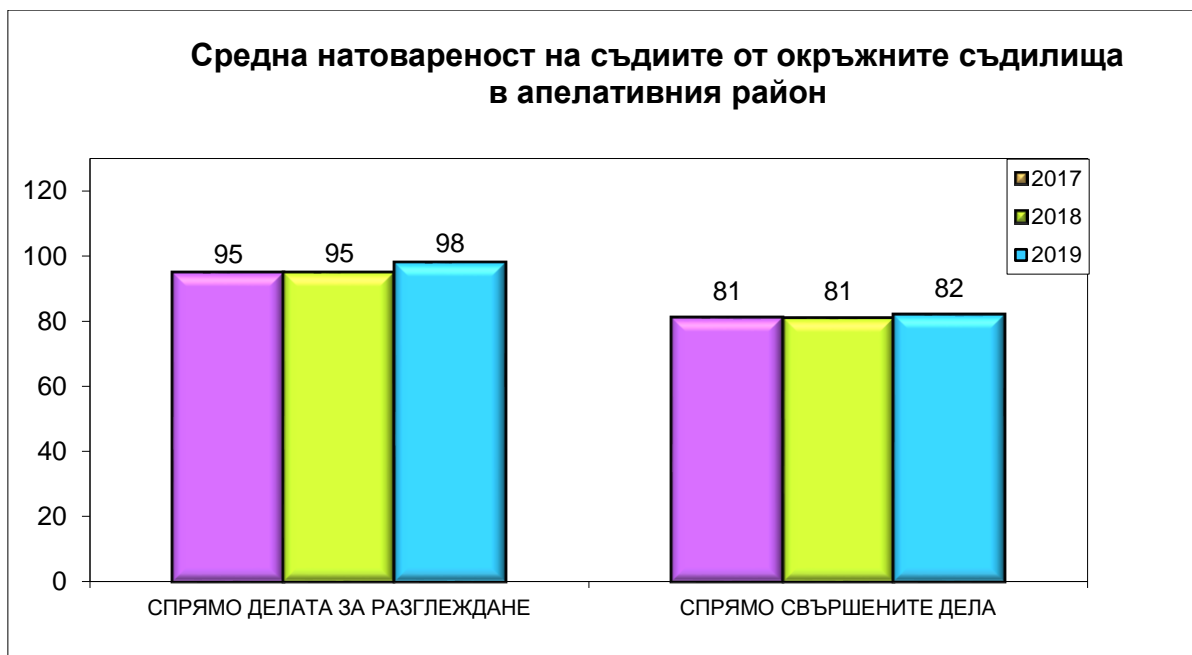
Свършени дела в окръжните съдилища от Апелативния район:

➤ 2017 г. – свършени общо 11408 дела от 140 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС е 81 дела;

➤ 2018 г. – свършени общо 11116 дела от 137 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС, спрямо свършените дела е 81 дела;

➤ 2019 г. – свършени общо 10885 дела от 133 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС е 82 дела.

През 2019 г. се наблюдава устойчивост на средната годишна натовареност на един съдия от окръжните съдилища в района, спрямо 2018 г. и 2017 година.

По окръжни съдилища данните за средната натовареност по щат на съдиите са следните:

На първо място по показателя натовареност спрямо дела за разглеждане е Варненският окръжен съд (ВОС), за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2017 г. – 7476 дела
- 2018 г. - 7575 дела
- 2019 г. – 7277 дела

Броят на съдиите по щат, през 2017 - 70, през 2018 г. - е 70 и през 2019 г. - 68.

Средната натовареност на един съдия по този показател дела за разглеждане е 107 дела за 2017 г., 108 дела за 2018 г. и 107 дела за 2019 г.

Свършени дела във ВОС:

- 2017 г. – 6234 дела
- 2018 г. – 6429 дела
- 2019 г. – 6010 дела

Средната натовареност на един съдия от ВОС, по този показател е 89 дела за 2017 г., 92 дела за 2018 г. и 88 дела за 2019 г.

На второ място е Добричкият окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2017 г. – 1615 дела
- 2018 г. – 1560 дела
- 2019 г. – 1823 дела

Средната натовареност на съдиите от ОС Добрич е както следва 81 дела за 2017 г., 82 дела за 2018 г. и 101 дела за 2019 г.

Свършени дела:

- 2017 г. – 1441 дела
- 2018 г. – 1354 дела
- 2019 г. – 1534 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е 72 дела за 2017 година, 71 дела за 2018 г. и 85 дела за 2019 г.

На трето място по този показател е Разградският окръжен съд:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2017 г. – 1037 дела
- 2018 г. - 996 дела
- 2019 г. – 973 дела.

Средната натовареност на съдиите от ОС-Разград е, както следва: 104 дела за 2017 г., 100 дела за 2018 г. и 97 дела за 2019 г.

Свършени дела:

- 2017 г. – 929 дела
- 2018 г. – 872 дела
- 2019 г. – 860 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд, е както следва 93 дела за 2017 г., 87 дела за 2018 г. и 86 дела за 2019 г.

На четвърто място е Шуменският окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2017 г. – 1287 дела
- 2018 г. – 1252 дела
- 2019 г. – 1258 дела

Средната натовареност на съдия от ОС - Шумен е , 86 дела за 2017 г., 83 дела за 2018 г. и 90 дела за 2019 г.

Свършени дела:

- 2017 г. – 1163 дела
- 2018 г. – 1093 дела
- 2019 г. – 1052 дела

Средната натовареност, на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е 78 дела за 2017 година, 73 дела за 2018 г. и 75 дела за 2019 г.

На пето място е Силистренският окръжен съд, със следните данни:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2017 г. – 1039 дела
- 2018 г. - 913 дела
- 2019 г. – 864 дела

Средната натовареност е 87 дела за 2017 г., 91 дела за 2018 г. и 86 дела за 2019 г.

Свършени дела:

- 2017 г. – 929 дела
- 2018 г. – 774 дела
- 2019 г. – 738 дела

Средната натовареност за свършени дела на един съдия от този съд е 77 дела за 2017 г. , 77 дела за 2018 г. и 74 дела за 2019 г.

И на шесто място е Окръжният съд -Търговище:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2017 г. – 799 дела
- 2018 г. – 684 дела
- 2019 г. – 791 дела

Средната натовареност е 61 дела за 2017 г., 53 дела за 2018 г. и 61 дела за 2019 г.

Свършени дела:

- 2017 г. – 712 дела
- 2018 г. – 594 дела
- 2019 г. – 691 дела

Средната натовареност на един съдия от ОС - Търговище по този показател 55 дела за 2017 г. , 46 дела за 2018 г. и 53 дела за 2019 г.

Средната натовареност за 2019 година в апелативния район е най-висока за съдиите от Окръжен съд Варна, спрямо делата за разглеждане – 107 дела и спрямо свършените дела – 88.

Сравнителна таблица за натовареността по щат и действителна за 2019 година по окръжни съдилища в апелативен район Варна:

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
ОС- ВАРНА	8,92	7,37	10,98	9,07
ОС-ДОБРИЧ	8,44	7,10	10,85	9,13
ОС-РАЗГРАД	8,11	7,17	9,01	7,96
ОС-ШУМЕН	7,49	6,26	7,62	6,38
ОС-СИЛИСТРА	7,20	6,15	8,47	7,24
ОС-ТЪРГОВИЩЕ	5,07	4,43	7,19	6,28

Свършени дела в 3-месечен срок и процентно съотношение.

През 2017 г. от общо свършените от окръжните съдилища, в 3-месечен срок са свършени 9617 дела, което представлява 84 %.

През 2018 г. от общо свършените от окръжните съдилища, в 3-месечен срок са свършени 9485 дела, което представлява 85 %.

През 2019 г. от общо свършените от окръжните съдилища в 3-месечен срок са свършени 9212 дела, което представлява 85 %.

В процентно съотношение е налице устойчивост на този показател.

По окръжни съдилища свършените в 3-месечен срок са, както следва:

Окръжен съд - Варна

- 2017 г. - 5064 дела, или 81 %
- 2018 г. – 5313 дела или 83 %
- 2019 г. – 4957 дела, или 82 %

Окръжен съд - Добрич

- 2017 г. – 1221 дела, или 85 %
- 2018 г. – 1195 дела, или 88 %
- 2019 г. – 1315 дела, или 86 %

Окръжен съд - Шумен

- 2017 г. – 1070 дела, или 92 %
- 2018 г. – 975 дела, или 89%
- 2019 г. – 899 дела, или 85 %

Окръжен съд - Силистра

- 2017 г. – 799 дела, или 86 %
- 2018 г. – 686 дела или 89 %
- 2019 г. – 642 дела, или 87 %

Окръжен съд - Разград

- 2017 г. – 806 дела, или 87 %
- 2018 г. – 782 дела, или 90 %
- 2019 г. – 771 дела, или 90 %

Окръжен съд - Търговище

- 2017 г. – 657 дела, или 92 %
- 2018 г. – 534 дела, или 90 %
- 2019 г. – 628 дела, или 91 %.

Налице е устойчивост на показателя свършени в тримесечен срок дела. Най-добър резултат имат ОС – Търговище и ОС – Разград, следвани от ОС – Силистра и ОС -Добрич, ОС – Шумен и ОС - Варна.

Този показател се влияе от натовареността на окръжните съдии и въпреки това окръжните съдилища от района са решавали делата в 3-месечен срок в диапазон от 82 до 91 %, а средният процент на решените дела в 3-месечен срок от окръжните съдилища, в апелативния район е 85 %, което е много добро постижение за срочност.

XIII.ОБОЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.

➤ През 2017 г. са разгледани 77087 дела от 160 съдии, или по 482 дела средно годишно на районен съдия

➤ През 2018 г. са разгледани 76253 дела от 159 съдии, или по 480 дела средно годишно на районен съдия.

➤ През 2019 г. са разгледани 77760 дела от 159 съдии, или по 489 дела средно годишно на районен съдия.

През периода 2017 - 2019 г., са разглеждани средно годишно 77033 дела и средната натовареност на един районен съдия е по 483 дела на година.

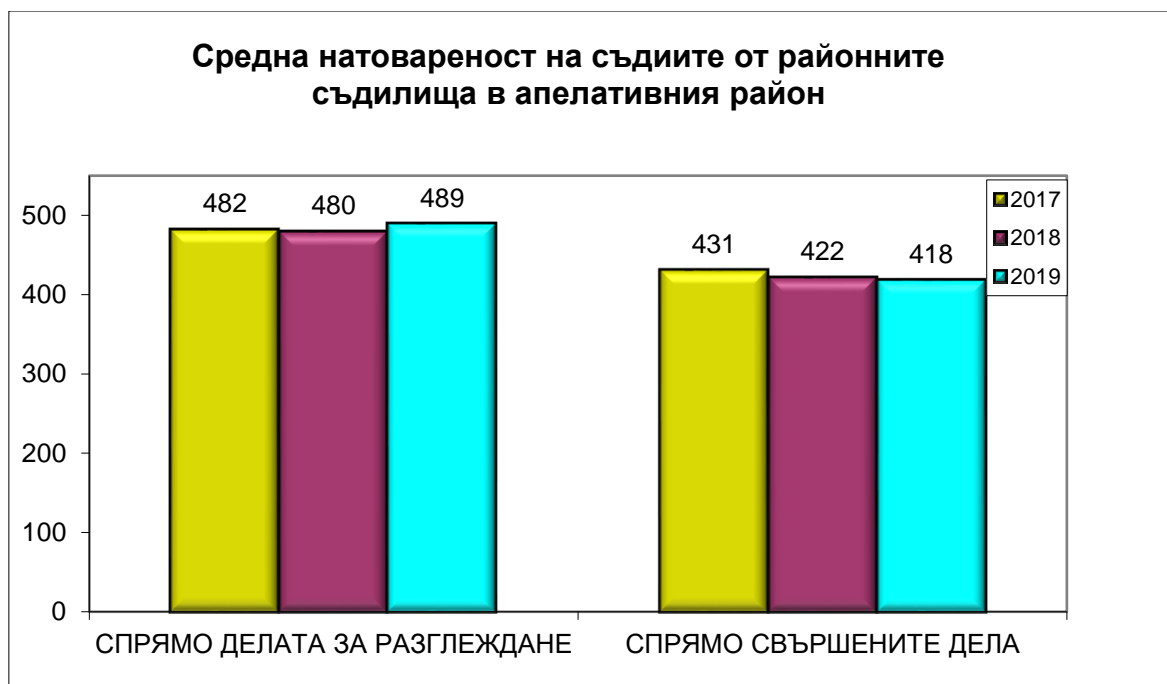
➤ През 2017 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 69012 дела от 160 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 431 дела.

➤ През 2018 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 67026 дела от 159 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 422 дела.

➤ През 2019 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 66485 дела от 159 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 418 дела.

Общо за периода 2017 – 2019 г., са свършени средно годишно 67508 дела и средната натовареност на един районен съдия е 424 дела.

През отчетната година е налице устойчивост на показателя „средната натовареност“, както при делата за разглеждане, така и при свършените дела от един районен съдия от апелативния район в сравнение с предходната година.

На първо място по натовареност е съдебния район на Окръжния съд - Варна:

Постъпили дела :

- През 2017 г. са разглеждани 33819 дела от 62 съдии, или средно по 545 дела годишно, на един съдия.
- През 2018 г. са разглеждани 33517 дела от 62 съдии, или средно по 541 дела годишно, на един районен съдия
- През 2019 г. са разглеждани 36453 дела от 63 съдии, или средно по 579 дела годишно, на един съдия.

Свършени дела :

- През 2017 г. са свършени 29775 дела от 62 съдии, или средно годишно по 480 дела, на съдия от районен съд.
- През 2018 г. са свършени 28813 дела от 62 съдии, или средно годишно по 465 дела, на съдия от районен съд.
- През 2019 г. са свършени 30419 дела от 63 съдии, или средно годишно по 483 дела, на съдия от районен съд.

И за съдебния район на Окръжен съд – Варна, отчитаме увеличение на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

На второ място по натовареност е съдебния район на Окръжния съд - Разград.

Постъпили дела :

- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 7254 дела от 13 съдии, или по 558 дела средно годишно.
- През 2018 г. са постъпили за разглеждане 6744 дела от 13 съдии, или по 519 дела средно годишно
- През 2019 г. делата за разглеждане са били 6784 дела от 14 съдии, или по 485 дела средно годишно на съдия.

Свършени дела :

- През 2017 г. са свършени общо 6628 дела от 13 съдии, или по 510 дела средно годишно, на районен съдия.
- През 2018 г. са свършени общо 6057 дела от 13 съдии, или по 466 дела средно годишно, на районен съдия.

➤ През 2019 г. са свършени общо 6070 дела от 14 съдии, или по 434 дела средно годишно, на районен съдия.

За този район отчитаме намаляване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

На трето място по натовареност е съдебният район на Окръжния съд – Шумен.

Постъпили дела :

- През 2017 г. са разгледани 11428 дела от 24 съдии, или по 476 дела средно годишно.
- През 2018 г. са разгледани 11523 дела от 23 съдии, или по 501 дела средно годишно.
- През 2019 г. са разгледани 11090 дела от 23 съдии, или по 482 дела средно годишно.

Свършени дела :

- През 2017 г. са свършени 10658 дела от 24 съдии, или по 444 дела средно годишно.
- През 2018 г. са свършени 10527 дела от 23 съдии, или средно годишно са свършени по 458 дела от един районен съдия.
- През 2019 г. са свършени 9933 дела от 23 съдии, или по 432 дела средно годишно.

И за този район отчитаме намаляване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

На четвърто място по натовареност е съдебният район на Окръжен съд - Търговище.

Постъпили дела :

- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 6221 дела от 15 съдии, или средно годишно по 415 дела, на съдия;
- През 2018 г. са постъпили за разглеждане общо 6238 дела от 15 съдии, или по 416 дела средно годишно, на районен съдия
- През 2019 г. са постъпили за разглеждане 6152 дела от 15 съдии, или средно годишно по 410 дела, на съдия;

Свършени дела:

- 2017 г. са свършени 5671 дела от 15 съдии, или по 378 дела средно годишно, на един съдия.

➤ През 2018 г. са свършени общо 5602 дела от 15 съдии, или по 373 дела средно годишно, на районен съдия.

➤ 2019 г. са свършени 5488 дела от 15 съдии, или по 366 дела средно годишно, на един съдия.

За този съдебен район се наблюдава леко намаляване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела в сравнение с предходната година.

На пето място по натовареност е съдебният район на Окръжния съд - Силистра.

Постъпили дела :

➤ През 2017 г. са постъпили за разглеждане 6180 дела от 15 съдии, или по 412 дела средно годишно, на районен съдия

➤ През 2018 г. са постъпили за разглеждане 5460 дела от 15 съдии, или по 364 дела средно годишно, на районен съдия

➤ През 2019 г. са постъпили за разглеждане 5649 дела от 14 съдии, или по 404 дела средно годишно, на районен съдия.

Свършени дела :

➤ През 2017 г. са свършени 5541 дела от 15 съдии, или по 369 дела средно годишно от районен съдия.

➤ През 2018 г. са свършени 4778 дела от 15 съдии, или по 319 дела средно годишно от районен съдия.

➤ През 2019 г. са свършени 4705 дела от 14 съдии, или по 336 дела средно годишно от районен съдия.

За района на окръжен съд Силистра през отчетния период се наблюдава увеличаване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане така и спрямо свършените дела, което се дължи на намалелия брой съдии.

На шесто място по натовареност е съдебният район на Окръжен съд - Добрич:

Постъпили дела :

➤ През 2017 г. са постъпили за разглеждане 12185 дела от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 393 дела.

- През 2018 г. са постъпили за разглеждане 12771 дела от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 412 дела
- През 2019 г. делата за разглеждани са 11632 от 30 съдии, или средно годишно са разглеждани по 388 дела.

Свършени дела :

- През 2017 г. са свършени 10739 дела от 31 съдии, или средно годишно по 346 дела.
- През 2018 г. са свършени 11249 дела от 31 съдии, или средно годишно са свършвани по 363 дела.
- През 2019 г. са свършени 9870 дела от 30 съдии, или средно годишно по 329 дела.

За района на Окръжен съд - Добрич е факт тенденцията за намаление средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела, в сравнение с предходните две години, което се дължи на намалелия брой на делата за разглеждане и свършените дела.

Съобразно средната натовареност на един съдия, по показателя постъпили за разглеждане дела, най-голяма натовареност имат районните съдии от района на Варненски окръжен съд - 579 дела, следвани от съдиите от района на РОС – 485 дела, ШОС – 482 дела, ТОС – 410 дела, СОС – 404 дела и ДОС – 388 дела.

Средната натовареност, съобразно свършените дела, е най-висока в района на Варненски окръжен съд – 483 дела, следвани от районите на ОС- Разград 434 дела, ОС Шумен – 432 дела, ТОС – 366 дела, СОС - 336 дела и ОС - Добрич – 329 дела.

Обобщени данни за свършените в 3-месечен срок дела от районните съдилища.

Най – висок процент на свършени в 3-месечен срок дела имат районните съдилища от Търговишки съдебен район – 93%, следвани от Шумен и Разград - 92%, районните съдилища на съдебен район Силистра 90% и съдебните райони на Варна и Добрич – 86% . И при тези данни се потвърждава изводът, който направихме по-горе, че по-малко натоварените съдилища, разполагащи с по-добра материална база и зали, имат и по-висок процент свършени в 3-месечен срок дела.

Средният процент на решенията в 3-месечен срок дела от районните съдилища в Апелативния район за 2019 г. възлиза на 88%.

Анализът на тези данни сочи, че районните съдилища в Апелативен район Варна, са работили с голяма натовареност през отчетната 2019 година и са постигнали по-добри резултати по отношение срочността на свършените наказателни, граждански и търговски дела.

Скъпи колеги и приятели,

Благодаря на всеки един от вас за усилията, които положихте!

Благодаря за постигнатите резултати, които без вашия упорит труд, всеотдайност, мотивираност и постоянство не бихме постигнали!

Нека през 2020 година пренесем от 2019 година най-хубавото и продължим заедно напред, с повече кураж и знание за силата в нас. Нека сме осъзнати и истински, да вършим най-доброто за себе си и за хората, за които носим отговорност и обичаме!

Пожелавам Ви здраве и радостни мигове за вас и любимите ви хора, и сили за посрещане предизвикателства през настоящата 2020 година!

ВАНУХИ АРАКЕЛЯН

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ

НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА

Март 2020 година